

Η μικρόσωμη γυναίκα

Μετάφραση: Παύλος Μίχας

Περιεχόμενα	
Κεφάλαιο 01 Τα εκατομμύρια της Κίνας	2 7
Κεφάλαιο 02 Προχωρώντας	14
Κεφάλαιο 03 Ξεφεύγοντας από το δίχτυ	
Κεφάλαιο 04 Ανάμεσα στα μουλάρια	20
Κεφάλαιο 05 Ανάμεσα στα πόδια	23
Κεφάλαιο 06 Εννιά Πένες	26
Κεφάλαιο 07 Η Κα Τσινγκ	28
Κεφάλαιο 08 Η γαλήνη πριν από τη θύελλα	32
Κεφάλαιο 09 Στον πόλεμο	36 44
Κεφάλαιο 10 Φυγή	47
Κεφάλαιο 11 Η μεγάλη πορεία	55
Κεφάλαιο 12 Το στηθοσκόπιο	59
Κεφάλαιο 13 Ο Θεός που αγαπά	65
Κεφάλαιο 14 Ο κ. Σαν (Shan)	69
Κεφάλαιο 15 Μέχρι Θανάτου	74
Κεφάλαιο 16 Πίσω στην Αγγλία	76
Κεφάλαιο 17 Γουόνγκ Κβάι	82
Κεφάλαιο 18 Ένα παλιό κοστούμι	

Γκλάντις Εϊλουορντ Η μικρόσωμη γυναίκα

1

Τα εκατομμύρια της Κίνας

Η πιο μεγάλη φιλοδοξία της ζωής μου ήταν να γίνω ηθοποιός και να εμφανιστώ στη σκηνή. Δεν είχα τίποτε το ιδιαίτερο από πλευράς μόρφωσης, αλλά μπορούσα να μιλώ και μου άρεσε να παίζω θεατρικούς ρόλους.

Μεγάλωσα σε ένα Χριστιανικό σπίτι και πήγαινα στην Εκκλησία και στο Κυριακό (Κατηχητικό) σχολείο τις Κυριακές, όμως καθώς μεγάλωνα άρχισε να με ενοχλεί το κάθε τι που αφορούσε τη θρησκεία.

Εκείνο τον καιρό, τα πιο πολλά κορίτσια της εργατικής τάξης γινόντουσαν υπηρέτριες γιατί υπήρχαν πολύ λίγες άλλες ευκαιρίες για αυτά. Έτσι έγινα καμαριέρα που κυρίως σέρβιρε σε τραπέζια (parlormaid) αλλά τα βράδια πήγαινα σε μαθήματα για θέατρο καθώς ήμουν αποφασισμένη να αλλάξω την κατάσταση μου και να έβρισκα τον τρόπο να έβγαινα στο «σανίδι».

Ένα βράδυ, ωστόσο, για κάποιο λόγο που δεν μπορώ ποτέ να εξηγήσω, πήγα σε μια θρησκευτική συνάντηση. Εκεί, για

πρώτη φορά, συνειδητοποίησα ότι ο Θεός είχε αξίωση στη ζωή μου, και δέχτηκα τον Ιησού Χριστό ως Σωτήρα μου. Μπήκα στην «Εκστρατεία των Νέων» (Young Life Campaign) και σε ένα από τα περιοδικά τους διάβασα ένα άρθρο για την Κίνα που μου έκανε μια καταπληκτική εντύπωση. Όταν συνειδητοποίησα ότι εκατομμύρια Κινέζοι δεν είχα ακούσει ποτέ για τον Ιησού Χριστό, αυτό ήταν μια σκέψη που με χτύπησε πολύ δυνατά και ένιωσα ότι πρέπει να κάνουμε κάτι γι' αυτό.

Πρώτα επισκέφθηκα τους Χριστιανούς φίλους μου, αλλά κανένας δε φαινόταν να ενδιαφέρεται και πολύ γι' αυτό το θέμα. Μετά δοκίμασα τον αδελφό μου. Σίγουρα αν τον βοηθούσα θα πήγαινε με χαρά να εργαστεί στην Κίνα ως ιεραπόστολος.

«Όχι εγώ» μου είπε απότομα. Αυτό είναι δουλειά για γεροντοκόρες. Γιατί δεν πας εσύ η ίδια;»

Πραγματικά είναι μια δουλειά για γεροντοκόρες! Σκέφτηκα θυμωμένα. Όμως αυτή η παρόρμηση έμεινε μέσα μου. Γιατί να προσπαθώ να πείσω άλλους να πάνε και να μην πάω εγώ η ίδια;

Άρχισα να ρωτώ, πως θα μπορούσα να πάω σε μια χώρα που απείχε χιλιάδες μίλια, για την οποία δε γνώριζα τίποτε, παρά μόνο ότι χρειαζόντουσαν ανθρώπους που θα πάνε να τους μιλήσουν για το Χριστό. Μου είπαν να πάω να προσφερθώ σε μια συγκεκριμένη ιεραποστολή και εκεί παρακολούθησα στο κολέγιο τη ιεραποστολής τα μαθήματα για τρεις μήνες.

Μετά το τέλος των μαθημάτων, η επιτροπή αποφάσισε ότι δεν είχα τα κατάλληλα προσόντα, ούτε μόρφωση ή κάτι άλλο που να με κάνουν κατάλληλη. Αποφάσισαν ότι η Κινεζική γλώσσα θα μου ήταν πολύ δύσκολη να τη μάθω.

Έφυγα από το γραφείο της επιτροπής χωρίς να πω τίποτε, νιώθοντας ότι τα σχέδια μου είχαν ναυαγήσει. Τώρα κοιτάζοντας προς τα πίσω, δεν μπορώ να τους κατηγορήσω ότι είχαν άδικο. Θα πρέπει να τους φάνηκα πολύ ηλίθια. Το γεγονός ότι αργότερα, όχι μόνο έμαθα να μιλώ, αλλά και να γράφω και να διαβάζω Κινέζικα σαν Κινέζα, είναι για μένα ένα από τα μεγάλα θαύματα του Θεού στη ζωή μου.

Καθώς έβγαινα, με ακολούθησε ο πρόεδρος της επιτροπής.

«Τι πρόκειται να κάνεις Δεσποινίς Είλουορντ;» με ρώτησε ευγενικά.

«Δεν ξέρω, αλλά είμαι σίγουρη ότι ο Θεός δε με θέλει να μείνω μια καμαριέρα που θα σερβίρει τραπέζια. Θέλει να κάνω κάτι γι' Αυτόν».

«Εν τω μεταξύ θα ήθελες να βοηθήσεις ένα ζευγάρι συνταξιούχων ιεραποστόλων που χρειάζονται μια οικονομία στο σπίτι τους;»

«Που μένουν;»

«Στο Μπρίστολ. Θα ήθελες να πας;»

«Ναι πολύ. Όμως θέλω να σας ευχαριστήσω για την ευγένεια με την οποία μου φερθήκατε εδώ. Λυπούμαι που δεν μπόρεσα να μάθω πολλά στο κολέγιο, όμως έμαθα να προσεύχομαι, να προσεύχομαι πραγματικά, κάτι που δεν είχα κάνει ποτέ μου μέχρι τώρα, και γι' αυτό θα είμαι πάντοτε ευγνώμων.»

● * * *

Πήγα στο Μπρίστολ για να βοηθήσω τον Δρ. Φίσερ με τη σύζυγο του. Απ' αυτούς πήρα πολλά μαθήματα: την πίστη τους στο Θεό που ήταν ζωντανή, και αυτό ήταν μια αποκάλυψη για μένα. Ποτέ μέχρι τότε δε συνάντησα κάποιον που να Τον εμπιστευόταν τόσο τέλεια, τόσο εσωτερικά και με τόση υπακοή. Γνώριζαν το Θεό ως το Φίλο τους, όχι σαν κάποιο μακρινό Όν, και ζούσαν μαζί Του κάθε μέρα.

Μου είπαν πολλές ιστορίες από τη ζωή τους στο εξωτερικό. «Ο Θεός ποτέ δε σε απογοητεύει. Σε στέλνει, σε καθοδηγεί και προμηθεύει για σένα. Ίσως δε σου απαντά τις προσευχές με τον τρόπο που θα επιθυμούσες. Να θυμάσαι πάντα ότι και το Όχι είναι μια απάντηση στις προσευχές, όπως είναι και το Ναι.»

Ρώτησα «Πως μπορώ να καταλάβω ότι με θέλει να πάω στην Κίνα ή θα ήθελε να μείνω στο Μπρίστολ;»

«Θα σου το δείξει στο δικό Του χρόνο. Εσύ να επιμένεις να βλέπεις προσεχτικά και να προσεύχεσαι.»

Οι ηλικιωμένοι ιεραπόστολοι με βοήθησαν να δυναμώσω, όμως ο πόθος μου παρέμενε να υπηρετήσω τον Πατέρα μου.

Μετά πήγα στο Νηθ, για να εργαστώ στο Χριστιανικό σύνδεσμο για γυναίκες και Κορίτσια. Όμως δε βρήκα κάτι που να με ικανοποιούσε πολύ και μετακόμισα στη Σουάνση, όπου εργάστηκα ως αδελφή της διάσωσης. Κάθε βράδυ κατέβαινα στο λιμάνι και μέσα στους σκοτεινούς και όχι ευχάριστους δρόμους, κάτω από τα κίτρινα φώτα με τις γκαζόλαμπες, παρακαλούσα και μιλούσα στις γυναίκες και τα κορίτσια που τριγυρούσαν εκεί.

Πήγαινα μέσα σε καπηλειά και διέσωζα κορίτσια που διάφοροι ναυτικοί τα είχαν μεθύσει και τις έφερναν στον ξενώνα. Τις Κυριακές έφερνα όσες μπορούσα περισσότερες στην ιεραποστολή του Σνέλινγκ.

Χαιρόμουν για τη συμμετοχή μου σ' αυτό το έργο, και ένιωθα ότι ήταν κάτι που άξιζε τον κόπο, όμως η σκέψη της Κίνας με βασάνιζε! Δε μπορούσα να γλυτώσω από την ιδέα ότι ο Θεός με ήθελε να πάω εκεί.

Το πήρα απόφαση, ότι αφού καμιά ιεραποστολή δεν ήθελε να με στείλει, ίσως θα μπορούσα να πήγαινα εκεί με κάποια ιεραποστολική οικογένεια που θα χρειαζόταν μια νταντά για τα παιδιά τους. Πήγα στο Λονδίνο για να με συμβουλευέσουν γι' αυτό το θέμα, όμως όλοι ήταν αντίθετοι μ' αυτήν την ιδέα.

«Βγάλε απ' το μυαλό σου την ιδέα για την Κίνα. Συνέχισε το έργο διάσωσης που κάνεις τόσο καλά» μου επέμεναν.

Έφυγα πίσω για το Σουάνση απογοητευμένη και νιώθοντας απόρριψη, και στο τρένο έβγαλα να διαβάσω τη Βίβλο μου. Σκέφθηκα καθώς γυρνούσα τις σελίδες «δεν γνωρίζω και πολλά για αυτό το θέμα για να αρχίσω να κηρύττω σε άλλους.» «Ίσως θα πρέπει να το γνωρίσω πολύ καλύτερα».

Έτσι άρχισα να διαβάζω το πρώτο εδάφιο της Γένεσης, και διάβαζα μέχρις ότου έφθασα στον Αβραάμ. «Ο Κύριος είπε στον Άβραμ: 'Φύγε από τη χώρα σου, από τους συγγενείς σου κι από το σπίτι του πατέρα σου, και πήγαινε σε μια χώρα που εγώ θα σου δείξω. Θα κάνω από σένα ένα μεγάλο έθνος και θα σε ευλογήσω, Θα κάνω το όνομά σου ξακουστό και θα είσαι ευλογία για τους άλλους.»(Γένεσις 12:1-2)

Το εδάφιο αυτό με έκανε να τρανταχτώ. Εδώ ήταν ένας άνθρωπος που είχε παρατήσει τα πάντα-το σπίτι του, τους δικούς του, την ασφάλεια του- και είχε πάει σε ένα ξένο μέρος επειδή του είπε ο Θεός να το κάνει.

Η επόμενη μου συγκλονιστική στιγμή ήταν όταν έφθασα στην περίπτωση του Μωυσή. Εδώ ήταν ένας άνθρωπος που χωρίς να έχει τίποτε έκανε κάτι το σημαντικό. Τι θάρρος είχε να ξεκινήσει με ένα πλήθος ανθρώπων που ήδη είχαν δείξει ότι ήταν δύσκολοι άνθρωποι! Τι μεγάλη πίστη που είχε, ώστε να φθάσει στο να αψηφήσει τη δύναμη της Αιγύπτου και το δεσποτισμό του Φαραώ! Όμως ο Μωυσής έπρεπε να κάνει τη δική του κίνηση. Έπρεπε να αφήσει το ήσυχο του σπίτι στην έρημο.

Εδώ πίστεψα ότι είχα φθάσει σε ένα πολύ σημαντικό μήνυμα. Αν ήθελα να πάω στην Κίνα, ο Θεός θα με πήγαινε εκεί, όμως έπρεπε να ξεκινήσω και να παρατήσω όλες μου τις μικρές ανέσεις και την ασφάλεια που είχα.

Τελικά αποφάσισα να γυρίσω στο Λονδίνο, όπου θα δούλευα ως υπηρέτρια και θα μάζευα τα χρήματα που χρειαζόταν για να πληρώσω τα ναύλα μου για την Κίνα.

Την Τρίτη μέρα στην καινούργια μου δουλειά καθόμουν στο κρεβάτι μου και διάβαζα τη Βίβλο. Είχα φθάσει στο Νεεμία. Ένωσα μεγάλη λύπη γι' αυτόν και κατάλαβα γιατί έκλαψε και θρήνησε όταν άκουσε για την Ιερουσαλήμ και τις μεγάλες της ανάγκες και δεν μπορούσε να κάνει τίποτε γι' αυτό. Σκέφθηκα, ότι κι αυτός ήταν ένα είδος μπάτλερ και έπρεπε να υπακούει στο εργοδότη του όπως έπρεπε να κάνω κι εγώ. Μετά όμως γύρισα στο δεύτερο κεφάλαιο. «Όμως πήγε» φώναξα δυνατά, και σηκώθηκα όρθια έχοντας μια παράξενη έξαψη μέσα μου. «Πήγε παρόλο που όλα φαινόταν ακατόρθωτα!»

Σαν να ήταν κάποιος στο δωμάτιο, και μια φωνή ακούστηκε «Γκλάντις Εϊλουορντ, είναι ο Θεός του Νεεμία, ο δικός σου Θεός;»

«Ναι, βέβαια» απάντησα.

«Τότε να κάνεις αυτό που έκανε ο Νεεμίας, και πήγαινε!»

«Μα εγώ, δεν είμαι ο Νεεμίας.»

«Όχι, αλλά σίγουρα είμαι ο Θεός του.»

Αυτό τακτοποίησε τα πάντα. Πίστεψα ότι αυτές ήταν οι οδηγίες μου για την πορεία μου.

Έβαλα τη Βίβλο μου στο κρεβάτι, δίπλα έβαλα ένα τεύχος του «Καθημερινού Φωτός (Daily Light)» και δίπλα έβαλα όλα τα χρήματα που είχα. 2 1/2 d δηλ. 2,5 λεπτά. Αυτό φαινόταν ότι ήταν ένα γελοίο ποσό, όμως προσευχήθηκα «Εδώ Θεέ είναι η Βίβλος που για αυτήν θέλω να μιλήσω στους άλλους, εδώ είναι το καθημερινό Φως για να μου δίνει κάθε μέρα μια καινούρια υπόσχεση, και εδώ είναι τα 2,5 λεπτά. Αν με θέλεις, θα πάω στην Κίνα μ' αυτά.»

Εκείνη τη στιγμή μια άλλη υπηρέτρια έβαλε το κεφάλι της μέσα και είπε «Είσαι τελείως τρελή Γκλάντις και μιλάς μόνη σου μ' αυτόν τον τρόπο;»

Εμένα δε μ' ένοιαζε. Ένωθα ότι ο Θεός με έβαλε να ξεκινήσω και ήμουν έτοιμη να υπακούσω. Εκείνη τη στιγμή χτύπησε το κουδούνι· η κυρία μου με ζητούσε.

«Πάντοτε πληρώνω τα ναύλα για τις υπηρέτριες μου όταν τις προσλαμβάνω. Πόσα πλήρωσες για να έρθεις εδώ;»

«Ήταν δύο σελίνια και εννέα πένες για να έρθω από το Έντμοντον κυρία.»

«Πάρε τότε τρία σελίνια, και πιστεύω να είσαι ευχαριστημένη εδώ Γκλάντις.»

«Ευχαριστώ μαντάμ (madam)»

Έτσι πολύ γρήγορα τα δυόμισα μου λεπτά είχαν αυξηθεί κατά τρία σελίνια.

Δούλεψα στις άδειες μου ως καμαριέρα για σερβιρίσματα (parlormaid), κερδίζοντας 10 σελίνια ή και μια λίρα καθώς βοηθούσα σε κάποιο δείπνο. Καμιά φορά εργαζόμουνα ολονύχτια σε κάποια εταιρεία (society) και κέρδιζα £2.10. Όλα αυτά τα εξοικονομούσα.

Πήγα σε ναυτιλιακά γραφεία και ρώτησα πόσα στοιχίζουν τα ναύλα για την Κίνα.

Ενενήντα λίρες Αγγλίας ήταν το πιο φθηνό εισιτήριο, μέχρις ότου ένας υπάλληλος μου είπε «το φθηνότερο ναύλο είναι να πας από ξηρά δια μέσω της Ευρώπης, Ρωσίας και Σιβηρίας.»

Πήγα στο γραφείο των Μούλερ (Muller) στο HayMarket. «Πόσο θα μου στοιχίσει το εισιτήριο για απλή μετάβαση στην Κίνα;» ρώτησα.

Το εισιτήριο θα στοιχίζε £47.10. από το Λονδίνο μέχρι το Τιεντσίν, αλλά με συμβούλεψαν να μην το προσπαθήσω καθώς υπήρχε πόλεμος στη Μαντζουρία και ίσως δε θα τα κατάφερα να περάσω.

«Είναι πολύ μεγάλος κίνδυνος», επέμενε ο υπάλληλος.

«Εγώ είμαι που θα κινδυνέψω. Θα μου επιτρέψεις να αρχίσω να μαζεύω τα χρήματα για αυτό το εισιτήριο;»

Έδωσα προκαταβολή τρεις λίρες, και κάθε φορά που μάζευα μια λίρα πήγαινα και την κατέθετα στους Μούλερ. Στην αρχή, το να μαζέψω τα χρήματα για το εισιτήριο φαινόταν ότι ήταν αδύνατο, αλλά στους επόμενους λίγους μήνες άρχισαν να συμβαίνουν παράξενα πράγματα.

Μια μέρα η κυρία μου, θα συμμετείχε σε ένα πάρτι που θα γινόταν σε ένα κήπο και θα πήγαινε μαζί με μια φίλη της, όμως την τελευταία στιγμή, η φίλη της αρρώστησε και δεν μπορούσε να παρευρεθεί. Η κυρία μου, μου είπε ήρεμα, «Γκλάντις, θέλω να με συνοδέψεις εσύ αντί για την φίλη μου.»

«Μα δεν μπορώ να πάω σε ένα τόσο κομψό πάρτι κήπου.»

«Γιατί όχι;»

«Έχετε δει ποια είναι τα καλύτερα μου ρούχα;»

«Ωχ, αν αυτό είναι όλο, πάρε το κλειδί και πήγαινε στην ντουλάπα και διάλεξε ότι θέλεις και ότι χρειάζεσαι.»

Ήμουν αρκετά θηλυκιά και ευχαριστήθηκα εκείνο το απόγευμα πολύ. Ντύθηκα από την κορφή ως τα νύχια με τα καλύτερα ρούχα που είχα ποτέ φορέσει, και περπάτησα δίπλα στην κυρία μου, νιώθοντας πολύ άνετα.

Όταν επιστρέψαμε ήμουν έτοιμη να δώσω πίσω όλα αυτά τα ωραία ρούχα, όμως η κυρία μου, μου είπε, «φαινόσουν πολύ όμορφη απόψε. Θέλω να τα κρατήσεις όλα όσα φόρεσες».

Έτσι λοιπόν βρισκόμουν με πολύ όμορφα ρούχα που ποτέ δεν είχα ξαναφορέσει, και τα φορούσα μέχρις ότου έφθασα στην Κίνα.

Το επόμενο ερώτημα ήταν: σε ποιο μέρος της Κίνας θα πήγαινα; Εκείνο τον καιρό, ένας ποιμένας επισκέφθηκε το σπίτι της μητέρας μου και με στρατολόγησε να βοηθήσω σε μια εκστρατεία στην εκκλησία του. Ήταν η πρώτη φορά που θα έκανα μια πραγματική δημόσια εργασία.

Σε μια από αυτές τις συναντήσεις μια ηλικιωμένη κυρία με σταμάτησε και μου είπε, «Κι' εγώ ενδιαφέρομαι για την Κίνα, γιατί μια φίλη μου έχει μια φίλη που μόλις τώρα επέστρεψε σ' αυτήν τη χώρα. Το όνομα της είναι Κα Λώσον (Lawson). Είναι εβδομηντατριών ετών και ήταν για χρόνια ιεραπόστολος στην Κίνα. Ήρθε στην πατρίδα μετά που πέθανε ο σύζυγος της, αλλά δεν μπορούσε να ηρεμήσει, και έτσι ξανάφυγε παρά την ηλικία της. Τώρα έχει γράψει στη φίλη μου ένα γράμμα στο οποίο λέγει ότι προσεύχεται ένθερμα στο Θεό να βάλει στην καρδιά μιας νέας να ξεκινήσει για την Κίνα και να συνεχίσει το έργο που αυτή το μόνο που μπορούσε να κάνει είναι να το ξεκινήσει.»

«Αυτό σημαίνει ότι αφορά εμένα,» είπα, και αμέσως ζήτησα να δω τη φίλη της που είχε το γράμμα. Έγραψα στην κα Λώσον, και μετά από αρκετό καιρό αναμονής ήρθε η απάντηση: «Θα σε συναντήσω στο Τιεντσιν, αν μπορέσεις να βρεις το δρόμο σου.»

Αυτό τακτοποίησε το θέμα για το που θα πάω. Ο σιδηρόδρομος θα με πήγαινε στον Τιεντσιν· η κα Λώσον θα με συναντούσε εκεί

Μετά άρχισε το βιαστικό πακετάρισμα. Ο πατέρας μου επέμενε να πάω στο σπίτι για λίγες μέρες, και όλοι τους έκαναν ότι καλύτερο μπορούσαν για μένα. Η Αϊβι Μπένσον (Ivy Benson), μια φίλη που ήταν κι αυτή υπηρέτρια μου έδωσε μια βαλίτσα που την χρειαζόμουν πάρα πολύ, αν και πέρασε αρκετός καιρός μέχρις ότου ανακάλυψα ένα ανώνυμο δώρο που ήρθε απ' αυτήν. Η μητέρα μου έραψε μυστικές τσέπες στο παλτό μου και σε ένα παλιό κορσέ μου για τα εισιτήρια μου, το διαβατήριό μου, τη Βίβλο το στυλό μου και δύο ταξιδιωτικές επιταγές που άξιζαν μία λίρα η κάθε μία. Μια άλλη φίλη μου, μου έδωσε ένα παλιό γούνινο παλτό και ανάμεσα σε άλλα η οικογένειά μου μου προμήθευσε ζεστά ρούχα.

Πόσο καλοί ήταν με μένα, το καταλαβαίνω τώρα περισσότερο καθώς θυμάμαι τα παλιά. Πόσο μεγάλη ήταν η θυσία που έκαναν οι γονείς μου με το να επιτρέψουν στην κόρη τους να φύγει μόνη της σε ένα τόπο που ήταν χιλιάδες μίλια μακριά, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι κατά πάσα πιθανότητα δε θα την έβλεπαν ξανά. Πόσο θα έπρεπε να τους ευχαριστήσω γιατί δεν προσπάθησαν να με κρατήσουν πίσω.

Στη βαλίτσα μου είχα κράκερς, κούκις, κονσέρβες με κορν μπιφ, ψημένα φασόλια, κύβους με κρέας, άρωμα καφέ, τσάι και σφιχτοβρασμένα αυγά. Σε μια παλιά στρατιωτική κουβέρτα είχα τυλίξει όλα τα ψιλοπάγματα, όπως ρούχα, ένα στρωματάκι, μια κατσαρόλα για τσάι, και ένα μικρό καμινέτο για οινόπνευμα που ολοκλήρωνε τις αποσκευές μου. Δεν είχα χρήματα για να αγοράζω φαγητό στο δρόμο, έτσι σκόπευα να ζήσω με αυτά που είχα μαζί μου. Η βαλίτσα μου ήταν βαριά όμως πίστευα ότι θα αλάφρωνε καθώς θα προχωρούσα.

Κεφάλαιο 2

Προχωρώντας

Ξεκίνησα από τον σταθμό της οδού Λίβερπουλ στις 9:30 το πρωί του Σαββάτου 15 Οκτωβρίου 1932. Καθώς έφευγε το τρένο, έριξα μια τελευταία ματιά στα αγαπητά μου πρόσωπα, και ένιωσα πολύ μικρή και ασήμαντη. Όπως τον Αβραάμ και το Μωυσή, άφησα τα πάντα πίσω μου και πήγαινα για ένα τόπο άγνωστο με μόνο τη βοήθεια του Θεού

Το ταξίδι ξεκίνησε όμορφα, και ξόδεψα αρκετό από το χρόνο μου γράφοντας ένα είδος γράμματος-ημερολογίου για τους δικούς μου. Πέρασαμε από το Harwich στο Flushing, και μετά άρχισε το ταξίδι μέσα από την Ολλανδία.

Καθώς στεκόμουν στο Σταθμό της οδού Λίβερπουλ με την οικογένεια μου, είχα προσέξει ιδιαίτερα ένα ζευγάρι που ανέβαιναν στο τρένο πιθανόν επειδή ο άνδρας είχε ένα τραγίσιο μούσι. Δεν τους ξαναείδα παρά μόνο όταν μπήκα στο βαγόνι μου στο Flushing, και βρέθηκα να κάθομαι απέναντι τους.

Η κυρία μου χαμογέλασε και μου είπε «εσύ είσαι το κορίτσι που ήρθαν τόσσοι πολλοί να σε αποχαιρετήσουν στην Οδό Λίβερπουλ; Έτσι δεν είναι;»

«Ναι, ήταν οι γονείς μου και οι φίλοι μου».

«Και που πηγαίνεις;»

«Πηγαίνω στην Κίνα.»

«Στην Κίνα! Πιστεύω ότι εκεί σε περιμένει κάποιος νέος και ότι θα παντρευτείτε.»

«Όχι, δεν έχω κανέναν νέο. Πηγαίνω για να κηρύξω το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού.»

Και οι δυο τους με κοίταξαν πιο προσεχτικά, αλλά εκείνη τη στιγμή μπήκε στο βαγόνι ένας υπάλληλος του τρένου. Η κυρία μίλησε στα Γαλλικά και μετά από λίγο εμφανίστηκε ξανά ο υπάλληλος, κουβαλώντας ένα δίσκο που είχε τρία φλυτζάνια, μια κανάτα με σοκολάτα και ένα πιάτο με κούκις.

«Τώρα να μας κάνεις παρέα» μου είπε σταθερά η κυρία και ήμουν πολύ χαρούμενη να το κάνω.

«Είχαμε πάει στο συνέδριο του Keswick,» συνέχισε. «Τώρα επιστρέφουμε στη Χάγη όπου είναι το σπίτι μας. Εγώ είμαι Αγγλίδα, όμως ο σύζυγος μου είναι στο Ολλανδικό κοινοβούλιο. Είχαμε μια θαυμάσια εβδομάδα με πολλές ευλογίες και επιστρέφουμε πνευματικά ανανεωμένοι.»

Η καρδιά χτυπούσε χαρούμενα. Εδώ ήταν ακόμη δύο άνθρωποι που αγαπούσαν τον Κύριο μου.

Συζητήσαμε ήσυχα, και μετά από λίγο η κυρία μου είπε, «Αγαπητή μου, θα κάνω μια συμφωνία μαζί σου. Όσο καιρό θα ζω, κάθε βράδυ στις εννέα θα προσεύχομαι για σένα. Θέλω να γράψεις το όνομα σου στη Βίβλο μου, και θα γράψω το δικό μου στη δική σου. Αν δεν ξανασυναντηθούμε εδώ στη γη, θα συναντηθούμε εκεί ψηλά.»

Όταν κατέβηκαν στη Χάγη, η κυρία με φίλησε με πραγματική στοργή, και υπήρχαν δάκρυα στα μάτια της. Είχαμε συναντηθεί για τόσο λίγο, όμως νιώσαμε μια παράξενη έλξη η μια για την άλλη.

Ο κύριος στάθηκε δίπλα στο παράθυρο και κρατώντας το χέρι μου μου είπε με σεβασμό, «Ο Θεός να σε ευλογήσει πολύ πλούσια αγαπητή μου, και να σε κρατήσει κοντά Του.»

Καθώς το τρένο έφευγε, τους παρατηρούσα όσο μπόρεσα. Μου φάνηκαν ότι ήταν ο τελευταίος μου δεσμός με το σπίτι μου και τους ανθρώπους που γνώριζα. Μόνο όταν έκατσα κάτω, συνειδητοποίησα ότι κάτι κρατούσα στα χέρια μου. Κοίταξα κάτω και είδα ότι κρατούσα μια Αγγλική λίρα.

Σκέφτηκα ότι μου ήταν παράξενο που μου την έδωσαν. Αυτός γνωρίζει ότι πηγαίνω σε έναν τόπο όπου τα Εγγλέζικα χρήματα δεν έχουν αξία. Όμως την έκρυψα σε μια από τις μυστικές μου κρύπτες· και, μετά από χιλιάδες μίλια, αυτή η λίρα με βοήθησε σε ένα πολύ δύσκολο μέρος. Μπορώ να πω ότι μου έσωσε τη ζωή.

Τώρα πραγματικά, ένιωσα πολύ μόνη. Γύρω μου ήταν άνθρωποι που φορούσαν διαφορετικά ρούχα και μιλούσαν διάφορες γλώσσες που δεν μπορούσα να καταλάβω.

Όταν μπήκαμε στη Γερμανία, ένας αξιωματούχος του σιδηροδρόμου προσπάθησε να μου κάνει ερωτήσεις. Εγώ δεν μπορούσα να καταλάβω τίποτε απ' αυτά που μου έλεγε. Τελικά με έσωσε μια Γερμανιδούλα. Αυτή μπορούσε να μιλάει λίγα Αγγλικά και μου εξήγησε ότι ο άνθρωπος αυτός ήθελε να μάθει αν είχα κάτι να δηλώσω στο τελωνείο.

Ἡ Γερμανιδούλα ήταν πολύ ευγενική μαζί μου και με πήρε σπίτι της για να μείνω εκείνο το βράδυ που αναγκάστηκα να μείνω στο Βερολίνο. Την άλλη μέρα μου έκανε μια περιήγηση στην πόλη πριν να ξεκινήσω το μακρύ ταξίδι μέσα από τη Βαρσοβία, τη Μόσχα και τη λίμνη Βαϊκάλη μέχρι το Χαρμπίν.

Βέβαια πολλά συνέβαιναν στους σταθμούς γύρω μου, που δεν καταλάβαινα, όμως η Ρωσία μου προκάλεσε πολύ κατάθλιψη. Οι άνθρωποι ήταν φτωχοί και βρώμικοι, και οι γυναίκες φαινόταν ότι έκαναν πολλές από τις σκληρές δουλειές ακόμη και να κουβαλάνε βαριά φορτία.

Πάντοτε φαινόταν να υπήρχαν πλήθη ανθρώπων που περίμεναν στους σταθμούς, περιτριγυρισμένοι με μπόγους που φαίνεται είχαν όλα τα πράγματα του σπιτιού τους.

Οι Ρώσοι έμοιαζαν εξαντλημένοι και δυσαρεστημένοι. Ακόμα και τα παιδιά δούλευαν σκληρά, γιατί είδα αρκετά μικρά αγόρια και κορίτσια να κλονίζονται κάτω από βαριά φορτία.

Καθώς καθόμουν στον μεγάλο σταθμό της Μόσχας, είδα δεκάδες στρατιώτες, αλλά πόσο διαφορετικούς από τους δικούς μας! Ήταν βρώμικοι και ακατάστατοι και μετέφεραν ψωμί κάτω από τις μασχάλες τους. Καθώς περπατούσαν, το έσπαγαν σε κομμάτια και τα μασούσαν.

Εκείνη την ώρα ένιωθα πολύ μόνη- μια μικρή, παράξενη γυναίκα σε μια πολύ ξένη χώρα. Αλλά παρ' όλα αυτά ένιωθα μια μεγάλη ειρήνη στην καρδιά μου καθώς αναλογιζόμουν τι έκανε μέχρι τώρα ο Θεός για μένα. Πίστευα πραγματικά ότι είχε σκοπό να με φέρει στην Κίνα για να εργαστώ γι' Αυτόν εκεί.

Οι μέρες του ταξιδιού ήταν καμιά φορά πολύ μονότονες, καθώς δε μπορούσα να μιλήσω σε κανένα, όμως μέχρις εδώ δεν ένιωσα μια πραγματική δυσφορία. Κατάφερα πολύ καλά να εξοικονομήσω την τροφή μου, και κάποιες βραδιές μπόρεσα να νοικιάσω ένα κρεβάτι με στρώμα με φτερά, από το οποίο ξεπετιόντουσαν πούπουλα όλο γύρω μου καθώς το ξετύλιγα.

Η μόνη άσκησή μας ήταν να περπατούμε κατά μήκος του διαδρόμου, εκτός εάν το τρένο σταματούσε για να πάρει μια προμήθεια ξύλου για τη μηχανή. Τότε όλοι βγαίναμε και περπατούσαμε ενώ το προσωπικό του τρένου πριόνιζε τα ξύλα!

Καθώς προχωρούσαμε μέσα στη Ρωσία, το νερό γινόταν όλο και πιο λιγιστό. Το κατσαρολάκι που έβραζα νερό έπρεπε να κρατήσει όλη την ημέρα.

Η χώρα φαινόταν πιο άγρια, και καμιά φορά το τρένο ταρακουνιόταν πάρα πολύ. Έχασα την όρεξη μου και δεν ένιωθα πολύ καλά, αλλά το απέδωσα στην έλλειψη άσκησης.

Το Σάββατο 22 Οκτωβρίου, που ήταν η έβδομη ημέρα από τότε που έφυγα από το σπίτι μου, περάσαμε τα σύνορα της Σιβηρίας.

Έπρεπε να αλλάξω τρένα, και τώρα βρισκόμασταν σε μια χώρα που ήταν σκεπασμένη με χιόνια. Δε μπορούσα να σκεφτώ ότι ήταν δυνατό να υπάρχει τόσο πολύ χιόνι στον κόσμο. Ο ήλιος έλαμπε υπέροχα, και καθόμουν και θαύμαζα την ομορφιά και το θαύμα αυτής της χώρας με τα ψηλά δέντρα, τα υπέροχα βουνά και τις μεγάλες επίπεδες στέπες. Ωστόσο, έπρεπε ακόμη να πω, «Φτωχή Ρωσία!» Ήταν πολύ, πολύ κρύο τη νύχτα, και ήταν δύσκολο να ζεσταθώ έστω και λίγο.

Τη Δευτέρα, 24, ένας άντρας που μπορούσε να μιλήσει λίγο αγγλικά μπήκε στο διαμέρισμά μου. Καταφέραμε να έχουμε μια μάλλον δύσκολη συζήτηση, αλλά ήταν καλό που μπορούσα να μιλήσω με κάποιον. Ρωτήσαμε ο ένας τον άλλο πολλές ερωτήσεις και, μέσω αυτού, ο ελεγκτής μπόρεσε να μου πει ότι τα τρένα δεν πήγαιναν προς το Χάρμπιν, οπότε πιθανότατα θα με κρατούσαν στα σύνορα. Αυτό, φυσικά, μου έδωσε μια πολύ ανήσυχη νύχτα. Τι θα έκανα αν εγώ που βρέθηκα εδώ, χιλιάδες μίλια από οποιονδήποτε μπορούσε να με βοηθήσει; Τότε σκέφτηκα, απογοητεύω τον Θεό μου. Αυτός δεν είναι χιλιάδες μίλια μακριά. Είναι ακριβώς δίπλα μου. Γιατί να ανησυχώ για το ταξίδι μου όταν είναι ο Θεός που με βοηθά όλη την ώρα; Ακόμα κι αν μπορούσα να το έκανα, δεν θα το έκανα να γυρίσω πίσω, γιατί πίστευα ότι ο Θεός επρόκειτο να αποκαλυφθεί με έναν υπέροχο τρόπο.

Το τρένο ήταν τώρα φίσκα με στρατιώτες που πήγαιναν στο μέτωπο, αλλά γενικά μου φέρονταν πολύ καλά. Ήξερα από πριν να ξεκινήσω ότι η Ρωσία και η Ιαπωνία βρισκότουσαν σε πόλεμο και ότι πιθανόν θα επηρεαζόταν η σιδηροδρομική γραμμή που περνούσε από τη Μαντζουρία. Οι στρατιώτες επιβεβαίωσαν τους φόβους μου. Μου είπαν ότι δε θα μπορούσα να φτάσω στο Χαρμπίν, γιατί ο σταθμός όπου θα άλλαζα τρένο για να πάρω το τρένο της Μαντζουρίας, είχε καταληφθεί από τους Γιαπωνέζους και η γραμμή είχε κλείσει.

Αργότερα ήρθε στην πόρτα του βαγονιού μου, ένας Ρώσος αξιωματούχος των τρένων και μου μίλησε, αλλά εγώ δεν κατάλαβα τίποτε απ' αυτά που μου είπε.

Έκανε χειρονομίες, έδειχνε και φώναζε, αλλά αυτά δε βοήθησαν σε τίποτε· έτσι τελικά σήκωσε τους ώμους του και έφυγε. Το τρένο συνέχισε την πορεία του όλη εκείνη την ημέρα, όμως στο σούρουπο σταμάτησε ξανά. Όλοι οι στρατιώτες κατέβηκαν βιαστικά, αλλά εγώ μη έχοντας ιδέα τι συμβαίνει έκατσα στη γωνιά μου. Μετά περίπου μια ώρα, προχώρησα στο διάδρομο και είδα ότι το τρένο ήταν τελείως άδειο. Δεν υπήρχαν φώτα, ούτε στο τρένο, ούτε και στο σταθμό.

Ξαφνικά ακούστηκε ο ήχος από πυροβολισμούς που με τρόμαξαν, όμως κατάλαβα ότι φθάσαμε στη γραμμή του μετώπου και ότι το τρένο δε θα προχωρούσε πιο πέρα. Βιαστικά παράχωσα τα υπάρχοντά μου στη βαλίτσα μου και στην παλιά μου κουβέρτα, και κουβαλώντας αυτά μαζί με το καμινέτο και την κατσαρολίτσα και μια τσάντα του χεριού ανέβηκα στην πλατφόρμα. Έπρεπε να προχωρώ με πολύ προσοχή, γιατί στην κατσαρολίτσα υπήρχε λίγο νερό και ήταν πολύ πολύτιμο για να το χύσω.

Το κρύο ήταν πολύ δριμύ. Ο άνεμος ούρλιαζε γύρω μου και με χτυπούσε με χιόνι σε μορφή σκόνης. Έκατσα στη βαλίτσα μου – δυστυχισμένη, παγωμένη και πεινασμένη, κάπου κοντά στα σύνορα της Μαντζουρίας και δεν έβλεπα ούτε μια ψυχή. Σκέφθηκα ότι θα πέθαινα από την παγωνιά, και για πρώτη φορά μου ήρθαν πραγματικές αμφιβολίες στο νου μου.

«Ω Θεέ, αξίζει τον κόπο» φώναξα.

Σαν αστραπή ήρθε η απάντηση: «Μη φοβάσαι, να θυμάσαι ότι εγώ είμαι ο Κύριος»

Έτσι προσευχήθηκα να μου έδειχνε ο Θεός τι να κάνω και να με ελευθερώσει – και Αυτός το έκανε.

Αποφάσισα ότι δεν μπορούσα να κάτσω άλλο έξω στον αέρα και περπατώντας στην πλατφόρμα, σκόνταψα πάνω σε μια μικρή καλύβα. Μέσα στην καλύβα προς μεγάλη μου έκπληξη είδα τέσσερις άνδρες – ήταν ο φύλακας, ο οδηγός της αμαξοστοιχίας, ο θερμαστής και ο αχθοφόρος του σταθμού.

Με αναγνώρισαν γιατί είχαν προσπαθήσει να με πείσουν να εγκαταλείψω το τρένο στην Τσίτα (Chita). Για άλλη μια φορά αρχίσαμε τις παντομίμες και τις χειρονομίες. Μου έδειξαν την γραμμή και μου έκαναν ήχους σαν εκρήξεις από κανόνια· μου έδειξαν το τρένο και με τα κουνήματα του κεφαλιού τους μου έδειξαν ότι δεν θα μετακινιόταν άλλο. Μετά από πολλά έβγαλα το συμπέρασμα ότι θα περίμενα μέχρις ότου να έφερναν τους τραυματισμένους στρατιώτες, αλλά αυτοί δεν μπορούσαν να ξέρουν πότε θα γινόταν αυτό. Μετά μου έδειξαν την γραμμή και μου έκαναν σήμα ότι θα έπρεπε να προχωρήσω προς τα πίσω. Με απομιμήθηκαν για τον τρόπο που κουβαλούσα τα πράγματα μου και το κατσαρολάκι μου και γελούσαν· κι εγώ γέλασα, όμως στην πραγματικότητα δεν υπήρχε κανένα αστείο για την κατάσταση μου που θα με έκανε να γελάσω.

Τελικά μου έκαναν ένα φλυτζάνι με δυνατό καφέ που τον ήπια με ευγνωμοσύνη, και με αποχαιρέτισαν. Έδεσα το στρωματάκι μου στους ώμους μου, μάζεψα τα μπογαλάκια μου και το πολύτιμο κατσαρολάκι και ξεκίνησα να περπατώ πάνω στη σιδηροδρομική γραμμή πηγαίνοντας πίσω στην Τσίτα. Ήμουν αναγκασμένη να περπατώ μέσα στη γραμμή γιατί το χιόνι ήταν πολύ παχύ, αλλά και πάλι ήταν δύσκολο να περπατάω. Από την κάθε πλευρά υ-

Εικόνα 1το τελικό ταξίδι

ψωνόντουσαν μεγάλα δάση από πεύκα, που τα κλαδιά τους έσπαζαν από το βαρύ φορτίο του χιονιού.

Γύρω στα μεσάνυχτα είχα εξαντληθεί, έτσι τραβήχτηκα με τη βαλίτσα μου έξω από τις γραμμές, έφαγα μερικά μπαγιάτικα κράκερς, έβρασα νερό για να βάλω τη μυρωδιά του καφέ, και ξάπλωσα πάνω στη βαλίτσα μου έχοντας τυλιχτεί με το παλιό μου γούνινο παλτό.

Άκουσα πολλά γαυγίσματα και ουρλιαχτά, όχι πολύ μακριά από μένα, και αναρωτιόμουν, γιατί κάποιος να είχε αμολήσει τόσα πολλά σκυλιά αυτήν την ώρα της νύχτας; Δεν μου πέρασε ούτε για μια στιγμή απ' το μυαλό ότι οι ήχοι προερχόντουσαν από αγέ-

λες πεινασμένων λύκων. Αυτή ήταν μία φορά που η άγνοια αποδείχτηκε ότι ήταν μια κρυμμένη ευλογία. Δεν έμεινα για πολύ γιατί είχε πολύ κρύο. Πολύ πριν την αυγή ξεκίνησα ξανά, και περπάτησα με δυσκολία όλη την ημέρα, σταματώντας πότε-πότε για ξεκούραση, μέχρις ότου αργά το απόγευμα είδα τα φώτα της Τσίτα που τρεμόσβηναν μακριά κάτω στη γραμμή.

Με μια τελευταία απελπισμένη προσπάθεια, σύρθηκα με τα πράγματα μου στην πλατφόρμα του σταθμού και βούλιαξα εξαντλημένη επάνω τους. Οι άνθρωποι ερχόντουσαν και με βλέπανε, και πραγματικά θα πρέπει να ήμουν πολύ αξιολύπητη. Ήμουν βρώμικη, λερωμένη και πολύ κουρασμένη. Έμεινα εκεί για ώρες και όλο πιο πολύ κρύωνα και ένιωθα να παγώνω, αλλά κανείς δε φαινόταν να νοιάζεται.

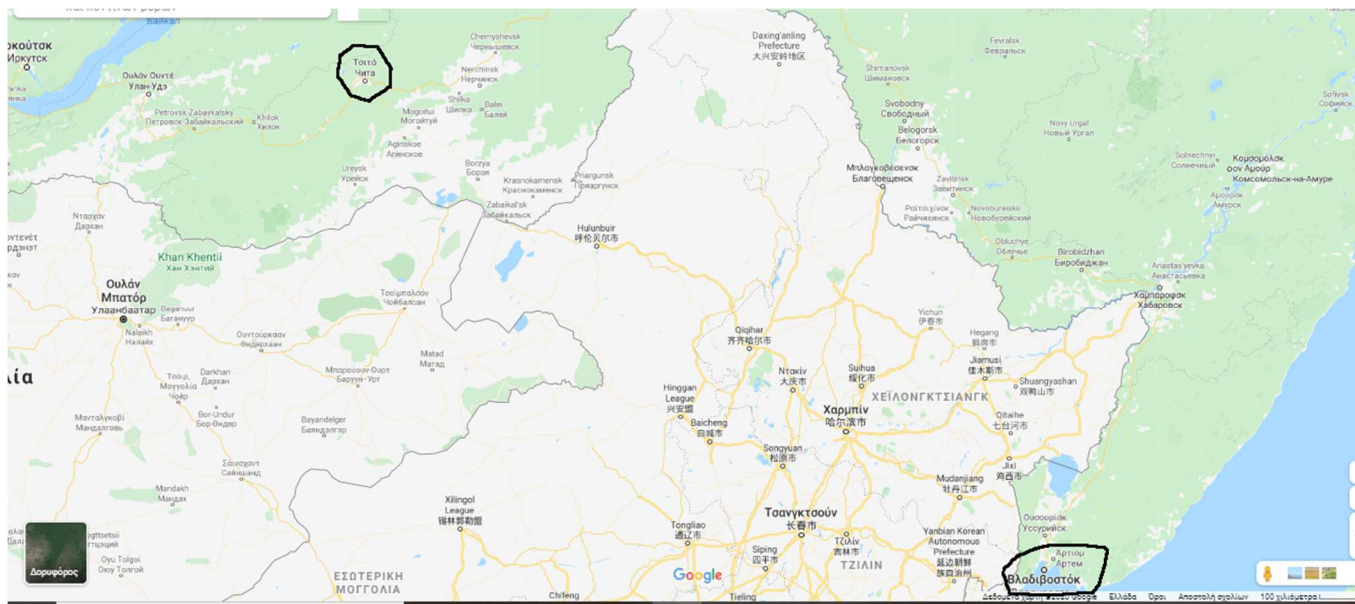
Καθώς είχα αποφασίσει να κάνω κάποια φασαρία για να με συλλάβουν και να με βγάλουν από αυτό το φοβερό κρύο, ήρθε ένας στρατιώτης για να με αναγκάσει να σηκωθώ. Όμως έμεινα εκεί ακίνητη. Ήρθαν κι άλλοι τρεις, και τέλος ένας αξιωματούχος με ένα κόκκινο καπέλο εμφανίστηκε. Βλέποντας ότι δε θα έφευγα χωρίς τα πράγματα μου, τα σήκωσαν και με προχώρησαν σε ένα μέρος τόσο βρώμικο που δεν μπορώ να το περιγράψω. Η βρώμα ήταν δυνατή που σχεδόν λιποθύμησα.

Τους έδειξα το διαβατήριο και τους είπα «Βρετανίδα!» Με έβαλαν ξεχωριστά από τους άλλους ανθρώπους, αλλά γύρω μου ήταν άντρες και γυναίκες σε μια φοβερή κατάσταση βρωμιάς. Ένιωσα άρρωστη και σχεδόν πέτρωσα από τον φόβο μου βλέποντας τη δυστυχία που υπήρχε γύρω μου. Σκέφτηκα ότι έφτασε το τέλος μου και δεν μπορούσα να φάω τίποτε. Ψάξανε τις μυστικές τσέπες και σχεδόν ότι είχε αξία μου το πήρανε, καθώς και από τη βαλίτσα μου· μου άφησαν μόνο τη μικρή μου Βίβλο της τσέπης. Την έβγαλα έξω και την κράτησα στο σκονισμένο φως προσπαθώντας να τη διαβάσω, όμως το φως ήταν πολύ αδύνατο. Όμως καθώς τη σήκωσα ψηλά έπεσε κάτω ένα κομμάτι χαρτί – ένα φύλο παρμένο από ένα ημερολόγιο. Και επειδή τα γράμματα ήταν μεγάλα και μαύρα, μπόρεσα να διαβάσω· «Μην τους φοβάσαι – εγώ είμαι ο Θεός σου,» ένα εδάφιο από το Νεεμία.

Πως έφθασε αυτή η σελίδα εκεί, δεν το γνωρίζω, όμως μετά τόσα χρόνια ακόμη την έχω. Για μένα ήταν ένα ιδιαίτερο μήνυμα που μου στάλθηκε από το Θεό σ' αυτή την πολύ δύσκολη μου ανάγκη. Αυτή ήταν η υπόσχεση που μου δόθηκε· ο Θεός μου θα ήταν μαζί μου ότι κι αν συνέβαινε. Αυτοί οι άνθρωποι δε θα με έβλαπταν παρά μόνο αν ο Θεός τους το επέτρεπε.

Για μερικές ώρες ήμουν μισολιπόθυμη, μέχρις ότου ένας άντρας με άρπαξε και με προχώρησε μέσα σε ένα διάδρομο. Περάσαμε δίπλα από ένα Ρώσο στρατιώτη που έπινε κάτι. Μου έσπρωξε την κανάτα στο χέρι μου, κι εγώ κατάπια το κρύο τσάι, που με αναζωογόνησε και με έκανε να καταλάβω ότι κόντευα να λιποθυμήσω από την πείνα.

Με φέρανε μπροστά σε έναν αξιωματούχο για να με ανακρίνουν. Φέραν έναν άλλο άνδρα που υποτίθεται ότι μιλούσε Αγγλικά, αλλά δυσκολευόμουν πολύ να τον καταλάβω. Δεν έκαναν τίποτε για μένα εκείνη την ημέρα αλλά με κράτησαν υπό φρούρηση, και το μόνο που μπορούσα να κάνω ήταν να ξαπλώσω και να κοιμηθώ.

Εικόνα 2 Τσιτά και Βλαδιβοστόκ (σε κύκλους)

Όλη την επόμενη μέρα συνέχισαν να με ανακρίνουν. Σφράγισαν το διαβατήριό μου δείχνοντας ότι είχα φύγει από την Τσιτά, και με ρωτούσαν γιατί επέστρεψα; Βέβαια το βρήκα σχεδόν αδύνατο να τους εξηγήσω. Επίσης φαινόταν ότι νόμιζαν ότι είχα κάποια σχέση με μηχανές. Μου έλεγαν ότι είχαν ανάγκη τέτοιους ανθρώπους, και προσπαθούσαν να με πείσουν να μείνω και να εργαστώ στη Ρωσία.

Αυτό με τρομοκράτησε και προσευχόμενοι απελπισμένα για βοήθεια. Ανάμεσα στα υπάρχοντά μου βρήκαν τη φωτογραφία του αδελφού μου που ήταν ντυμένος με τη στολή της στρατιωτικής μπάντας, και αυτό φαίνεται τους εντυπωσίασε πάρα πολύ. Προφανώς σκεφτήκανε θα πρέπει να είχα κάποια αξία.

Τελικά τράβηξα τη Βίβλο μου και τους έδειξα ένα μικρό κείμενο σε μια εικόνα που είχα μέσα στη Βίβλο. Φάνηκαν να καταλαβαίνουν, γιατί μου έδωσαν καινούρια βίβα και ένα άλλο εισιτήριο για το υπόλοιπο του ταξιδιού μου.

Την Παρασκευή με πήγανε βόλτα γύρω στην πόλη της Τσιτά, προφανώς για να μου δείξουν πόσο ωραίο μέρος ήταν. Μου δώσανε τη βαλίτσα μου και με βάλανε στο τρένο με την οδηγία να κατέβω στο σταθμό – κόμβο του Νικολισσούρ (Nikolshissur), όπου θα έπαιρνα ένα άλλο τρένο για το Πογκρανιλσναι (Pogranilchnai), και από εκεί θα πήγαινα στο Χαρμπίν. Ήταν το καλύτερο που μπορούσαν να κάνουν για μένα, και ήμουν πολύ ευγνώμων για αυτούς και τις προσπάθειες που κάνανε για μένα.

Όταν έφθασα στο Πογκρανιλσναι, δεν υπήρχε τρένο για να με πάει παρά πέρα. Οι Γιαπωνέζοι ήταν εκεί κοντά, και δεν υπήρχε δυνατότητα να περάσουμε πιο πέρα.

Καθώς καθόμουν στο σταθμό—παγωμένη, δυστυχησμένη και τρομοκρατημένη—είδα ένα θέαμα που δεν θα το ξεχάσω ποτέ. Περίπου πενήντα άνθρωποι—άντρες, γυναίκες, ακόμη και μικρά κορίτσια—ήταν αλυσσοδεμένοι στα χέρια και στα πόδια και τους οδηγούσαν κάποιοι φρουροί. Πολλοί απ' αυτούς ήταν δακρυσμένοι και τα κορίτσια ήταν σχεδόν υστερικά. Τους οδηγούσαν στη Σιβηρία για να εργαστούν σε στρατόπεδα καταναγκαστικών έργων. Από εκείνη τη στιγμή μίσησα τον Κομμουνισμό με όλη μου την ύπαρξη.

Έπρεπε να περάσω όλη τη νύχτα στον σταθμό. Το πρωί είδα ένα τρένο να έρχεται αντίθετα προς την Τσιτά, και σε ένα παράθυρο είδα ένα πρόσωπο που δεν ήταν Ρωσικό. Απελπισμένη του φώναξα, «Μπορείς να μου πεις πώς να πάω στο Χαρμπίν;»

Το θαύμα των θαυμάτων ήταν ότι αυτός μου απάντησε τα Αγγλικά, «Δεν μπορείς να πας, έχει κλείσει ο δρόμος. Να πας στο Βλαδιβοστόκ!»

.

3 Ξεφεύγοντας από το δίχτυ

Το επόμενο τρένο ήταν τόσο γεμάτο που δεν μπορούσα να μπω μέσα, αλλά κατάφερα να χωθώ στο επόμενο και βούλιαξα σε μια καρέκλα ελπίζοντας ότι τελικά θα έφθανα στο Βλαδιβοστόκ.

Όταν επί τέλους έφθασα στο σταθμό του Βλαδιβοστόκ δεν είχα ιδέα τι να κάνω, ή που να πάω. Έκατσα κάτω και προσευχήθηκα. Στο νου μου ήρθε μια διαφήμιση που είχα δει συχνά: «Να δείτε τη Ρωσία με το Ιντουρίστ»

Σηκώθηκα και ρωτούσα μια τον ένα μια τον άλλο για τα «ιντουρίστ.» Οι πιο πολλοί με κοίταζαν σαν να ήμουν τρελή, μέχρις ότου βρέθηκε κάποιος που μου είπε ότι ήταν μεταφραστής και με πήγε σε ένα γραφείο και από εκεί σε ένα ξενοδοχείο.

Ο μεταφραστής πήρε το διαβατήριό μου και μου είπε ότι έπρεπε να σφραγιστεί. Στην αρχή φαινόταν ευχάριστος και ευγενικός, και είχα μεγάλη χαρά που θα μπορούσα να πλυθώ πραγματικά, να αλλάξω τα ρούχα μου και να κοιμηθώ σε ένα πραγματικό κρεβάτι.

Ο μεταφραστής μου προσφέρθηκε να μου κάνει μια περιήγηση στην πόλη όμως η φοβερή βρωμιά με τρόμαζε. Μεγάλες γραμμές ανθρώπων περίμεναν για το μαύρο ψωμί. Δεν υπήρχαν πεζοδρόμια και οι δρόμοι είχαν μεγάλες τρύπες.

Οι άνθρωποι έμοιαζαν πολύ με τους Γιαπωνέζους, μελαχρινοί, με μικρά μάτια. Οι γυναίκες ήταν τρομαχτικά αδύνατες, με πολύ λίγα ρούχα, και συνήθως είχαν βαριά μωρά στις πλάτες τους και μεγάλους μπόγους στους ώμους τους.

Μετά μερικές μέρες άρχισα να απελπίζομαι. Ρώτησα το μεταφραστή να μου δώσει το διαβατήριό μου αλλά προσπάθησε να αλλάξει το θέμα.

«Γιατί θέλεις να φύγεις;» με ρώτησε. «Δεν έχεις χρήματα να αγοράσεις εισιτήριο. Δεν μπορείς να πας στην Κίνα. Μείνε εδώ και βοήθησε μας.»

«Μα γιατί θέλεις να με κρατήσεις;» ρώτησα. «Γιατί με ακολουθείς και συνέχεια παρακολουθείς το υπνοδωμάτιό μου;»

«Χρειαζόμαστε ανθρώπους σαν κι εσένα σ' αυτή τη χώρα — τη νέα μας χώρα — το νέο μας πολιτισμό— μια χώρα ελεύθερη από τα δεσμά του καπιταλισμού.»

«Όχι, δε θα μείνω,» του απάντησα γρήγορα. «Είδα όσα ήθελα να δω — όλη τη βρωμιά, τη δυσωδία, τους άσημους δρόμους, τις αδύνατες άσιτες γυναίκες, τη φοβερή φτώχεια.»

«Όμως εμείς θα τα αλλάξουμε όλα αυτά. Για αυτό χρειαζόμαστε ανθρώπους σαν κι εσένα— άντρες και γυναίκες που να ξέρουν από μηχανές, που να μπορούν να δουλέψουν σε εργοστάσια και να εκπαιδεύσουν το λαό μας.»

«Όμως εγώ είμαι ιεραπόστολος! Πηγαίνω στην Κίνα· δε γνωρίζω τίποτε από μηχανές.»

Με κοίταξε τόσο παράξενα που ένιωσα μια παγερή κρυάδα να με διαπερνά. «Η Κίνα είναι πολύ μακριά. Μείνε στη Ρωσία· εμείς θα σε φροντίσουμε!»

Αυτή η συζήτηση με έκανε να πανικοβληθώ, όμως τι μπορούσα να κάνω; Χωρίς το διαβατήριό μου ήταν αδύνατο να φύγω. Τελείως απελπισμένη, ένιωσα ότι έπρεπε να μείνω λίγο μόνη. Έφυγα από το ξενοδοχείο για να περπατήσω στην ακρογιαλιά. Καθώς βγήκα έξω, ένα κορίτσι ήρθε πίσω από την πόρτα και ψιθύρισε με τρόπο που έδειχνε ότι ήταν κάτι το

επείγον, «Πρέπει να σου μιλήσω αμέσως. Περίμενα να φύγει ο άνθρωπος του Ιντουριστ. Προχώρα και θέλω να σου μιλήσω.»

Περπατήσαμε μια μικρή απόσταση. Όταν δεν ήταν κανείς άλλος εκεί κοντά, της είπα «Ποια είσαι εσύ και τι θέλεις;»

«Αυτό δεν έχει σημαία,» απάντησε με βραχνά αλλά καθαρά Αγγλικά. «Θέλεις να φύγεις από αυτό το μέρος; Αν είναι έτσι, αν δεν φύγεις τώρα, δε θα μπορέσεις ποτέ σου να φύγεις.»

«Μα τι μπορώ να κάνω;»

«Πρέπει να κάνεις αυτό που σου λέγω. Οι αρχές εδώ, δεν έχουν σκοπό να σε αφήσουν να φύγεις. Μάζεψε τα πράγματα σου, και να είσαι έτοιμη. Όταν ένας γέρος σου χτυπήσει την πόρτα, να είσαι έτοιμη να τον ακολουθήσεις. Μην κάνεις ερωτήσεις, μόνο ακολούθησε τον.»

Το κορίτσι έφυγε και εγώ πήγα στο δωμάτιο μου. Τι να έκανα; Πως θα ήξερα ότι δεν ήταν μια παγίδα; Ποιον μπορούσα να εμπιστευτώ;

Ήμουν ξαπλωμένη στο κρεβάτι, το κεφάλι μου χτυπούσε από την ανησυχία, όταν ξαφνικά ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα

Την άνοιξα την πόρτα, και εκεί στεκόταν ο άνθρωπος που μου είχε πάρει το διαβατήριο μου. Δεν μου το έδινε.

Ξαφνικά του άρπαξα το διαβατήριο και το πέταξα πίσω μου στο δωμάτιο, και την ίδια ώρα του μίλησα με πιο πολύ θάρρος από ότι ένιωθα. «Δε θα μπεις εδώ»

«Μα γιατί;»

«Γιατί είναι το δωμάτιο μου.»

«Εγώ είμαι το αφεντικό· εγώ μπορώ να κάνω με σένα ότι θέλω.»

«Όχι δεν μπορείς. Εσύ μπορεί να μην πιστεύεις στο Θεό, αλλά Αυτός είναι εδώ. Άγγιξε με και θα δεις. Ο Θεός έχει βάλει ένα φράγμα ανάμεσα σε μένα και σε σένα. Φύγε!»

Με κοίταξε άγρια, μετά σαν να τρεμούλιασε, και χωρίς άλλη κουβέντα στράφηκε και έφυγε αφήνοντας με.

Έκατσα στο κρεβάτι, και έτρεμα ολόκληρη. Μετά από αυτή τη συνάντηση έπρεπε να φύγω μακριά. Όταν ηρέμησα λίγο, πήρα το πολύτιμο μου διαβατήριο και κοίταξε με έκπληξη αυτά που ήταν γραμμένα μέσα: «Γκλάντις Εϊλουόρντ, Βρετανή υπήκοος· επαγγελματία μηχανικός (mechanic).» Είχαν αλλάξει τη λέξη ιεραπόστολος (missionary) .

Τώρα ήξερα ότι έπρεπε να κάνω ότι είπε το κορίτσι. Είχε δίκιο για αυτό που μου είπε ότι ήθελαν να με κρατήσουν. Βιαστικά μάζεψα όσα μου είχαν απομείνει από τα πράγματα μου, και γονάτισα να προσευχηθώ την ώρα αυτή που θα περίμενα.

Πολύ νωρίς το πρωί ακούστηκε ένα ευγενικό χτύπημα στην πόρτα. Άνοιξα μια χαραμάδα και εκεί είδα ένα γέρο να στέκεται. Δεν είπε τίποτε, αλλά άπλωσε το χέρι του για τη βαλίτσα μου, ενώ εγώ πήρα το μπόγο και το κατσαρολάκι.

Μετά άρχισε να περπατάει, σε δρόμους και δρομάκια που μου φάνηκαν πολλά μίλια και σκοντάφταμε στις πέτρες, και τελικά φθάσαμε στο λιμάνι. Καθίσαμε σε μια βρώμικη καλύβα μέχρις ότου φάνηκε το φως, και μετά έφυγε. Έμεινα μόνη μου μη γνωρίζοντας τι θα μου συμβεί. Ξαφνικά είδα το κορίτσι που είχα δει την προηγούμενη μέρα να στέκεται δίπλα μου.

«Έχεις τίποτε που έχει αξία;» με ρώτησε.

«Τίποτε. Ότι είχε αξία μου το πήρανε.»

«Έχεις καθόλου χρήματα;»

«Όχι»

«Τότε, αυτό που πρέπει να κάνεις είναι να πας σ' αυτήν την καλύβα και να ζητήσεις το έλεος του καπετάνιου. Να τον παρακαλέσεις να σε πάρει. Πρέπει με οποιοδήποτε κόστος να πας στο πλοίο του.»

«Γιατί με βοηθάς τόσο πολύ;»

«Γιατί έχεις ανάγκη από βοήθεια.»
 «Τι μπορώ να σου δώσω, δεν έχω χρήματα.»
 «Έχεις τίποτε ρούχα;»
 «Μόνο αυτά που φορώ. Πάρε όμως αυτά τα γάντια. Είναι παλιά αλλά είναι ζεστά- και αυτές τις κάλτσες. Σε παρακαλώ πάρε τις.»
 Τα πήρε και εξαφανίστηκε.
 Πήγα στην ξύλινη καλύβα και σιγά- σιγά άνοιξα την πόρτα. Ένας Γιαπωνέζος καπετάνιος καθόταν μόνος του μέσα.
 «Είσαι ο καπετάνιος αυτού του πλοίου κύριε;» τον ρώτησα έχοντας ελάχιστη ελπίδα ότι θα καταλάβαινε αγγλικά. «Πρέπει να πάω πάνω του, πρέπει να πάω.»
 «Μίλα μου σε παρακαλώ σιγά – σιγά. Καλημέρα, τι μπορώ να κάνω για σένα;»
 «Θέλω να με πάρεις στην Ιαπωνία, όμως δεν έχω χρήματα.»
 «Δεν έχεις χρήματα, μήπως έχεις κάτι πολύτιμο;»
 «Όχι, τίποτε απολύτως.»
 «Είσαι Βρετανίδα;»
 «Ναι κύριε, ορίστε το διαβατήριό μου. Σε παρακαλώ πάρε με μαζί σου.»
 Εξέτασε σιγά – σιγά το διαβατήριό και κούνησε το κεφάλι του. «Βλέπω ότι βρίσκεσαι σε δύσκολη θέση. Αυτό δεν αρκεί. Θέλεις να μπεις κάτω από τη δική μου προστασία, να γίνεις φυλακισμένη μου;»
 Ένιωσα ότι ήταν καλύτερα να ήμουν με το Γιαπωνέζο και όχι με τους Ρώσους, και έτσι δέχτηκα.
 «Να υπογράψεις αυτά τα χαρτιά και θα είσαι ασφαλής» «Πρέπει να φύγουμε αμέσως». Καθώς ανέβαινα τη σκάλα του πλοίου, ήρθαν κάποιοι Ρώσοι στρατιώτες και με κατέβασαν κάτω. Οι ναυτικοί στεκόντουσαν στο κατάστρωμα κοιτάζοντας κάτω, όμως δεν τολμούσαν να επέμβουν.
 Απελπισμένα πέταξα τη βαλίτσα μου και το μπόγο μου στο πλοίο και μέσα από μια έμπνευση βρήκα τη λίρα που μου είχε δώσει το ζευγάρι των Ολλανδών στη Χάγη.
 «Κοιτάξτε, εξαγοράζω τον εαυτό μου!» φώναξα.
 Οι στρατιώτες βλέποντας τη λίρα χαλάρωσαν τη λαβή τους. Πήδηξα στο πλοίο ακριβώς τη στιγμή που ξεκινούσε, και άφησα ένα μέρος του παλτού μου στα χέρια του στρατιώτη που με είχε αρπάξει. Τώρα όμως τουλάχιστον βρισκόμουν κάτω από Ιαπωνική προστασία. Ο Γιαπωνέζος καπετάνιος ήταν ένας πραγματικός τζέντλεμαν. Ήταν καθαρός και ευγενικός και με μεταχειρίστηκε καλά.
 Λίγη ώρα αργότερα, όταν ηρέμησα μετά από αυτήν την ταλαιπωρία και μπόρεσα να συμμαζευτώ λιγάκι, πρόσεξα μια γυναίκα που ήταν κουβαριασμένη σε μια γωνιά και φαινόταν πολύ άρρωστη και δυστυχισμένη.
 «Νιώθεις άρρωστη;» την ρώτησα.
 Μου απάντησε Αγγλικά «Ναι πολύ άρρωστη».
 «Μήπως νιώθεις έτσι γιατί έπαθες ναυτία;»
 «Όχι, όχι, τίποτε τέτοιο, είναι από αυτά που μου συνέβησαν, κοίτα τα χέρια μου.»
 Βγάζοντας ένα κομμάτι κουρέλι, είδα τα χέρια της ξεσκισμένα, τα νύχια της ξεριζωμένα και ματωμένα.
 «Εδώ είναι που με τράβηξαν για να μου πάρουν τα δαχτυλίδια.»
 «Ποιος το έκανε αυτό;»
 «Οι Ρώσοι. Μας γδύσανε και μας πήραν κάθε τι πολύτιμο. Ο σύζυγός μου είναι ένας κτηματίας με τσάι. Είχαμε πάει σε άδεια και επιστρέψαμε στη Σαγκάη. Μας πήρανε όλες μας τις αποσκευές και τα χρήματα μας και είμαστε τυχεροί που είμαστε ζωντανοί.
 Μιλήσαμε για λίγο, αλλά δεν ξαναείδα αυτή τη γυναίκα που νομίζω ότι ήταν Γερμανίδα, γιατί έπρεπε να μένω σε ένα διαφορετικό μέρος του πλοίου.
 Τελικά το πλοίο έφθασε στην Ιαπωνία, αλλά έπρεπε εμένα να με κατεβάσουν πρώτη γιατί θεωρούμουν φυλακισμένη του καπετάνιου. Με παρέδωσαν στο Βρετανικό προξενείο. Ένας

νέος άντρας ήρθε να με πάρει και μου είπε ότι ήμουν η μεγαλύτερη ανόητη που είχε δει ποτέ! Μόνο η σκέψη να κάνω αυτό το ταξίδι ήταν τρέλα! Μου έδωσε ένα καλό γεύμα και ένα εισιτήριο για να πάω στο Κόμπε.

Ήξερα ότι θα έβρισκα βοήθεια στο Κόμπε, και όταν έφτασα πήγα στην ιεραποστολή με ένα ρίκσο (rickshaw). Αυτή ήταν η πρώτη μου εμπειρία από ένα τέτοιο παράξενο τρόπο μεταφοράς.

Όταν έφθασα εκεί, με έβαλαν να γονατίσω, και μου πήραν τα παπούτσια. Αυτό με έκανε να νιώσω ντροπή καθώς είχα τρύπες στις κάλτσες.

Μια κυρία με υποδέχτηκε που την έλεγαν Κυρία Σάντι (Santee) και με φιλοξένησε στο σπίτι της, πόσο ωραίο ήταν να βρεθώ σε ένα πολιτισμένο σπίτι ξανά. Έκανα μπάνιο με πολύ ζεστό νερό σε μια μεγάλη ξύλινη μπανιέρα και μετά πήγα σε ένα κρεβάτι σε ένα όμορφο δωμάτιο, με ένα μπλε σκέπασμα από πάνω, και φωτιζόταν με ένα φανάρι που έδινε μπλε και κόκκινα χρώματα.

Την άλλη μέρα, το Σάββατο 5 Νοεμβρίου, έφυγα από το Κόμπε αφού έγινε ανταλλαγή του εισιτηρίου μου με ένα εισιτήριο για το Τιεντσίν. Οι φίλοι μου από την ιεραποστολή με συνόδεψαν ως το ατμόπλοιο και εξήγησαν την υπόθεση μου στον καπετάνιο, κι έτσι ξανά είχα μια καλή περιποίηση. Έβρισκα το φαγητό παράξενο και ότι δύσκολα μπορούσα να το χωνέψω. Κάθε επιβάτης στο πλοίο είχε ένα δίσκο με πολλά πιατάκια με σούπα, μείγμα κρέατος, σαλάτα λαχανικά, ρύζι και τσάι. Οι άλλοι επιβάτες φαινόταν να απολαμβάνουν όλα το φαγητό μαζί, αλλά βρήκα το ρύζι πολύ δύσκολο να το καταπιώ.

Δεν υπήρχαν καθίσματα και αφού βγάσαμε τα παπούτσια μας καθόμασταν όλοι σταυρόποδι σε ψάθινα χαλιά στο κατάστρωμα. Βρήκα ότι αυτό ήταν κουραστικό η πλάτη μου πόναγε.

Περάσαμε από μια όμορφη χώρα. Ψηλά βουνά στο βάθος καλυμμένα με χιόνι, ενώ οι κοντινότεροι λόφοι ήταν φωτισμένοι με πράσινα και λαμπρά κόκκινα δέντρα. Τα σπίτια ήταν γραφικά και ωραία στολισμένα, ενώ για το μπροστινό μέρος και την πόρτα τους χρησιμοποιούσαν πανό και σημαίες.

Άρχισα να νιώθω πολύ άκομψη και βρώμικη, ειδικά μεταξύ των Γιαπωνέζων γυναικών που ήταν τόσο καθαρές και φορούσαν όμορφα κιμονό.

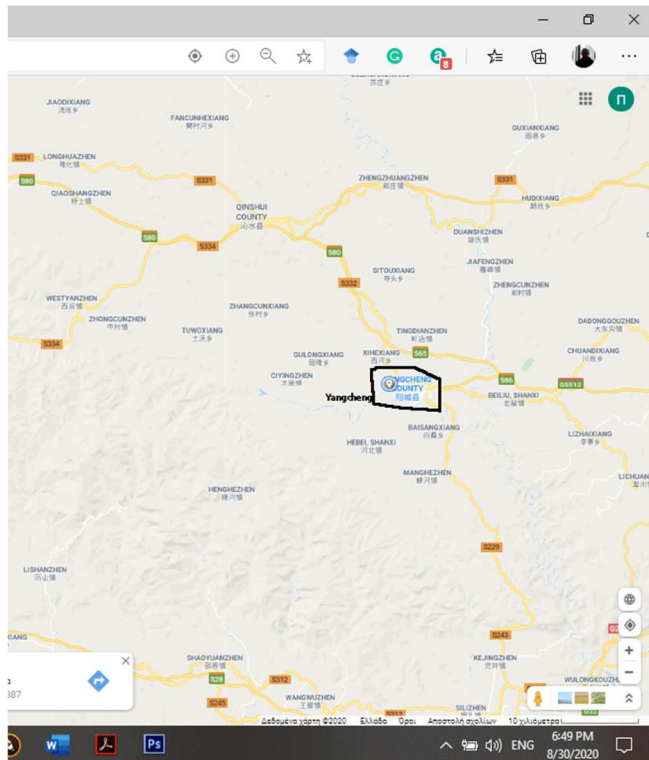
Την Τρίτη 8 Νοεμβρίου, ο καπετάνιος με προσκάλεσε το απόγευμα και μου είπε ότι εκεί είναι η Κίνα. Μακριά στον ορίζοντα, απέναντι από μια λασπωμένη, κίτρινη θάλασσα, είδα επιτέλους την Κίνα!

Δύο μέρες αργότερα έβαλα το πόδι μου στην Κίνα, στο Tientsin και αμέσως έφτασα στο ιεραποστολικό αρχηγείο. Ήταν πολύ κρύο, αλλά μου έκαναν ένα πολύ καλό καλωσόρισμα, και όλοι ενώσαμε τις προσευχές μας σε ευχαριστία. Έψαλα, «Δόξασε ψυχή μου, το Βασιλιά των Ουρανών» με πολύ ενθουσιασμό!

Περίμενα να συναντήσω την κυρία Lawson στο Tientsin, αλλά ήταν πολλά μίλια μακριά στα βουνά. Ωστόσο, είχε στείλει για μένα ένα συνοδό που ονομαζόταν κ. Λου, οπότε το Σάββατο ταξιδέψαμε με τρένο στο Πεκίνο. Τα τρένα ήταν πολύ άβολα για κάθε διαμέρισμα που περιλάμβανε περίπου σαράντα ή πενήντα άτομα, τα οποία τρανταζόντουσαν από το τραίνο. Μείναμε μια νύχτα στο Πεκίνο σε ένα κινέζικο πανδοχείο, αλλά η βρωμιά και η ταιλωπρία ήταν τρομακτικές.

Το επόμενο πρωί φύγαμε από το Yutse με λεωφορείο καθώς ο σιδηρόδρομος τελείωσε στο Yutse, που είναι τα σύνορα της επαρχίας Shansi. Το λεωφορείο τρανταζόταν από την μία άκρη ως την άλλη, και με εξέπληξε το γεγονός ότι ένα λεωφορείο μπορούσε να ταξιδέψει σε τέτοιους δρόμους -ανεβαίνοντας και κατεβαίνοντας τα βουνά, μέσα από ρυάκια και ποτάμια - τίποτα δεν φάνηκε να ενοχλεί τους οδηγούς. Την πρώτη νύχτα σταματήσαμε στο Tsinchow και το επόμενο στο Teshchow, όπου υπήρχε ένας σταθμός ιεραποστολής. Από εδώ ήταν δύο μέρες ταξίδι με μουλάρι στο Γιαντσένγκ, όπου μου είπαν ότι ζούσε η κυρία Λόσον.

Διασχίσαμε τρεις οροσειρές και διαβήκαμε πολλά ποτάμια, και δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτό το πρώτο ταξίδι με μουλάρι. Νόμιζα ότι θα έσπαζα σε μικρά κομμάτια πριν φτάσουμε στο

Εικόνα 1 χάρτης του Γιανγκτσένγκ

Γιαντσένγκ και κάθε κόκκαλο στο σώμα μου πονούσε και διαμαρτυρόταν.

Όταν, επιτέλους, ο κ. Λου σταμάτησε τα μουλάρια πριν από μια πύλη, και είπε, «Αυτό είναι το Γιαντσένγκ», έπεσα από την πλάτη του ζώου μου και έτρεξα προς τα εμπρός νιώθοντας να πονάω.

Η κα Lawson ήρθε στην πύλη, και υποκλίθηκα, νιώθοντας πολύ ταπεινή και ασήμαντη. Ήξερα ότι ήμουν βρώμικη, ακατάστατη και έτοιμη να πέσω από την κούραση. Πώς θα μπορούσε αυτή η γυναίκα, η οποία είχε εργαστεί στην Κίνα για τόσα χρόνια, να θεωρήσει αυτή την ακατέργαστη, ανίδεη κοπέλα που είχε έρθει να ενωθεί μαζί της; Στην πραγματικότητα, πιστεύω ότι ήταν πολύ χαρούμενη που με είδε, αλλά η Jeannie Lawson ήταν Σκωτσέζα και δεν έδειξε ποτέ συγκίνηση, οπότε ο πρώτος χαιρετισμός της δεν ήταν σίγουρα διαχυτικός.

Καθώς έσκυψα μου είπε, «Ποια είσαι εσύ;»

«Είμαι η Γκλάντις Εϊλουόρντ που σας έγραψα από το Λονδίνο.»

«Ω ναι. Θα έρθεις επιτέλους μέσα;»

Είχα μια ακαταμάχητη επιθυμία να γελάσω, αλλά κατάφερα να το μετατρέψω σε βήχα. Είχα έρθει χιλιάδες μίλια για να δουλέψω μαζί της, και τώρα με ρώτησε, «θα έρθεις μέσα;» με τον ίδιο τόνο φωνής που θα είχε χρησιμοποιήσει η γειτόνισσα της μητέρα μου αν είχα πάει να επιστρέψω μια συνταγή ή κάτι που είχα δανειστεί.

Ωστόσο, μπήκα μέσα και έριξα μια γρήγορη ματιά σε αυτό που, έλπιζα, να είναι το μελλοντικό μου σπίτι. Ήταν σχεδόν ελκυστικό. Η πύλη οδηγούσε σε μια τεράστια αυλή στην οποία υπήρχαν πόρτες σε διάφορα δωμάτια από όλες τις πλευρές, αλλά ολόκληρο το μέρος ήταν γεμάτο με πεσμένη τοιχοποιία, κομμάτια χαρτιού και άλλα σκουπίδια.

«Υποθέτω ότι θα είσαι πεινασμένη», παρατήρησε η κα Lawson και εξαφανίστηκε στην κουζίνα. Λίγες στιγμές αργότερα επέστρεψε με ένα μπολ με κάποια παράξενη σύνθεση. Το κοίταξα, το μύρισα και μόνο οι καλοί τρόποι με εμπόδισαν να το απομακρύνω από αηδία. Το δοκίμασα με επιφύλαξη και μου φάνηκε ότι ήταν φρικτό. αλλά ήταν είτε αυτό είτε τίποτα, και ήμουν πολύ πεινασμένη. Έτσι, με μεγάλη προσπάθεια, κατάφερα να φάω τα μισό από τα μπολ.

Μιλήσαμε για αρκετή ώρα και η κα Lawson εξήγησε ότι το σπίτι ήταν πολύ παλιό και σε ένα φτωχό μέρος της πόλης, αλλά ότι είχε έρθει να ζήσει εδώ επειδή ήταν άδειο και ήταν φθινό. Το ενοίκιο ήταν 2s.4d (30 σεντ)* το χρόνο! Κανένας Κινέζος δεν θα ζούσε εδώ γιατί πίστευαν ότι στοιχειωνόταν από διάβλους. Η κα Lawson παρατήρησε ήρεμα ότι τους είχε απομακρύνει. τουλάχιστον, δεν είχε δει ποτέ κανένα τους από τότε που είχε ζήσει εκεί! Προσπαθούσε να καθαρίσει το μέρος, αλλά δεν μπορούσε να κάνει πολλά ταυτόχρονα.

Δεδομένου ότι δεν πρότεινε να με πάει στο δωμάτιό μου, μετά από αρκετή ώρα, ρώτησα δειλά αν θα μπορούσα να πάω για ύπνο, καθώς ήμουν πολύ κουρασμένη μετά το ταξίδι.

«Ω, ναι, φυσικά, να κάνεις ό, τι θέλεις», απάντησε η κυρία Λόσον.

«Αλλά πού θα κοιμηθώ;»

"Ω, οπουδήποτε!" είπε, κουνώντας το χέρι της αόριστα. "Οπουδήποτε θέλετε."

Επέλεξα λοιπόν ένα από τα δωμάτια, σάρωσα τα σκουπίδια στο πάτωμα από τη μία πλευρά και έβαλα το στρωματάκι μου. Τότε κοίταξα γύρω. Δεν υπήρχαν κουρτίνες, ούτε τζάμια στα παράθυρα, ούτε έκλεινε η πόρτα. Πλησίασα την κα Λόσον πάλι.

«Πού μπορώ να γδύνομαι;»

«Γιατί θέλεις να γδύνεσαι;

«Επειδή θέλω να κοιμηθώ.»

«Ω, δεν θα ασχοληθώ με το γδύσιμο. Είναι πολύ πιο ασφαλές να κρατάς όλα τα πράγματα σου στο κρεβάτι και να μην μπορούν να τα κλέψουν. Όπως βλέπεις, δεν έχουμε πόρτες για να τις κλειδώνουμε. "

Έτσι πήγα στο κρεβάτι με τα ρούχα μου, και όλα μου τα πράγματα μαζεμένα γύρω μου, και για πρώτη φορά πήγα να κοιμηθώ στο μέρος που επρόκειτο να είναι το σπίτι μου για πολλά χρόνια. Το πρωί όταν ξύπνησα ήμουν πολύ χαρούμενη που είχα ακολούθησε τη συμβουλή της κυρίας Lawson, γιατί κάθε παράθυρο ήταν γεμάτο με περίεργα κίτρινα πρόσωπα. Προφανώς είχε ακουστεί το μήνυμα στην πόλη ότι είχε φτάσει μία ξένη και είχαν έρθει να ελέγξουν το παράξενο θέαμα. Θα ήταν σίγουρα πολύ ενοχλητικό αν έπρεπε να ντύνομαι μπροστά σε τόσους θεατές.

4

Ανάμεσα στα μουλάρια

Το YANGCHENG ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΟ- μια μικρή κινεζική πόλη που βρίσκεται σε μια κοιλάδα ανάμεσα σε ψηλά, γυμνά βουνά. Είχε ένα τείχος γύρω του, πολλούς στενούς δρόμους και πολλούς ναούς που πρέπει να ήταν πολλών αιώνων. Ήταν πάνω στο αρχαίο δρόμο για μουλάρια από το Χόπεν στο Χονάν. Δεν υπήρχαν πραγματικοί δρόμοι σε αυτό το τμήμα της Κίνας, μόνο τα λασπωμένα, ανώμαλα κομμάτια δρόμου για μουλάρια, και κάθε μέρα περνούσαν караβάνια με μουλάρια ή σταματούσαν τη νύχτα στα πανδοχεία.

Υπήρχαν λίγα δέντρα στο Γιανγκτσένγκ, και τα βουνά ήταν καφέ και γυμνά, αλλά υπήρχε ωστόσο μεγάλη ομορφιά. Το χειμώνα υπήρχε βαθύ χιόνι και είχε πολύ κρύο.

Ήταν κοντά στα τέλη Νοεμβρίου όταν έφτασα στο Γιανγκτσένγκ - πεντέμισι εβδομάδες μετά την αναχώρησή μου από το σταθμό του τρένου της οδού Liverpool, αλλά πόσα είχα δει! Πόσα έμαθα αυτές τις εβδομάδες! Και πάνω απ' όλα, για το πόσο έπρεπε να λατρεύω τον Θεό μου!

Η κυρία Lawson είχε λίγα δικά της χρήματα, αλλά δεν είχα τίποτα και έπρεπε να επιβιώσουμε κάπως. Λίγο μετά την άφιξή μου, η κα Lawson εξήγησε τον σκοπό της να ζει σε ένα τέτοιο μέρος.

«Βλέπετε, Γκλάντις, σκοπεύω να μετατρέψω αυτό το μέρος σε πανδοχείο.»

«Αλλά πώς, και ποιος θα έρθει;» Ρώτησα.

«Οι μουλαράδες θα έρθουν όπως κάνουν και σε άλλα πανδοχεία στην πόλη. Ξέρετε πώς είναι τα κινέζικα πανδοχεία;»

Συμφώνησα με έντονο συναίσθημα. Δεν θα ξεχάσω ποτέ εκείνα στα οποία είχα μείνει στο δρόμο για το Γιανγκτσένγκ.

«Το μόνο που χρειάζονται είναι οι διανυκτερεύσεις, ένα μέρος στο kang - το μακρύ τούβλινο κρεβάτι που είναι χτισμένο στη μία πλευρά του κοιτώνα - ένα βραδινό γεύμα από κεχρί και λωρίδες αλευριού και κάποια ζωοτροφή για τα χτήνη τους. Μπορούμε να προσλάβουμε έναν κινέζο μάγειρα για λίγες πένες την εβδομάδα. Στη συνέχεια, όταν οι άντρες θα είχαν φάει και καθώς ξεκουράζονται στην αυλή, μπορούμε να τους μιλήσουμε. Αυτή θα είναι η αρχή.»

«Αλλά πώς θα τους κάνουμε να έρθουν εδώ;»

«Έχετε δει έναν Κινέζο ιδιοκτήτη να στέκεται έξω από το πανδοχείο του να χαμογελά ένα καλό καλωσόρισμα; Στη συνέχεια, καθώς τον περνάει το πρώτο μουλάρι, το αρπάζει από το κεφάλι του και το σέρνει στην αυλή και, φυσικά, ακολουθούν τα υπόλοιπα κτήνη. Μόλις τα βάλει μέσα, λέει στους μουλαράδες τι καλό πανδοχείο είναι αυτό και οι μουλαράδες συνήθως είναι πολύ κουρασμένοι για να διαφωνήσουν. Αυτή θα είναι η δουλειά σου!»

«Η δουλειά μου; Να αρπάζω το κεφάλι του μουλαριού και να το τραβάω μέσα;»

«Ναι, εσύ θα τους φέρνεις μέσα και εγώ θα τους μιλάω.»

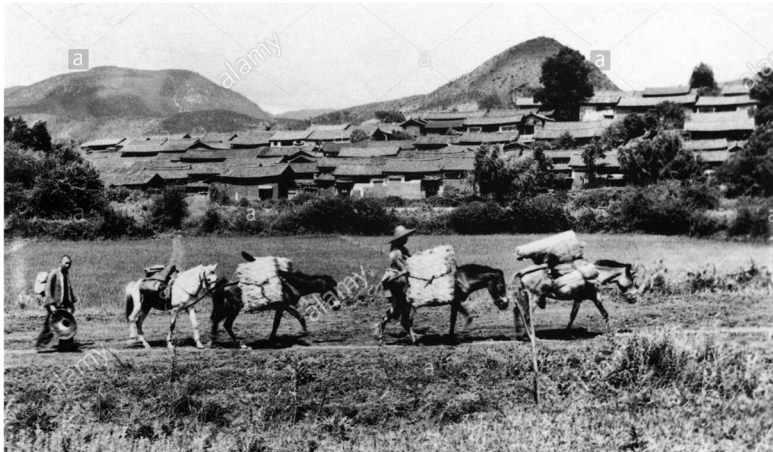
«Τα μουλάρια δαγκάνουν;»

«Όχι, αν το πιάσεις από το σωστό μέρος.»

Έτσι αρχίσαμε να ετοιμάζουμε το πανδοχείο, καθαρίζοντας το για να περιμένουμε τους πελάτες. Βρήκαμε ένα γέρο που ήξερε κάπως να μαγειρεύει και εγώ στάθηκα έξω, τρέμοντας από το φόβο.

Ο μάγειρας μου έμαθε τι να λέω. Καθώς είδα το πρώτο μουλάρι να πλησιάζει φώναξα “Μυγυ beatcha—mygu goodso—how—how —how—lai-lai-lai.” Αυτό απλώς σήμαινε, δεν έχουμε έντομα, δεν έχουμε ψύλλους, καλό, καλό, καλό – ελάτε, ελάτε, ελάτε.

Ένιωσα λίγο σαν τον άνθρωπο που στέκεται έξω από ένα τσίρκο και φωνάζει «περάστε κύριοι, περάστε, ελάτε όλοι μέσα».

Ευτυχώς το πρώτο μουλάρι που τράβηξα ήταν γέρο και ήμερο· αλλά ο ιδιοκτήτης του φοβήθηκε τόσο πολύ που το βάλε στα πόδια, όμως μετά λίγο γύρισε όταν είδε ότι οι σύντροφοι του δεν είχαν πάθε τίποτε.

Σε λίγο καιρό το πανδοχείο μας έγινε γνωστό, από το Χόπε μέχρι το Χονάν. Οι

μουλαράδες ήταν αυτοί που μετέδιδαν τις ειδήσεις στη Βόρειο Κίνα, και πληροφόρησαν τους πάντες ότι το πανδοχείο των ξένων γυναικών, ήταν καθαρό, το φαγητό ήταν καλό και ότι τη νύχτα ακούγανε μεγάλες ιστορίες και δωρεάν.

Στην αρχή τις Βιβλικές ιστορίες τις έλεγε η Κα Λώσον ή ο κ. Λου ενώ εγώ άκουγα. Προσπαθούσα πολύ σκληρά να μάθω τη γλώσσα, αλλά η πιο χρήσιμη δουλειά ήταν να φροντίζω τα μουλάρια, να τα ταΐζω και να τα ξύνω από τι βρώμικες λάσπες, ώστε οι ιδιοκτήτες τους να ακούνε με την ησυχία τους τις ιστορίες.

Εκτός από τη δουλειά στο πανδοχείο, βγαίναμε έξω σε όλα τα χωριά. Την Κυριακή, σηκωνόμασταν νωρίς και μόλις ανοίγανε οι πύλες της πόλης πηγαίναμε σε παράξενα χωριά. Πλήθη ανθρώπων τρέχανε και μας κοιτάζανε γιατί ποτέ προηγουμένως δεν είχαν δει λευκό άνθρωπο. Μετά διαλέγαμε ένα χώρο όπου άρχιζε να μιλά η Κα Λώσον.

Όλοι σταματούσαν ότι κάνανε και στεκόντουσαν έξω από τα σπίτια τους. Μετά από λίγο η Κα Λώσον τους επέτρεπε να κάνουν ερωτήσεις.

Ρωτούσαν, «από πού ήρθατε;» «Γιατί ήρθατε;» «Πόσων χρονών είστε;» «Αυτή είναι η κόρη σου;» κοκ. Μετά νιώθανε το ύφασμα για τα ρούχα μας, σήκωναν τις φούστες μας να δούνε τι έχουμε από κάτω, και βλέπανε με πολύ θαυμασμό τα πόδια μας. Κάθε Κινέζα γυναίκα εκείνη την εποχή είχε δεμένα τα πόδια της και τα πόδια μας προκαλούσαν πολύ ενδιαφέρον.

Για αρκετούς μήνες πάλευα με τη γλώσσα Μοίραζα φυλλάδια. Έψαλα στους ανθρώπους και τη νύχτα έξυνα τις λάσπες από τα μουλάρια και φροντίζαμε τους απότομους ιδιοκτήτες τους που δε μύριζαν και τόσο ωραία. Αυτή η ζωή δεν ήταν όπως την είχα φανταστεί στην Αγγλία, όμως ήταν μια εκπαίδευση στο πεδίο της μάχης για αυτά που θα ακολουθούσαν. Η Κα Λώσον συχνά αρρώσταινε και εγώ αναρωτιόμουν τι θα συνέβαινε αν πέθαινε. Ποτέ δεν βρέθηκαν δύο τόσο ανόμοιοι άνθρωποι σε μια ξένη χώρα. Η Τζίνι Λώσον, ήταν γριά ξινή και δογματική, ενώ εγώ ήμουν νέα, γεμάτη ενθουσιασμό και είχα ένα δυνατό δικό μου μυαλό. Ένα μόνο πράγμα είχαμε κοινό, και αυτό ήταν μια ισχυρή πεποίθηση ότι ο Θεός μας έστειλε σ' αυτό το μέρος γιατί είχαμε κάποιο ιδιαίτερο σκοπό. Πόσο πολύ επιθυμούσα να μάθω να μιλώ σ' αυτούς τους ανθρώπους όπως τους μιλούσε η Κα Λώσον, και βάλθηκα να μάθω απ' έξω διάφορες βιβλικές ιστορίες. Στο τέλος του χρόνου, μπορούσα να καταλαβαίνω τα περισσότερα από αυτά που μου λέγανε και επίσης να καταλαβαίνουν αυτά που

τους έλεγα εγώ. Το ρεπερτόριο μου με τις βιβλικές ιστορίες που τις δοκίμαζα με τους μουλαράδες αυξανόταν.

Στο τέλος της χρονιάς, η Κα Λώσον αρρώστησε βαρά, το σώμα της είχε φθαρεί πολύ. Σε ακτίνα πολλών μιλίων, δεν υπήρχε γιατρός. Έπρεπε εγώ να την περιποιούμαι όσο μπορούσα καλύτερα. Όταν πλησίασε το τέλος της μου είπε «Ο Θεός σε κάλεσε στο πλευρό μου Γκλάντις, σαν απάντηση στις προσευχές μου. Αυτός θέλει να συνεχίσεις το έργο μου εδώ. Αυτός θα προμηθεύσει. Θα σε ευλογήσει και θα σε προστατεύσει.»

Πέθανε και έμεινα μόνη μου- η μόνη Ευρωπαϊά, σ' αυτό το μέρος της Κίνας. Αλλά τουλάχιστον ο Θεός είχε επιτρέψει να ζήσει η Κα Λώσον αρκετά για να μπορέσω να συνεχίσω το έργο της εκεί.

Συνέχισα τη λειτουργία του πανδοχείου. Πολλές φορές κάναμε λατρεία στην αίθουσα του πανδοχείου. Επισκεπτόμουν σπίτια και έδινα όποια ιατρική βοήθεια μπορούσα σ' αυτούς που είχαν ανάγκη, και πηγαίναμε και στα χωριά με τον Κ. Λου όπου κηρύτταμε στην αγορά. Όμως σύντομα κατάλαβα ότι τα έσοδα από το πανδοχείο δεν επαρκούσαν για να πληρώνω τον κ. Λου, τον μάγειρα και για την τροφή που χρειαζόμουν. Χρειαζόμαστε μόνο μερικές λίρες το χρόνο, αλλά τώρα που δεν υπήρχε το εισόδημα της Κα Λώσον, τα συνηθισμένα χρήματα που παίρναμε για κάθε βραδιά στο πανδοχείο, δεν επαρκούσαν.

Επίσης ένιωθα πολύ μόνη και η θέση μου δεν ήταν εύκολη. Εγώ ήμουν νέα, και το πανδοχείο ήταν κάθε βράδυ γεμάτο με άξεστους χωριάτες μουλαράδες. Σίγουρα μπορούσα να μιλάω τη γλώσσα τους. Πράγματι, αυτό ήταν το μόνο είδος κινέζικων που μπορούσα να μιλήσω, γιατί τα είχα μάθει, ακούγοντας τους κάθε βράδυ. Προσευχόμουν γεμάτη αγωνία, και το μέλλον φαινόταν γεμάτο δυσκολίες. Αναρωτιόμουν αν ο Θεός με ήθελε να φύγω από το Γιανγκτσενγκ αλλά δεν ήξερα και που θα πήγαινα.

Ανάμεσα στα πόδια

Ένα πρωινό ο γέρο μάγειρος μου είπε, «Πρέπει να κατέβεις να προσκυνήσεις τον μανδαρίνο.»

Ρώτησα: «Μα γιατί πρέπει να πάω να προσκυνήσω το μανδαρίνο;»

«Ο μανδαρίνος, είναι πολύ σπουδαίο πρόσωπο. Μπορεί να διατάξει ακόμη και να σου κόψουν το κεφάλι.»

Πραγματικά δε μου άρεσε αυτή η προοπτική και ρώτησα, «πως προσκυνώ, τι πρέπει να πω;»

Ο μάγειρας δεν ήξερε τι να μου πει γιατί ποτέ δε χρειάστηκε να προσκυνήσει το μανδαρίνο ο ίδιος, αλλά μου είπε ότι θα πήγαινε να ρωτήσει μερικούς από τους ανθρώπους της πόλης τι να κάνω.»

Πέρασε πολλή ώρα μέχρις ότου να γυρίσει και μου είπε, «δεν ξέρουν ακριβώς τι πρέπει να πεις γιατί είσαι ξένη, αλλά όλοι λένε ότι θα πρέπει να βάλεις τα καλύτερα σου ρούχα.»

Κοίταξα τα παλιά ρούχα που φορούσα.

Απάντησα με ευχαριστία, «Αυτό τα τακτοποιεί όλα. Δεν μπορώ να βάλω τα καλύτερα μου ρούχα, γιατί αυτά είναι όλα που έχω.»

Φαινόταν ότι εδώ είχε τελειώσει η υπόθεση, όμως ένιωθα ανησυχία γιατί ο μανδαρίνος ήταν παντοδύναμος στην επαρχία. Ήταν ένα είδος τοπικού άρχοντα ή δικαστή, και ήταν υπεύθυνος για το νόμο και την τάξη σε όλα τα χωριά της περιοχής.

Ακριβώς τρεις μέρες μετά τη συζήτηση μου με το μάγειρα, υπήρξε μια μεγάλη αναταραχή στην είσοδο της αυλής, και κατέβηκα κάτω και βρήκα ότι ο ίδιος ο μανδαρίνος έμπαινε στην αυλή μου.

Ήταν ντυμένος με όμορφα ρούχα, και με ένα θαυμάσιο κάλυμμα στο κεφάλι του. Αυτό όμως που μου προκάλεσε πιο πολύ πανικό, ήταν το μακρύ, μεγάλο και καμπυλωτό σπαθί που είχε στο πλευρό του. Δίπλα του ήταν τρεις στρατιώτες που είχαν κι αυτοί μακριά λυγιστά σπαθιά.

Η προειδοποίηση που μου είχε κάνει ο μάγειρας για το ότι κόβονται κεφάλια, με έκανε να πλησιάσω τον επισκέπτη με πολύ φόβο. Μετά άρχισαν οι τυπικές υποκλίσεις και χαιρετισμοί και εξέφρασε τα συλλυπητήρια του για το θάνατο το της συντρόφου μου, αλλά τελικά ο μανδαρίνος έφθασε στο θέμα για το οποίο είχε έρθει.

«Δεσποινίς Εϊλουορντ, ήρθα να σου ζητήσω τη βοήθεια σου.»

«Τη βοήθεια μου!» επανέλαβα σαν ανόητη.

«Ναι, ήρθα για τα πόδια σου.»

«Όχι για το κεφάλι μου;»

«Και βέβαια όχι, η αιτία είναι ότι έχεις μεγάλα πόδια.»

Κοίταξα προς τα κάτω με έκπληξη. Εγώ αγόραζα παπούτσια με μέγεθος τρία! «Δεν καταλαβαίνω Μανδαρίνε.»

«Έλαβα μια επιστολή από την κυβέρνηση- από τη νέα κυβέρνηση – και έχω ταραχτεί από αυτήν. Με πληροφορούν ότι με διαταγή της κυβέρνησης, το αρχαίο έθιμο του δεσίματος των ποδιών θα πρέπει να πάψει σε όλη την Κίνα.»

«Αυτό είναι καλό πράγμα,» απάντησα, «οι καημένες οι γυναίκες μένουν ανάπηρες με αυτό το έθιμο.»

«Η κυβέρνηση με έχει καταστήσει υπεύθυνο να ξεριζώσω αυτό το αρχαίο έθιμο, σ' αυτό το τμήμα της επαρχίας Σανσί(Shansi).»

« Ω, καταλαβαίνω.»

«Αχ, μα δεν καταλαβαίνεις! Η κυβέρνηση βγάζει τις διαταγές, όμως πως μπορώ εγώ να τις επιβάλω; Ένας άντρας δεν μπορεί εξετάζει τα πόδια των γυναικών· μια γυναίκα πρέπει να το κάνει . Και σ' όλη αυτή την επαρχία δεν υπάρχει γυναίκα με λυμένα πόδια εκτός από σένα.»

«Μα τι μπορώ να κάνω εγώ, Μανδαρίνε;»

«Θα γίνεις η επιθεωρήτρια των ποδιών; Αυτό σημαίνει ότι θα ταξιδεύεις σε όλα τα μέρη αυτής της επαρχίας του Σανσί. Η κυβέρνηση θα σου προμηθεύσει ένα μουλάρι και δύο στρατιώτες για να σε συνοδεύουν. Ο μισθός όμως θα είναι πολύ χαμηλός, μια μερίδα καλαμπόκι κάθε μέρα και ένα farthing για να αγοράζεις λαχανικά.»

Δεν μπορούσα να πιστέψω αυτά που άκουγα. Ήταν αυτό το σχέδιο του Θεού για μένα; Αυτός ήταν ο τρόπος που θα μου κάλυπτε τις απλές μου ανάγκες;

«Θα κάνω αυτό που επιθυμείς Μανδαρίνε, όμως πρέπει να καταλάβεις ότι εγώ ήρθα στην Κίνα για να μιλήσω στους ανθρώπους για τη λατρεία του Θεού. Αν θα επιθεωρώ τα πόδια των γυναικών, θα χρησιμοποιώ την ευκαιρία για να κηρύττω σε όλα τα απομονωμένα χωριά.»

«Το καταλαβαίνω και δε λέω τίποτε. Οι θεοί κάθε ανθρώπου είναι δική του υπόθεση, δεν έχω θρησκευτικές προκαταλήψεις. Επίσης από την σκοπιά του διατάγματος της κυβέρνησης, η διδασκαλία σου είναι καλή, γιατί αν μια γυναίκα γίνει Χριστιανή δε θα δένει πια τα πόδια της.»

«Τότε με χαρά δέχομαι την προσφορά σου.»

Ο μανδαρίνος με αποχαιρέτησε, και μετά πολλές υποκλίσεις έφυγε. Εγώ πήγα στο δωμάτιο μου και έπεσα στα γόνατα μου σε ταπεινή λατρεία και ευχαριστία. Ο δρόμος ήταν ανοιχτός. Ο τόπος μου ήταν ακριβώς εδώ. Και το σχέδιο του Θεού φανερωνόταν μπροστά μου.

Το Γιανγκτσένγκ παρέμεινε το κέντρο μου και όσες φορές έλειπα, ο Κορ Λου και ο Μάγειρας συνέχιζαν το έργο στο πανδοχείο, γιατί καμιά φορά έλειπα περισσότερο από μια βδομάδα. Οι στρατιώτες μου κι εγώ, ξεκινούσαμε νωρίς το πρωί με το μουλάρι μας που κουβαλούσε μια καλή προμήθεια από ξηρά τροφή, και ταξιδεύαμε σε όλη αυτή την ορεινή επαρχία.

Όταν φθάναμε σε ένα χωριό, οι στρατιώτες πήγαιναν μπροστά και καλούσαν όλους να έρθουν στο άνοιγμα που υπήρχε στο χωριό. Εκεί επαναλάμβαναν τις οδηγίες του μανδαρίνου, αναγγέλλοντας ότι από τώρα και στο εξής ήταν παράνομο το δέσιμο των ποδιών και όποιος δεν υπάκουε θα τιμωρούταν.

Οι άντρες έδειχναν σημεία ταραχής και ότι δεν τους άρεσε το νέο. Τους άρεσε οι γυναίκες τους να έχουν μικρά πόδια· το θεωρούσαν σημάδι ομορφιάς και ότι τέλος πάντων αυτό πάντα έτσι γινόταν. Τότε οι στρατιώτες φώναζαν, «αν κάποιου κοριτσιού τα πόδια είναι δεμένα, ο πατέρας του θα πάει φυλακή. Η Αι-Βε ντε (Ai-weh-deh) είναι η επιθεωρήτρια της κυβέρνησης· αυτή θα δει τα πόδια όλων των γυναικών και των κοριτσιών. Όποια γυναίκα αρνηθεί να την εξετάσουν θα τιμωρηθεί.»

Αι = βε -ντε ήταν το Κινέζικο όνομα που μου έδωσαν και σήμαινε «η ενάρετη γυναίκα.»

Τότε άρχισα να μιλώ εγώ στους ανθρώπους. Θα ξεκινούσα λέγοντας τους ένα παραμύθι όπως την Κοκκινোসκουφίτσα. Τους έκανα όλους να γελούν και χαρούμενους και τους δίδασκα να τραγουδούν ένα στίχο μετά που τους εξηγούσα τι νόημα είχαν τα λόγια.

«Ξέρετε όλοι, ότι τα πόδια των αγοριών και των κοριτσιών είναι τα ίδια· αν ο Θεός ήθελε τα κορίτσια να έχουν μικρά και στραβά πόδια θα τα δημιουργούσε έτσι. Όμως αντίθετα, Εκείνος τα έκανε όλα το ίδιο. Και τώρα η κυβέρνηση λέγει ότι τα πόδια των βρεφών κοριτσιών πρέπει να τα αφήνουμε να μεγαλώνουν φυσιολογικά. Δεν πρέπει να τα δένουμε. Κάθε γυναίκα που δένει τα πόδια των μωρών της θα τιμωρείται. Εάν εσείς οι άντρες επιτρέπετε να δένουν τα πόδια των θυγατέρων σας, οι στρατιώτες θα σας συλλάβουν και θα σας πάρουν μαζί τους.»

Ήταν πολύ αργά για να βοηθήσουμε τις μεγαλύτερες γυναίκες, όμως κάτι μπορούσε να γίνει για τα κορίτσια σε εφηβική ηλικία. Τις έβαζα να λύσουν τα πόδια τους και τις διέταζα να φοράνε παπούτσια που θα ήταν αρκετά μεγάλα για αυτά. Στην αρχή δεν τους άρεσε καθόλου η ιδέα, γιατί σκεφτόντουσαν ότι θα καταστρεφόταν η προοπτική να βρουν σύζυγο. Όμως οι στρατιώτες τους έλεγαν, «Μπορείτε είτε να τα λύστε τα πόδια σας ή να πάτε φυλακή. Μικρή αδελφή, κάνε ότι σου αρέσει. Ξέρεις στη φυλακή είναι πολύ ωραία.»

Καμιά φορά αργά το απόγευμα, οι χωρικοί θα ερχόντουσαν στο πανδοχείο που έμενα για το βράδυ και θα μου ζητούσαν να τους πω περισσότερες ιστορίες και να τους μάθω περισσότερα τραγουδάκια. Έτσι για μήνες και μετά για χρόνια ταξίδευα από χωριό σε χωριό μέχρις ότου είχα γίνει γνωστή και καλοδεχούμενη και είχα κάνει πολλούς φίλους. Με λέγανε η «Παραμυθού» και τα χωριά ποτέ δεν κουραζόταν να τους λέω ξανά και ξανά τις ιστορίες της Παλαιάς Διαθήκης.

Καθώς κοιτάζω προς τα πίσω, θαυμάζω για τους τρόπους που άνοιξε ο Θεός για ευκαιρίες υπηρεσίας. Είχα ονειρευτεί να πάω στην Κίνα, αλλά ούτε και στην πιο άγρια μου ονειροπόληση δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ο Θεός θα επέβαλε το θέλημα Του με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορώ να μπαίνω σε κάθε σπίτι των χωριών, είχα την εξουσία να καταργήσω ένα σκληρό έθιμο· είχα την προστασία της κυβέρνησης· και πληρωνόμουν για να κηρύττω το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού καθώς επιθεωρούσα τα πόδια!

Εικόνα 1 Μικρα πόδια

Εικόνα 2 Παραμορφωμένα πόδια Κινέζας αριστερά

Με τον καιρό υπήρχαν εδώ και εκεί, ένας ή δύο που μεταστρεφόντουσαν και σε κάθε χωριό μαζευόταν μια μικρή ομάδα- η αρχή μιας μικρής εκκλησίας. Έτσι στα επόμενα χρόνια, κα-

Εικόνα 3 Παπούτσια που παραμόρφωναν

θώς κηρυσσόταν το ευαγγέλιο, σταμάτησε το έθιμο του δεσίματος των ποδιών, ελαττώθηκε η κατανάλωση του οπίου, και δόθηκε μια μαρτυρία για τη σώζουσα χάρη του Χριστού σε πολλά μέρη.

Τώρα ζούσα όπως ακριβώς ζούσε μια Κινέζα γυναίκα. Φορούσα Κινέζικα ρούχα, έτρωγα το φαγητό τους, μιλούσα τη διάλεκτο τους και σε πολλά πράγματα άρχισα να σκέφτομαι όπως και αυτοί. Το 1936 έγινε δεκτή η αίτηση μου και το επίσημο μου όνομα ήταν Αι Βε ντε (Aiwehdeh).

6 κεφάλαιο 9 πένες

Αν και είχα κάνει πολλούς Κινέζους φίλους επιθυμούσα να είχα κάποιον του είδους μου. Προσευχόμουν για χρόνια κάποιος να ερχόταν από την Αγγλία για να μοιραστεί τη δουλειά μου, αλλά κανένας δεν ήρθε, κι έτσι συνέχισα μόνη μου. Τα όνειρα που είχα πριν από πολύ καιρό για έναν άντρα και δικά μου παιδιά έσβησαν. Φαινόταν σαν να σκόπευε ο Κύριος να περπατώ μόνη μου όλες τις μέρες μου, αλλά μερικές φορές η απομόνωση μου ήταν κάτι που το ένιωθα πολύ βαρύ.

Μια μέρα ένιωθα απόλυτη κατάθλιψη, και προσευχόμουν σχεδόν μέσα σε απόγνωση να έστελνε ο Θεός κάποιον για να με βοηθήσει. Ήμουν έξω στα χωριά και ήμουν στο δρόμο μου για να πάω να κάνω την αναφορά μου στον Μανδαρίνο που, με τα χρόνια, είχε γίνει ένας σταθερός φίλος. Παρατήρησα μια γυναίκα με ένα παιδί να κάθεται στην άκρη του δρόμου. Ο ήλιος χτυπούσε ανελέητα πάνω στο γυμνό κεφάλι του παιδιού, και φαινόταν απελπιστικά άρρωστο. Ήταν ένα αδύναμο κοριτσάκι, φρικτά βρώμικο και καλυμμένο με πληγές.

«Αυτό το παιδί δεν πρέπει να είναι ξαπλωμένο έτσι στον ήλιο», είπα, κοιτάζοντας προς τα κάτω στο άθλιο μικρό σώμα.

«Είναι το παιδί μου. Δεν είναι δική σου δουλειά τι κάνω εγώ μαζί της.»

«Γυναίκα», είπα αυστηρά, «είναι δουλειά μου. Είμαι η Αι-βε τε. Αν εσύ δεν προσέχεις αυτό το παιδί σε λίγο θα πεθάνει.»

«Λοιπόν, αν το κάνει, μπορώ να πάρω ένα άλλο αύριο, ή ίσως μεθαύριο.»

Κοίταξα μια τη γυναίκα και μια στο παιδί με τρόμο. Οι ιστορίες που είχα ακούσει ότι αγοράζαν παιδιά και τα πουλούσαν πρέπει να ήταν αληθινές! Μια γυναίκα όπως αυτή η απείσια γυναίκα θα μπορούσε να αγοράσει ένα παιδί και μετά να το αφήσει χωρίς κανένα είδος τιμωρίας.

Καθώς στάθηκα να κοιτάζω το παιδί, τα μάτια μου γέμισαν με δάκρυα. Η γυναίκα με κοίταξε και είτε με μια θρηνητική φωνή, «Μπορείτε να την έχετε αν θέλετε πληρώνοντας Μισή κορώνα.» (35 λεπτά)*

«Όχι», είπα, αν και σχεδόν δεν μπορούσα να μιλήσω.

«Δύο σελίνια. (28 λεπτά) † τότε », ψιθύρισε.

«Δεν έχω δύο σελίνια», απάντησα θυμωμένα. «Και πρέπει να ντρέπεσαι για τον εαυτό σου. Ξέρεις πολύ καλά ότι άλλες δύο ώρες κι αυτός ο ήλιος θα σκοτώσει αυτό το παιδί.»

Στράφηκα και προχώρησα προς το σπίτι του Μανδαρίνου αλλά ήμουν πολύ αναστατωμένη για να δώσω την έκθεσή μου, και αντ' αυτού έβγαλα «ένα λόγο» εναντίον των συνθηκών που επέτρεπαν το εμπόριο με ανήμπορα βρέφη.

«Εσείς και εγώ δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα», είπε ο Μανδαρίνος ήρεμα. «Τέτοια πράγματα πρέπει να εξαιρεθούν από τους νέους κυβερνητικούς νόμους όπως έγινε και με τους νόμους και για την αντιμετώπιση του δεσίσματος των ποδιών.»

Όταν επέστρεψα στο σπίτι, η γυναίκα ακόμη καθόταν εκεί.

«Ένα σελίνι, κυρία», είπε καθώς πλησίασα. «Μπορείς να την έχεις μόνο για ένα σελίνι.»

Και πάλι κοίταξα το λεπτό, άθλιο, ανεπιθύμητο απόρριμμα της ανθρωπότητας και η καρδιά μου πόνεσε για τα βάσανα του. Έβαλα το χέρι μου στην τσέπη μου και βρήκα ότι το μόνο που είχα ήταν πέντε κινεζικά νομίσματα, περίπου του ισοδυνάμου για εννέα πένες στα αγγλικά χρήματα. Της τα έδειξα.

"Αυτά είναι όλα τα χρήματα που έχω."

Η γυναίκα άρπαξε τα νομίσματα, πήρε το παιδί και το έσπρωξε στα χέρια μου.

Έτσι η εννιάπεννη ήρθε στη ζωή μου και μου γέμισε αυτό το οδυνηρό κενό που είχα.

Εδώ ήταν κάποιος που θα μπορούσα να αγαπήσω και να φροντίσω - κάποια της οποίας τα μάτια άναψαν όταν πλησίασα. Την έπλυνα και την τάισα, και μέσα σε λίγες μέρες εκείνη ήταν ένα διαφορετικό παιδί και έκανε το μέρος να μοιάζει με σπίτι. Λίγους μήνες αργότερα η Ενιάπεννη έφερε ένα μικρό αγόρι από τους δρόμους· αυτός, με τη σειρά του, έφερε δύο

Εικόνα 1 η εννιάπενη συναντά την Γκλάντις μετά 'το 1949

ακόμη, και ούτω καθεξής. Πριν να περάσει πολύς καιρός είχα περίπου είκοσι παιδιά που εξαρτιόντουσαν από μένα, και συχνά υπήρχαν πολύ λίγα για να τα τρέφω. Αλλά εμείς ποτέ δεν μείναμε νηστικοί, και τουλάχιστον εγώ, δεν μπορούσα πια να παραπονούμαι ότι ήμουν πια μόνη μου. Πράγματι, συχνά λαχταρούσα για λίγες στιγμές γαλήνης.

Εικόνα 2Η γκλάντις με 3 παιδιάκια

Κεφάλαιο 7 Η Κα Τσιγκ

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ καθώς ταξίδευα, ο δρόμος ήταν ιδιαίτερα τραχύς και πετρώδης, γιατί οδηγούσε κατ' ευθεία στα βουνά. Τα μουλάρια ήταν φορτωμένα με προμήθειες και κλινοσκεπάσματα, και καθόμουν ακριβώς πάνω στο πακέτο πάνω στο πρώτο μουλάρι του караβαγιού.

Ένωθα πολλή ζέστη, ήμουν κουρασμένη και βρώμικη και θα ήθελα ένα μπάνιο και ένα άνετο κρεβάτι, γιατί είχαμε διανύσει πολύ δρόμο από τότε που έφυγα από το σπίτι. Αλλά λίγο μπροστά βρισκόταν ένα χωριό με κακή φήμη, οπότε είχα να ανησυχώ για πιο σημαντικά πράγματα από το μπάνιο.

Οι δύο στρατιώτες που είχαν διοριστεί να ενεργούν ως σωματοφύλακες μου περπατούσαν σταθερά δίπλα στα μουλάρια. Σπάνια μιλούσαν, αλλά πιστεύω ότι ήταν υπερήφανοι κρυφά που ήταν υπεύθυνοι για αυτήν την παράξενη ξένη γυναίκα.

Βρήκαν ότι παρόλο που ήμουν μικρόσωμη, έπρεπε να κάνουν όπως τους έλεγα.

Είχαν επίσης διαπιστώσει ότι τους έλεγα πάντα την αλήθεια και ότι συμπεριφερόμουν ευγενικά! Με την πάροδο του χρόνου, οι στρατιώτες μου και εγώ αγαπήσαμε πολύ ο ένας τον άλλο.

Καθώς μπήκαμε στον Γιουάν Τσουν (Λαμπρό Χωριό), κανείς δεν φαινόταν, μέχρις ότου φώναξε ο μουλαράς και έτρεξε έξω ο ξενοδόχος. Μας πήγαν σε ένα βρώμικο, σκοτεινό δωμάτιο, που βρωμούσε τρομερά από τα ζώα. Ο ξενοδόχος με λοξοκοίταξε όταν του είπαν ότι ήμουν η Αι Βε τε και το λόγο για τον οποίο ήρθα.

«Θα δω απόψε τις γυναίκες», είπα.

«Περιμένετε μέχρι αύριο», πρότεινε ο ξενοδόχος.

«Αν το κάνω, η πληροφορία θα μαθευτεί γύρω στο χωριό και οι γυναίκες θα έχουν χρόνο να κρύψουν τα μικρά κορίτσια. Θα ξεκινήσουμε αμέσως», απάντησα σταθερά.

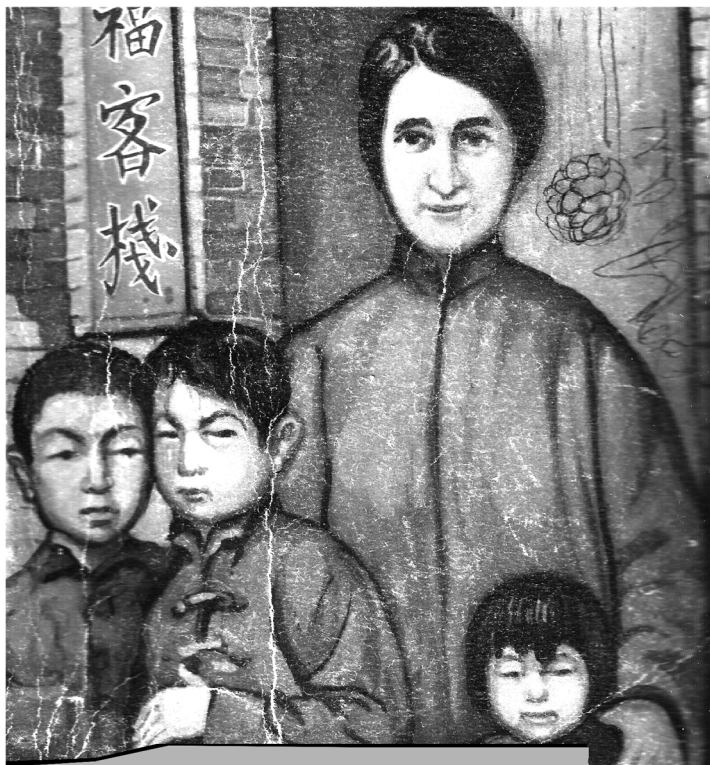
Έτσι ξεκινήσαμε εγώ και οι δύο στρατιώτες μου, ενώ ο ξενοδόχος μουρμούριζε κατάρες εναντίον μας.

Είπα στους στρατιώτες μου να βιαστούνε γιατί ήμουν σίγουρη ότι ο ξενοδόχος έστειλε μηνύματα στο χωριό. Είδαμε αρκετές γυναίκες και επιθεωρήσαμε τα κορίτσια, και δώσαμε την εντολή να μην δένουν πια τα πόδια τους.

Μετά ήρθαμε σε ένα σπίτι, όπου δεν υπήρχε καθόλου φως. Νιώσαμε ότι εκεί επρόκειτο να έχουμε δυσκολίες.

Χτύπησα την πόρτα και φώναξε. Υπήρχε απόλυτη ησυχία. Τότε ο ένας από τους στρατιώτες μου χτύπησε δυνατά την πόρτα φωνάζοντας, «Ανοίξτε, εδώ είναι η Αι Βε τε που την έστειλε ο Μανδαρίνος.»

Και πάλι υπήρχε ησυχία.

«Φωνάζετε και πέστε τους ότι θα μπω από το παράθυρο αν δεν ανοιχτεί η πόρτα,» τους πρόσταξα.

Τότε η πόρτα ανοίχτηκε, ίσα μια χαραματιά, και ένα φοβισμένο μικρό πρόσωπο κοίταξε από μέσα.

Αμέσως έσπρωξα την πόρτα και την άνοιξα τελείως και μπήκα μέσα.

«Τώρα γυναίκα,» είπα με θάρρος, «γνωρίζω ότι κρύβεσαι, γιατί ο Θεός που λατρεύω μου τα είπε όλα. Βγάλε λοιπόν αμέσως έξω τα μικρά κορίτσια που κρύβεις, ή εγώ θα τα ψάξω και θα τα βρω μόνη μου.»

Η γυναίκα εξαφανίστηκε για μια στιγμή και επέστρεψε κρατώντας ένα φτωχό, αδύνατο και τρομοκρατημένο μικρό πλάσμα που θα ήταν τεσσάρων χρονών. Δεν μπορούσε να σταθεί μόνη της γιατί τα πόδια τα είχαν δέσει και τα μάτια της ήταν γεμάτα δάκρυα. Έκατσε πολύ θλιμμένη στο πάτωμα.

Σήκωσα το παιδάκι, ενώ τώρα τα δάκρυα έτρεχαν στα μάτια μου βλέποντας αυτή τη δυστυχία.

«Είναι όλα καλά;» φώναξαν οι στρατιώτες στην πόρτα.

«Όλα είναι καλά,» απάντησα και έκατσα στο Κανγκ (το τούβλινο κρεβάτι), με το κοριτσάκι στα γόνατα μου, και γρήγορα της έλυσα τα μικρά της, ζεστά και πονεμένα ποδαράκια.

«Φέрте λίγο ζεστό νερό σε ένα μπολ,» ήταν η διαταγή μου .

«Ω αυτό μου άρεσε» μουρμούρισε το κοριτσάκι, ενώ τα δάκρυα της έγιναν χαμόγελο, καθώς εγώ έτριβα και έπλενα τα πόδια της. Άρχισα να της τραγουδώ ήσυχα και το παιδάκι χαλάρωσε αποκοιμισμένο στα χέρια μου. Ξαφνικά τινάχτηκε.

«Τι θα γίνει με το Πολύτιμο Μαργαριτάρι, τον Κρίνο από Ίασι, το Ένδοξο Ρουμπίνι και το Κρύσταλλο;»

«Θα έρθουν και αυτά,» είπα ευγενικά και την έβαλα κάτω.

«Φέρε και τα άλλα παιδιά,» διέταξα τη γυναίκα, που τώρα με κοιτούσε.

«Δεν υπάρχουν άλλα παιδιά,» φώναξε. «Αυτό το παιδί λέει βλακείες.»

Πηγαίνοντας στην πόρτα, φώναξα τους στρατιώτες μου, «Υπάρχουν και άλλα μικρά κοριτσάκια, αλλά αυτή η γυναίκα δεν θέλει να τα φέρει έξω.»

«Δεν υπάρχουν άλλα παιδιά,» φώναξε αυτή.

«Ε τότε θα ψάξουμε,» είπαν με αυστηρότητα οι στρατιώτες.

«Καλά, θα τα φέρω,» είπε μουτρωμένα η γυναίκα, και έφερε τα άλλα τέσσερα κοριτσάκια Έλυσα ολονών τα μικρά ποδαράκια, και τα έλουσα τραγουδώντας τους και τους έδειξα την αγάπη μου.

Στην αρχή ήταν δειλιασμένα και φοβισμένα, αλλά σιγά – σιγά ο φόβος τους εξαφανίστηκε και δε πέρασε πολύ ώρα που και τα πέντε κοριτσάκια κοιμόντουσαν ειρηνικά.

Νιώθοντας ότι δε θα τολμούσα να αφήσω αυτά τα κοριτσάκια, γιατί δεν μπορούσα να εμπιστευτώ αυτή τη γυναίκα που ήταν υπεύθυνη για αυτά, είπα στους στρατιώτες να φέρουν τα πράγματα μας από το πανδοχείο. Αυτοί βολεύτηκαν όσο το δυνατόν καλύτερα στο μπροστινό δωμάτιο, ενώ εγώ μοιράστηκα το Κανγκ με τα πέντε κοριτσάκια και τη φοβισμένη και μουτρωμένη γυναίκα.

Αφήσαμε να ανάβει μια μικρή λάμπα που άναβε με λάδι από φιστίκι, έτσι ώστε το δωμάτιο να μην είναι τελείως στο σκοτάδι. Τα μεσάνυχτα ξύπνησα και είδα τη γυναίκα να είναι καθισμένη και να κλαίει πολύ πικρά. Την πλησίασα σιωπηλά και τη ρώτησα τι συμβαίνει.

«Φοβάμαι το αφεντικό μου,» είπε μέσα σε αναφιλητά. «Θα με σκοτώσει όταν επιστρέψει.»

«Θα ασχοληθώ μαζί του εγώ η ίδια,» της είπα τολμηρά. «Εμένα με έστειλε η κυβέρνηση, και οι δύο στρατιώτες μου θα προσέξουν να μη σου κάνει κανένα κακό.»

«Δεν μπορείς να καταλάβεις,» αναστέναξε. «Είναι κακός και άγριος. Με αγόρασε, και έχει αγοράσει και αυτά τα κοριτσάκια. Όταν τα πόδια τους θα ήταν έτοιμα, θα, τα πουλούσε σε όποιον θα πλήρωνε τα περισσότερα λεφτά για αυτά.»

«Ξέρω Κάποιον που μπορεί να σου πάρει όλους σου τους φόβος,» της απάντησα. «Ο Ιησούς Χριστός, με έστειλε για να σε βοηθήσω. Θα σου πως περισσότερα για Αυτόν, και θα σου δώσει παρηγοριά.»

Ξάπλωσα δίπλα σ' αυτήν τη φτωχή, φοβισμένη και μοναχική γυναίκα, που την είχαν πουλήσει σαν μουλάρι, και τώρα την είχαν σαν σκλάβα, της είπα την ιστορία της μεγάλης αγάπης του Θεού για τα φτωχά πλάσματα σαν κι αυτήν, για τον Ιησού που την αγαπούσε και που πέθανε για αυτήν· και της είπα ότι μπορούσε να γίνει πολύ ευτυχισμένη.

Αυτά τα καταπληκτικά νέα της φάνηκαν ότι ήταν πολύ καλά για να τα πιστέψει. Ποτέ δεν είχε ακούσει κάτι τέτοιο προηγουμένως. Πόσο ποθούσε να τη βοηθούσε αυτός ο Ιησούς και να τη γλυτώσει από το φοβερό ξυλοδαρμό του αφεντικού της, όταν θα μάθαινε ότι η Αι-ΒεΤε ήρθε μέσα στο σπίτι.

Για δύο ακόμη μέρες πήγαινα από σπίτι σε σπίτι με τους στρατιώτες, και επέστρεφα κάθε βράδυ στο σπίτι με τα πέντε κορίτσια, όπου ζούσε η Κα Τσινγκ και περίμενε με φόβο τη στιγμή που θα ερχόταν ο αφέντης της.

Το τρίτο πρωινό, τους σήκωσα όλους μόλις έφεξε.

«Θα σας πάρω να ζήσετε μαζί μου στην πόλη όπου έχω το πανδοχείο για τα μουλάρια και όπου υπάρχουν και άλλα αγόρια και κορίτσια,» είπα στο Κρίνο της Τίγρης, το Πολύτιμο Μαργαριτάρι, το Κρίνο του Ίασπι, το Ένδοξο Ρουμπίνι και τον Κρύσταλλο. «Όλα σας θα μάθετε να διαβάζετε και να τραγουδάτε και να αγαπάτε τον Τιεν Φου (τον ουράνιο σας Πατέρα), που με έστειλε για σας.»

«Τι θα γίνει με την Κα Τσινγκ» ρώτησαν. Δεν αγαπούσαν αυτήν την γυναίκα, γιατί ήταν πολύ σκληρή μαζί τους, τα κακομεταχειριζόταν, όμως ήξεραν τι θα της συμβεί, αν έμεινε πίσω.

«Η Κα Τσινγκ θα έρθει και αυτή μαζί μας,» απάντησα.

Τα παιδιά έτρεξαν γύρω – γύρω με πολλή ζωντανότητα καθώς τα πόδια τους ήταν λυμένα, και είχαν γεμίσει με πολλή προσμονή. Ήδη φαινόταν πολύ διαφορετικά από τα φοβισμένα, μουτρωμένα μικρά πλασματάκια που είχα δει στην αρχή.

Οι δύο μου στρατιώτες φαινόταν χαρούμενοι που θα παίρναμε αυτό το πλήθος κάτω από την προστασία μας και όλοι μας, με εξαίρεση την Κα Τσινγκ, ξεκινήσαμε με χαρά για το σπίτι. Η φτωχή γυναίκα, πίστευε ότι θα πήγαινε φυλακή. Για αυτήν η πόλη ήταν ένα φοβερό μέρος. Κανένας δεν θα την υπερασπιζόταν. Ο αφέντης της θα την έβρισκε γιατί είχε πληρώσει χρήματα για αυτήν, και είτε θα την άφηνε στη φυλακή ή θα την τραβούσε πίσω στο χωριό όπου θα την ξυλοκοπούσε συνέχεια.

Φτάνοντας στην πόλη, μας φάνηκε σαν να έτρεξαν να μας χαιρετήσουν εκατοντάδες παιδιά. Στην πραγματικότητα ήταν μόνο είκοσι-τέσσερα, αλλά πηδούσαν και φώναζαν και έριχνε το ένα το άλλο κάτω καθώς προσπαθούσε το καθένα τους να είναι το πρώτο που θα φθάσει σε μένα.

Ο γέρος μάγειρας, μας κοίταξε ήρεμα. Ήταν εξίσου χαρούμενο να μας δει εμάς και τα παιδιά, αλλά ήταν πολύ γέρος για να αρχίσει να τρέχει και να φωνάζει.

Ο Μπάο-Μπάο (Πολύτιμο Δέμα), ο πιο μικρός, με κάποιο τρόπο ήρθε πρώτος σε μένα, και τον πήρα στα χέρια μου. Ήμουν πολύ χαρούμενη να δω τα παιδιά μου και εκείνα να δούνε εμένα.

Σιγά – σιγά ηρεμήσαν, και με ευγένεια παρουσίασα τα νεοφερμένα. Μετά έδωσα τα μικρά κορίτσια σε μια «μεγάλη αδελφή», που τα πήρε, τα έπλυνε τα τάνισε και τα έβαλε στο κρεβάτι.

Η Κα Τσινγκ, παρατηρούσε σιωπηλή. Τώρα ήρθε κοντά μου και μου είπε, «Πότε θα με βάλεις φυλακή;»

«Φυλακή!» φώναξα, «δε θα σε βάλω φυλακή. Εδώ θα είναι το σπίτι σου. Θα πρέπει απόψε να κοιμηθείς με μένα, γιατί το πανδοχείο θα είναι γεμάτο απόψε.»

Η Κα Τσινγκ, με κοίταξε έκπληκτη. «Δηλαδή εννοείς πραγματικά, ότι θέλεις να ζήσω μαζί σου; Ξέρεις πόσο κακιά και πόσο σκληρή ήμουν με αυτά τα κοριτσάκια. Εγώ αρνήθηκα το Θεό σου, ήμουν πολύ αγενής με σένα, και πάλι με θέλεις;»

«Ναι, σε θέλω, γιατί ο Θεός μου σε θέλει,» απάντησα.

Η Κα Τσινγκ στράφηκε και μπήκε στην κουζίνα, όπου ο Τσανγκ, ο γέρος ανακάτευε μια μεγάλη κατσαρόλα. Εγώ την ακολούθησα, και αναρωτιόμουν πως θα μεταχειριζόταν ο Τσανγκ τη νεοφερμένη.

«Μπορείς να το ανακατέψεις αυτό,» της είπε χωρίς να την κοιτάξει. «Θέλω να κάνω μια κατσαρόλα με όμορφη ζεστή σούπα για την αγαπητή μου.»

«Την 'αγαπητή' σου! Ένας γέρος σαν κι εσένα έχεις μια 'αγαπητή'; Ο Κος Τσανγκ εξήγησε, «Ναι, είμαι εξηντα-οχτώ, και για πρώτη φορά στη ζωή μου αγαπώ, και όχι κάποιον από τη δική μου φυλή. Δεν ντρέπομαι. Την αγαπώ γιατί μου μίλησε για τον Ιησού.»

«Α, εννοείς την ΑιΒεΤε;»

«Ποιαν άλλη; Ήμουν ένας μοναχικός, κακότροπος γέρος μέχρις ότου ήρθε στο χωριό μου. Άκουσα τις ιστορίες της και τα τραγούδια της, και μου προκάλεσαν το ενδιαφέρον, έμαθα ότι χρειάζεται μάγειρα, και νάμαι. Δε ξέρω να μαγειρεύω, όμως δεν έχει σημασία. Κάνω το καλύτερο που μπορώ. Αγαπώ αυτά τα παιδιά για τα οποία η ΑιΒεΤε είναι κάτι παρά πάνω από Πατέρα και Μητέρα. Ω ναι, καμιά φορά είναι πολύ ζαβολιάρικα, όμως η ΑιΒεΤε λέγει ότι ο Θεός αγαπά τους ζαβολιάρηδες ανθρώπους κι έτσι κι εμείς πρέπει να κάνουμε το ίδιο.»

Εκείνη τη στιγμή τα παιδιά, είχαν μαζευτεί μέσα από την άλλη πόρτα κρατώντας τα μικρά μπολ για να τα γεμίσουν. Καθώς στεκόντουσαν γύρω- γύρω τραγούδησαν:

Ελάτε και φάτε, γιατί ο Ιησούς σας καλεί·

Σας αγαπά και σας ταΐζει. Μόνο να Τον εμπιστευτείτε.

Αμήν

Καθώς τελείωναν το φαγητό, έγινε μια φασαρία έξω από το πανδοχείο, καθώς ήρθε μια ομάδα από μουλάρδες με τα βρώμικα, κουρασμένα μουλάρια. Η Κα Τσινγκ, κοιτούσε ζαλισμένη καθώς αυτοί οι χοντράνθρωποι έτρεξαν με τα μπολ τους για να φάνε.

Ήταν σχεδόν σκοτεινά όταν βγήκα έξω στη γεμάτη αυλή και άρχισα να μιλώ στα παιδιά και στους άντρες που ήταν μαζεμένοι εκεί.

Τραγουδήσαμε μια στροφή, είπα μια σύντομη προσευχή, και μετά τους είπα την παλιά, παλιά ιστορία της μεγάλης αγάπης του Θεού για τον άνθρωπο. Όλοι κάτσανε στο ημίφως, ακούγοντας προσεχτικά, και ακούγονταν τότε- τότε τα χτυπήματα των ποδιών των μουλάρων που διέκοπταν την ειρήνη του βραδινού.

Μετά τα παιδιά τρέξαν στα κρεβάτια τους, και οι άντρες, ένας- ένας κοιμήθηκαν. Σιγά-σιγά το πανδοχείο ηρέμησε για το βράδυ. Μόνο η Κα Τσινγκ κι εγώ, σε ένα μικρό δωμάτιο είμασταν ξύπνιες. Ξαφνικά, ξέσπασε σε δάκρυα.

«Ήμουν μια κακή γυναίκα, Αι ΒεΤε», είπε με αναφιλητά, «όμως θέλω να γίνω διαφορετική. Δίδαξε με πώς να ζήσω για τον Ιησού για τον οποίο μιλάς και τραγουδάς. Ζήτησε Του να μου συγχωρήσει τις αμαρτίες μου και να μου δώσει ειρήνη.»

Γονατίσαμε μαζί και προσευχηθήκαμε και οι δυο μας στο Σωτήρα που είναι γεμάτος αγάπη, και που είχε δει τη δυστυχία αυτής της φτωχής γυναίκας, και σε λίγο αυτή έλαμπε από χαρά.

Μετά από αρκετή προσπάθεια, μπορέσαμε να εξαγοράσουμε την Κα Τσινγκ από τον φρικτό της αφέντη. Σύντομα και η ίδια έλεγε σε γυναίκες σαν κι αυτήν πως ο Ιησούς Χριστός την είχε σώσει και της είχε αλλάξει τη ζωή από μια ζωή δυστυχισμένη σε μια χαρούμενη ζωή. «Η καρδιά μου ήταν δεμένη πολύ σφιχτά με την αμαρτία, όπως κι εγώ έδενα τα πόδια των μικρών κοριτσιών,» είπε. «Τώρα είμαι ελεύθερη και η καρδιά μου μπορεί να μεγαλώσει με ευτυχία».

Κεφάλαιο 8 Η Γαλήνη πριν από τη Θύελλα

Ο Μανδαρίνος, αποδείχτηκε ότι ήταν ένας αληθινός φίλος, και συχνά είχαμε μαζί μακριές και σοβαρές συνομιλίες. Ήταν ένας μορφωμένος άνθρωπος, και σκεφτόταν βαθιά. Έκανε πολλές ερωτήσεις, και πολλές απ' αυτές δεν μπορούσα να τις απαντήσω.

Μια μέρα είπε «Στέλνετε τους ιεραποστόλους σας στη χώρα μας, αν και η χώρα μας είναι πολύ παλαιότερη σε πολιτισμό από τη δική σας. Εμάς μας βλέπετε σαν ένα έθνος βαρβάρων έτσι δεν είναι Αι ΒεΤε;»

«Όχι σαν βαρβάρους, αλλά σαν ανθρώπους που χρειάζονται τον αληθινό Θεό.»

«Εμείς έχουμε παράγει μεγάλη τέχνη και φιλοσοφία. Η γλώσσα των Μανδαρίνων, είναι η πιο όμορφη και περιγραφική από οποιαδήποτε άλλη γλώσσα στον κόσμο. Οι δικοί μας ποιητές, γράφανε και τραγουδούσαν στην Κινεζική γλώσσα, όταν η Βρετανία ήταν ένα απολίτιστο νησί στην άκρη του τότε γνωστού κόσμου, όμως τώρα έρχεστε εσείς να μας διδάξετε μια καινούρια πίστη. Προσπαθείτε να μας προσηλυτίσετε σε μια νέα θρησκεία.»

«Μανδαρίνε», του είπα, ενώ η καρδιά μου προσευχόταν για αυτόν τον άνθρωπο, για τον οποίο πίστευα, ότι πραγματικά έψαχνε για τη σωτηρία του Θεού, «κοίταξε από το παράθυρο. Κοίτα αυτόν το χαμάλι που με δυσκολία και παραπατώντας κουβαλάει αυτό το φορτίο που του είναι πολύ βαρύ. Κοίτα τον χωρικό πέρα εκεί στο χωράφι, με τη γυναίκα του στη λασποκαλύβα του και τα γυμνά, πεινασμένα παιδιά. Σκέψου για τη φτώχεια, τη δυστυχία και την πείνα που είναι γύρω μας.»

«Μα έτσι ήταν πάντοτε στην Κίνα· και έτσι θα είναι πάντα. Είναι το θέλημα των Θεών.»

«Όχι όμως του δικού μου Θεού. Αυτός θα φέρει ελπίδα και ευτυχία.»

«Αι ΒεΤε, κηρύττεις και εργάζεσαι για το Θεό σου, όμως δε νομίζω ότι θα κάνεις ένα κυματάκι μεγαλύτερο από αυτό που κάνει ένα μικρό έντομο όταν αγγίζει την επιφάνεια ενός τεράστιου ωκεανού.»

«Ο Ιησούς Χριστός, ο Υιός του Θεού, γεννήθηκε δύο χιλιάδες χρόνια πριν. Ήταν ένα Βρέφος που γεννήθηκε από μια ταπεινή μητέρα σε ένα στάβλο σε ένα ασήμαντο χωριό. Όμως εξαιτίας του μικρού κύματος που δημιούργησε, βρίσκομαι εδώ, πολλές χιλιάδες μίλια μακριά από τη χώρα μου.»

«Έχεις μάθει πολύ καλά τα δύσκολα σημεία της όμορφης μας γλώσσας, Αι ΒεΤε.»

«Νομίζω ότι ίσως την καταλαβαίνω καλύτερα από τη δική μου γλώσσα, Μανδαρίνε. Ανήκω εδώ, νιώθω ότι υπάρχει ανάγκη να βρίσκομαι εδώ.»

«Ναι, χρειάζεσαι. Δεν καταλαβαίνω όλα αυτά που διδάσκεις, Αι Βε Τε, όμως θαυμάζω αυτά που έχεις κάνει για μας.»

«Αλλά θέλω να κάνω περισσότερα, Μανδαρίνε. Μου έχετε δώσει άδεια να επισκέπτομαι τη φυλακή, αλλά οι συνθήκες είναι τρομερές. Η χώρα μου δεν είναι τόσο παλιά όσο η δική σας, αλλά ο λαός μας δεν θα ανεχόταν τέτοιες συνθήκες που υπάρχουν εδώ, ακόμη και για τους εγκληματίες τους - τους φτωχούς, αλυσοδεμένους, βρώμικους, μισοπεθαμένους από την πείνα!»

«Αλλά είναι εγκληματίες, Αι ΒεΤε.»

«Ναι, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να τους μεταχειρίζονται σαν γουρούνια, ούτε τους αποκλείει από το έλεος του Θεού και τη συγχώρηση Του. Φτωχή, δυστυχισμένη Κίνα!»

«Μας λυπάσαι, Αι ΒεΤε;»

«Σας λυπάμαι γιατί η αγάπη του Θεού δεν έχει χυθεί στις καρδιές σας.

Ο Ιησούς είπε ότι για χάρη Του πρέπει να επισκεφθούμε αυτούς που βρίσκονται στη φυλακή, να ντύσουμε τους γυμνούς, να ταΐσουμε τους πεινασμένους και να φροντίσουμε τους ορφανούς. «Σας βεβαιώνω πως αφού τα κάνατε αυτά για έναν από τους άσημους αδερφούς μου, τα κάνατε για μένα»¹

«Για αυτό λοιπόν πήρες στο σπίτι σου αυτό το παιδάκι από το δρόμο;»

«Μικρό και φτωχό εντομάκι! Αν δεν την είχα πάρει θα είχε πεθάνει.»

¹ Ματθαίος 21:40

«Πολλά παιδάκια σαν κι' αυτήν πεθαίνουν κάθε μέρα – εκατοντάδες παιδάκια. Τώρα όμως της έχεις γίνει η μητέρα της.»

«Ναι, είμαι η μητέρα της.»

«Έχεις γίνει μια σπουδαία φιγούρα στην επαρχία μου, Αι ΒεΤε. Φροντίζεις για τους αρρώστους· βοηθάς στις γέννες· επισκέπτεσαι τους εγκληματίες μας· έγινες μητέρα για τα παιδιά που δεν τα ήθελαν. Σε κάθε μοναχικό χωριό, σε κάθε μέρος στα βουνά μας, είσαι καλοδεχούμενη· όμως ήρθες εδώ σαν ξένη κι άγνωστη. Θα πρέπει η πίστη να είναι πολύ δυνατή ΑιΒεΤε.»

«Έχει αντέξει το βάρος και τη δυστυχία των δύο χιλιάδων ετών, Μανδαρίνε. Κανένας διωγμός δεν κατάφερε να σκοτώσει την πίστη.»

Κατά τη διάρκεια του πολέμου Κίνας- Ιαπωνίας τα μέτρα που υπήρχαν για ιατρική περίθαλψη των τραυματιών ήταν πρωτόγονα. Δεν υπήρχε Ερυθρός Σταυρός και δεν υπήρχαν νοσοκομεία, αν και σε αυτό το τμήμα της βόρειας Κίνας υπήρχε ένας τεράστιος αριθμός τραυματιών Κινέζων που χρειάζονταν συνεχώς φροντίδα. Για αυτό το λόγο ένα σώμα από χριστιανούς ποιμένες, ευαγγελιστές και δασκάλους, θα εργαζόταν σ' αυτόν τον τομέα χωρίς όμως να συμμετέχουν στις ίδιες τις εχθροπραξίες, ενώθηκαν σε μια μονάδα για να βοηθήσουν τους τραυματίες κατά τη μεταφορά. Ήταν ένα ωραίο σώμα ανδρών που έθεταν τη ζωή τους σε κίνδυνο και σε δύσκολες συνθήκες για να μπορέσουν να φέρουν βοήθεια, τόσο σωματικά όσο και πνευματικά, σε όλους αυτούς που βρίσκονταν σε μια άσχημη κατάσταση. Επειδή εκείνη την εποχή εγώ ζούσα σχεδόν στο πεδίο της μάχης και συχνά είχα τριάντα έως σαράντα τραυματίες άντρες ξαπλωμένους στην αυλή μου, έκανα αίτηση σε αυτή τη μονάδα για βοήθεια. Οι δικές μου ιατρικές γνώσεις ήταν λίγες, οι προμήθειές μου αμελητέες, και ουσιαστικά οι μόνοι βοηθοί που είχα ήταν τα υιοθετημένα μου παιδιά. Οι ασθενείς έπρεπε να τρέφονται και να τους φροντίζουν και ένιωθα ότι κάποιος πολύ πιο ικανός από εμένα έπρεπε να αναλάβει αυτό το έργο. Ήμασταν στη μεσαία περίοδο του πολέμου όταν έκανα αυτήν την αίτηση, αλλά για κάποιο διάστημα εγώ δεν έλαβα απάντηση.

Ήμασταν επίσης απασχολημένοι με την οργάνωση του ετήσιου μας συνεδρίου. Ίσως να φαίνεται περίεργο ότι όταν η χώρα βρισκόταν σε τέτοια κατάσταση αναταραχής και τα ταξίδια ήταν τόσο επικίνδυνα ότι εμείς θα προσκαλούσαμε ανθρώπους από όλες τις γύρω περιοχές για να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να ταξιδέψουν σε ορεινούς δρόμους για να παρακολουθήσουν μια εβδομάδα λατρείας προς το Θεό. Αλλά προσευχηθήκαμε για μεγάλη ευλογία, και συνεχίσαμε τις προετοιμασίες μας.

Είχαμε καλέσει για κύριο ομιλητή τον Τσανγκ Μενγκ Εν (Chang Meng En), έναν πολύ καλό ευαγγελιστή και ποιμένα σε μια εκκλησία που ήταν σε απόσταση τριών ημερών ταξιδιού. Όταν ήταν το συνέδριο, εμείς βρισκόμασταν στην Ελεύθερη Κίνα, ενώ η εκκλησία του ήταν σε μια περιοχή υπό κατοχή, αλλά ελπίζαμε ότι θα τα κατάφερνε να παρακολουθήσει. Τελικά ήρθε η πρώτη μέρα του συνεδρίου, όμως δεν ήρθε ο ομιλητής μας. Μερικούς μήνες αργότερα, μάθαμε ότι οι Γιαπωνέζοι δεν του έδωσαν άδεια να ταξιδέψει.

Οι Χριστιανοί ερχόντουσαν ομαδικά, μερικοί είχαν περπατήσει για πάνω από μια βδομάδα, άλλοι για πέντε μέρες. Όλοι διψούσαν για κοινωνία και είχαν προετοιμαστεί για μια μεγάλη ευλογία.

Μετά την πρώτη συνάθροιση για καλωσόρισμα, την πρώτη βραδιά, οδηγήσαμε τους επισκέπτες μας στα δωμάτια τους και τους δώσαμε φαγητό. Όσοι από μας είμασταν οι διοργανωτές, βρεθήκαμε στα γόνατα μας προσευχόμενοι στο παρεκκλήσι και ζητούσαμε την καθοδήγηση του Θεού γι' αυτήν την παράξενη κατάσταση. Μέχρι το πρωί θα υπήρχαν πάνω από χίλια άτομα στις εγκαταστάσεις.

Τι θα κάναμε με τον κύριο ομιλητή;

Ξαφνικά ένα παιδί με τράβηξε από το φόρεμα μου.

«Μα, είναι κάποιος σπουδαίος άνθρωπος που σε ζητάει.»

Έτρεξα βιαστικά έξω, και βρήκα έναν κουρασμένο, σκονισμένο άντρα με στρατιωτική στολή να με περιμένει.

Με χαιρέτησε ευγενικά.

«Κυρία, με στείλανε να συζητήσω μαζί σου, την έκκληση σου για βοήθεια για τους τραυματισμένους αυτής της περιοχής.

«Ωχ αγαπητέ μου!» του είπα ανυπόμονα. «Δεν μπορώ να συζητήσω αυτό το θέμα αυτή τη στιγμή. Απόψε ξεκινήσαμε ένα εβδομαδιαίο συνέδριο, και δε θα 'χω καιρό μέχρι την άλλη εβδομάδα. Αν κάτσεις να ξεκουραστείς, το μικρό μου αγόρι θα σου φέρει τροφή και θα σου δείξει ένα μέρος να κοιμηθείς. Τώρα πρέπει να επιστρέψω στο παρεκκλήσι.»

Πήγα πίσω βιαστικά, και ξανά έπεσα στα γόνατα μου.

Λίγες στιγμές αργότερα, μια νέα φωνή άρχισε να προσεύχεται σε διαφορετική διάλεκτο.

Όμως τι δύναμη είχε αυτή η προσευχή! Ανοιξαμε τα μάτια μας, και είδα ότι ο σκονισμένος στρατιώτης προσευχόταν ανάμεσα μας. Καθώς σηκωθήκαμε τον έπιασα από το χέρι. «Είσαι Χριστιανός!» είπα με χαρά.

«Και βέβαια! Δε θα ήμουν στην ομάδα που βοηθά τους πληγωμένους στρατιώτες αν δεν ήμουν.»

Το μόνο μέρος που μπορέσαμε να του βρούμε μια θέση να κοιμηθεί, ήταν στην πόρτα του δωματίου μου, που ήταν ήδη γεμάτο με γυναίκες και παιδιά. Και όταν σηκωθήκαμε το πρωί είχε φύγει. Μετά τη συμπροσευχή, που κράτησε δύο ώρες, υπήρχε πρόγευμα. Μετά είχαμε υμνωδία για μισή ώρα· και μετά ήταν η πρώτη πραγματική συνάθροιση της ημέρας. Όλοι περίμεναν με μεγάλη ανυπομονησία ενώ οι διοργανωτές δεν ήξεραν τι να κάνουν. Τότε εμφανίστηκε ο στρατιώτης με την ίδια φθαρμένη, γκριζα στολή, αλλά φαινόταν καθαρός και φρέσκος γιατί είχε κάνει μπάνιο στο ποτάμι.

Ανέβηκε στον άμβωνα και άρχισε να μιλάει. Ποτέ δε θα ξεχάσω την ησυχία και την αίσθηση της μεγάλης δύναμης που νιώσαμε πάνω μας. Όταν στο τέλος ζήτησε από τους Χριστιανούς να αφιερώσουν ξανά τις ζωές τους, όλοι πέσαμε στα γόνατα μας, και οι προσευχές ερχόντουσαν από όλα τα σημεία του κτιρίου.

Για πέντε μέρες μας οδηγούσε ο Τζόνathan Βεν (Jonathan Wen) που φορούσε την γκριζα στολή. Δεν είχαμε καιρό να ασχοληθούμε ούτε με το φαγητό ούτε με τον ύπνο. Προσευχόμασταν για αναζωπύρωση, και αυτή ήρθε σαν ένας ορμητικός ποταμός. Κάθε μέρα δεκάδες άνθρωποι δεχόντουσαν το Σωτήρα για πρώτη φορά. Άνδρες και γυναίκες που ερχόντουσαν από την πόλη περίεργοι να δούνε τι συμβαίνει, δεν περνούσε πολλή ώρα και αυτοί ήταν στα γόνατα και προσευχόντουσαν για τη συγχώρηση του Θεού. Πόσο μεγάλη ήταν η χαρά μας όταν επί τέλους, ύστερα από μια πιστή σπορά τώσων ετών είχαμε αυτόν τον άφθονο θερισμό.

Στην τελευταία βραδιά ο Τζόνathan και οι διοργανωτές οδήγησαν μια αποχαιρετιστήρια συνάθροιση. Γνωρίζαμε ότι δε θα συναντιόμασταν ξανά, γιατί ήρθε η πληροφορία ότι ο εχθρός πλησίαζε και σε λίγο θα κατελάμβανε την περιοχή. Οι γυναίκες, μία-μία, με αποχαιρετούσαν και ο καθένας έφευγε ήσυχα για τον τόπο του. Είχα εξαντληθεί τόσο πολύ που έπεσα με τα ρούχα μου στο κρεβάτι δίπλα στα παιδιά.

Πολύ νωρίς ξύπνησα από έναν παράξενο θόρυβο. Νομίζοντας ότι ήταν εχθρικά βομβαρδιστικά, άρπαξα τον Μπάο-Μπάο το πιο μικρό παιδί, και ξύπνησα τα άλλα παιδιά, και όλοι μαζί τρέξαμε έξω στην μπροστινή αυλή που ήταν πολύ μεγάλη, γιατί εκεί κάποτε είχε τρία πανδοχεία για καμήλες. Αντί όμως για κάποιο εχθρικό αεροπλάνο, τα μάτια μου αντίκρουσαν ένα θαυμαστό, καταπληκτικό θέαμα. Εκατοντάδες άνδρες και γυναίκες προσευχόντουσαν — μερικοί γονατιστοί, μερικοί όρθιοι. Μια δύναμη που μπορεί να συγκριθεί μόνο με τη δύναμη της Πεντηκοστής είχε γεμίσει το χώρο. Σε μια στιγμή, κι εγώ ήμουν στα γόνατα μου και ένιωθα μεγάλο σεβασμό. Δίπλα μου ήταν μια γυναίκα που με δάκρυα στο πρόσωπο της παρακαλούσε το Θεό για το σύζυγο της. Ξαφνικά ο ουρανός ρόδισε και σε όλη την έκταση ακούστηκε δυνατά «αλληλούια Σαμ Μει Τσου (Hallelujah Sam Mei Chu) (Δόξα στον Κύριο).

Καθώς το πρωινό προχώρησε είπαμε αντίο ο ένας στον άλλο και αυτή τη φορά φύγανε ανά δύο ή ανά τρεις για τα μακρινά ταξίδια προς τα σπίτια τους .

Δύο μέρες αργότερα φθάσανε οι Γιαπωνέζοι, αλλά όλοι οι επισκέπτες μας είχαν πάει μακριά στα βουνά, παίρνοντας μαζί τους λίγη από την ουράνια δόξα.

Μια μέρα λίγες εβδομάδες αργότερα, τραγουδούσα κάποιους ύμνους, όταν ένας Γιαπωνέζος αξιωματικός με πλησίασε και μου είπε, «Οι άνθρωποι στα ορεινά χωριά τραγουδάνε τα τραγούδια σου. Τους άκουσα.» Κούνησα το κεφάλι μου και χαμογέλασα, όμως δεν είπα τίποτε. Ο εχθρός μπορεί να κινείται στη χώρα μας και στα βουνά, όμως πριν από αυτόν, είχε πάει το Πνεύμα του Θεού. Μας είχε στείλει έναν αποσταλμένο του, που εκείνος τον διάλεξε και δυνάμωσε την αδύναμη μας πίστη πριν την ώρα της μεγάλης δοκιμασίας.

Εικόνα 1 Εισβολή των Ιαπώνων το μπλε, η μεγάλη πορεία του Μάο (με τα βέλη) και με πράσινο η περιοχή κάτω από τον έλεγχο των Εθνικιστών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

ΕΝΑ ΠΡΩΙΝΟ ένας περίεργος θόρυβος μας έκανε να τα χάσουμε. Ο κόσμος έτρεξε έξω για να δει μικρά ασημένια αεροπλάνα στον ουρανό που έλαμπαν στο φως του ήλιου. Φώναζαν και κουνούσαν τα χέρια τους με ενθουσιασμό γιατί κανείς δεν είχε δει προηγουμένως αεροπλάνα.

Μετά τα αεροπλάνα πέταξαν χαμηλά πάνω από την πόλη, πηγαίνοντας μπρος και πίσω, ενώ έριχναν τις μπόμπες τους. Είχαμε την πρωινή μας λατρεία όταν μια μπόμπα χτύπησε το σπίτι της ιεραποστολής, και εγώ δεν μπορώ να θυμηθώ τίποτε παρά μόνο μετά που με τράβηξαν από τα ερείπια κάποια στιγμή αργότερα.

Όταν μπόρεσα και συνήλθα, έσκαψα μέσα στα ερείπια μέχρις ότου βρήκα το κουτί με τις πρώτες βοήθειες. Όμως αυτό δεν περιείχε τίποτε παρά μερικούς επιδέσμους και λίγο ιώδιο, ενώ γύρω μας πέθαιναν αν δεν είχαν ήδη πεθάνει, εκατοντάδες. Αυτά σου έσπαζαν την καρδιά, και ήταν μια τρομαχτική εισαγωγή στις φοβερές συμφορές του πολέμου που υποφέραμε ξανά και ξανά.

Οι Κινέζοι ήταν ζαλισμένοι και δεν μπορούσαν να οργανώσουν μια αποτελεσματική υπηρεσία. Υπήρχε μια τεράστια δουλειά να γίνει, για να θάψουμε τους νεκρούς, να παρηγορήσουμε τους ζωντανούς, να φροντίσουμε τους πληγωμένους, να περιθάλψουμε τα βρέφη — που πολύ συχνά γεννιόντουσαν για να ζήσουν λίγες ώρες ή λίγες μέρες — και να βοηθήσουμε τις φτωχές, χτυπημένες μανάδες.

Το πανδοχείο είχε χτυπηθεί τόσο άσχημα ώστε χρειάστηκε να μετακινηθούμε σε μια άλλη ιεραπόστολο που είχε έρθει στην περιοχή λίγους μήνες πρωύτερα. Από εκεί, συνέχισα για την ώρα το έργο του ευαγγελισμού των χωριών. Καμιά φορά με συνόδευε ο Κινέζος ευαγγελιστής, κ. Λου, αλλά πιο συχνά έπαιρνα δύο ή τρία από τα παιδιά μαζί μου.

Τα ταξίδια μου με φέρναν μακριά και καμιά φορά έμπαινα σε χωριά που ήταν υπό Ιαπωνική κατοχή. Δεν παρενέβησαν να με εμποδίσουν, και μερικοί Γιαπωνέζοι στρατιώτες ερχόντουσαν στις συναθροίσεις μου. Δεν καταλάβαιναν Κινέζικα αλλά τραγουδούσαν μαζί μας τους ύμνους μας. Ένας ή δύο από αυτούς ήταν ήδη Χριστιανοί και έτσι τραγουδούσαν στη δική τους Γλώσσα.

Το Γιανγκτσένγκ ήταν μέσα στο πεδίο της μάχης και συνέχεια άλλαζε χέρια. Όταν ο Κινεζικός στρατός κινήθηκε προς τα πάνω και στρατοπέδευσε κοντά μας, επισκέφθηκα τους στρατιώτες στα μέρη που ήταν στρατοπεδευμένοι και προσκλήθηκα να πιώ τσάι με τον στρατηγό και τη σύζυγο του. Ήταν πολύ φιλικοί και σύντομα ήμουν μια τακτική επισκέπτρια τους.

Σε μια περίπτωση ο στρατηγός μελετούσε τους χάρτες του, όταν εγώ μπήκα στο δωμάτιο.

«Αναρωτιέμαι αν έφθασαν ήδη σ' αυτό το σημείο,» είπε, δείχνοντας στο χάρτη.

«Ω, ναι, ήμουν εκεί μια βδομάδα πριν, και ήταν σε όλη αυτή την περιοχή,» απάντησα.

«Ήρθαν και στη συνάθροιση μου.»

Μετά απ' αυτό, συχνά έδινα πληροφορίες για εχθρικές κινήσεις. Υποθέτω ότι ήμουν κατάσκοπος, αλλά ήμουν Κινέζα και οι Γιαπωνέζοι ήταν οι εχθροί μας. Είχαν λεηλατήσει τη χώρα μας, διαταράξαν τη ζωή μας και σκότωσαν τους φίλους μας.

Συχνά, όταν επισκεπτόμουν τις συναθροίσεις μου στα χωριά, έβρισκα που ήταν οι Γιαπωνέζοι, ποια συντάγματα ήταν εκεί, και έδινα την πληροφορία στον στρατηγό.

Μπορούσα αρκετά ελεύθερα να συνεχίζω το έργο μου ως ευαγγελίστρια, συχνά σε περιοχή που ήταν υπό εχθρική κατοχή και κανείς δεν παρέμβαινε.

Από το 1938 και μετά, βρισκόμασταν, στο μέσο της μάχης. Τέσσερις φορές άλλαξε χέρια το Γιανγκτσενγκ. Πρώτα το καταλάμβαναν τα εθνικιστικά στρατεύματα, μετά οι Γιαπωνέζοι, και κάθε φορά έπρεπε να τρέξουμε στους λόφους και να ζήσουμε όπου μπορούσαμε, σε σπηλιές ή τρύπες στο έδαφος και αν είμαστε τυχεροί θα τρώγαμε και κάτι.

Ο κάθε στρατός με τη σειρά του λεηλατούσε την πόλη, μέχρις ότου κανείς από μας δεν είχε τίποτε. Όμως όταν έφευγε ο στρατός, πηγαίναμε πίσω στα ερείπια των σπιτιών μας, και είμαστε πολύ ευγνώμονες αν τα καταφέρναμε. Μου είχαν απομείνει δύο σανίδες για

κρεβάτι, δύο σκαμνιά, δύο φλυτζάνια και μια λεκάνη. Στον μισογκρεμισμένο τοίχο ακόμα κρεμόταν μια μικρή κάρτα που έγραφε: «Ο Θεός διάλεξε τα αδύνατα αυτού του κόσμου για να κάνει τα πάντα, ο Χριστός μου δίνει τη δύναμη.» Αυτό ήταν αληθινό! Είχα περάσει μέσα από τη φωτιά, αλλά Αυτός με δυνάμωσε.

Για αρκετό καιρό δεν μπόρεσα να πάρω νέα από την Αγγλία γιατί ότι είχε απομείνει από την ταχυδρομική υπηρεσία είχε καταστραφεί. Μόλις το 1941 έμαθα ότι στην Ευρώπη υπήρχε πόλεμος. Μου φάνηκε παράξενο να σκεφτώ ότι οι δικοί μου άνθρωποι υπέφεραν τα ίδια βάσανα όπως κι εγώ ανάμεσα στους Κινέζους.

Μια μέρα ο παλιός μου φίλος ο Μανδαρίνος με αναζήτησε στις σπηλιές όπου φρόντιζα για ένα πλήθος προσφύγων.

«Είναι πολύ καλό που σε βλέπω να είσαι ζωντανή και υγιής, Αι Βε Τε,» με χαιρέτησε με συγκίνηση. «Ήρθα να σε αποχαιρετίσω. Φεύγω από αυτήν την επαρχία, και κάποιος άλλος κυβερνήτης θα πάρει τη θέση μου.»

«Ω, λυπάμαι.»

«Σε έχω παρατηρήσει από τότε που ήρθες Αι Βε Τε. Αγαπάς το λαό μας, και εργάζεσαι σκληρά για αυτόν.»

«Είναι το θέλημα του Θεού να το κάνω αυτό, Μανδαρίνε.»

«Αυτό το έχω καταλάβει. Πριν φύγω, θέλω να ξέρω αν μπορώ να γίνω δεκτός στην εκκλησία σου και να λατρεύσω το Θεό που λατρεύεις. Θα μου το παραχωρήσεις;»

«Ο Θεός θα σου το δώσει, Μανδαρίνε,» απάντησε και τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα. Μέσα σ' όλες αυτές τις συμφορές και τις στερήσεις, ο Θεός μου εξακολουθούσε να εργάζεται.

Μετά από τόσα χρόνια σποράς του σπόρου, μου επέτρεπε να δω ότι έφερνε καρπό στην καρδιά αυτού του τιμημένου και ισχυρού αντιπροσώπου της παλιάς Κίνας.

* * *

Το πανδοχείο μου για μουλάρια ήταν τελείως κατεστραμμένο, όμως συνέχισα να χρησιμοποιώ την αυλή σαν ένα είδος σταθμού πρώτων βοηθειών.

Ἡ Γκλάντυς Ἐϊλγουωρντ μὲ μερικὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ

Εἶχα στείλει τα πιο πολλὰ ἀπὸ τα παιδιὰ μου σε διάφορα Χριστιανικά σπίτια στα γύρω χωριά, ὅμως ἐγὼ χρειάζομαι στο Γιανγκτσενγκ. Ακριβῶς στη γωνία ἀπὸ το πανδοχεῖο μου, μια οἰκογένεια εἶχε ἐξοντωθεῖ, ἐτσι χρησιμοποίησα το ἔρημο τους σπίτι σαν προσωρινή μου κατοικία.

Συχνὰ μετέφεραν στη ἡμέρα στην αυλή μου, μέχρι και σαράντα τραυματισμένους ἄντρες — καμιά φορά Γιαπωνέζους, καμιά φορά Κινέζους.

Εδὼ δεν υπήρχαν οργανωμένα νοσοκομεία, και η ταλαιπωρία ἦταν τρομερή. Εγὼ ἔκανα ὅ, τι μπορούσα για τους λιγότερο σοβαρὰ τραυματίες — ἔβαζα ἐπιδέσμους, τους ἔδιναν φαγητό και ποτό, και ἔμεναν να ξεκουραστούν μέχρι να μεταφερθούν σε διάφορα στρατόπεδα. Εἶχα ἀκόμα μαζί μου τον κ. Λου, τον ευαγγελιστή και μερικές φορές υπήρχαν κι ἄλλοι Κινέζοι Χριστιανοί που ἔδιναν τη βοήθεια που μπορούσαν, ἀλλά αὐτό ἦταν συγκλονιστικά ἀνεπαρκές.

Δυο μέρες μετὰ που οπισθοχώρησαν οι Γιαπωνέζοι για δεύτερη φορά, ἕνα πλῆθος ἀπὸ Κινέζες γυναίκες εἶχαν μαζευτεῖ στην ταλαιπωρημένη μου αυλή. Ἦταν μπερδεμένες, κουρασμένες ἀπὸ τον πόλεμο και δυστυχισμένες, κι ἐγὼ βρήκα την ευκαιρία να τους πωσ ὅτι ο Μεγάλος Θεός που υπηρετοῦσα ενδιαφερόταν για αὐτές και μπορούσε να τους δώσει εἰρήνη στην καρδιά ἀκόμη και σ' αὐτές τις φοβερές συνθήκες.

Στάθηκα στη μέση της αυλῆς και τους ἔδειξα μια μεγάλη εικόνα ἀπὸ μια Βίβλο. Κοίταξα γύρω μου και τις παρατήρησα ὅλες τους, η καρδιά μου γέμισε λύπη γιατί δε γνωρίζανε την ἀγάπη του Θεοῦ.

«Ὅλοι εἶμαστε ἀμαρτωλοί,» εἶπα δείχνοντας χωρὶς να το σκεφτώ σε ἕνα πλῆθος που στεκόταν στην πόρτα .

«Ο Θεός λέγει ὅτι ὅλοι ἔχουμε ἀμαρτήσσει, κι ὅτι ο μισθός της ἀμαρτίας εἶναι θάνατος. Αλλά ἐπειδὴ ο Θεός δε θέλει να χαθούμε, ἔστειλε το Γιό Του, τον Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, στον σταυρό, για τις δικές σας και τις δικές μου ἀμαρτίες. Αν πιστέψετε σ' Αὐτόν και τον δεχτεῖτε ως Σωτήρα σας, θα ἔχετε μεγάλη εἰρήνη και ευτυχία στην καρδιά σας. Ακόμη κι αν ο ἐχθρός ἐρθει ξανά και σκοτώσει το σώμα σας, το πνεῦμα θα πάει στον ουρανό ὅπου εἶναι ο Ἰησοῦς.»

Βαθμιαία οι γυναίκες σκορπίσανε για να πάνε σε ότι είχε απομείνει από τα σπίτια τους, και πήγα μέσα να προσπαθήσω να κάνω λίγο φαγητό. Μαζί μου ήταν μόνο ο Τιμόθεος ένα μικρό αγόρι, και ο Λου Γιουνγκ Τσενγκ (Lu Yung Cheng), ένας Κινέζος ευαγγελιστής. Αλλά και μόνο για αυτούς να βρω τροφή ήταν δύσκολο.

Περίπου μισή ώρα αργότερα, ο Λου Γιουνγκ Τσενγκ ήρθε βιαστικά. «Έχεις επισκέπτες;» μου είπε ασθμαίνοντας .

«Μόνο μια Κινέζα γυναίκα που δεν μπόρεσε να έρθει κατά την κατοχή.»

«Κανέναν άλλο;»

«Μα γιατί ρωτάς;»

«Γιατί ένας στρατηγός έρχεται εδώ για σένα.»

Πριν προλάβουμε να τελειώσουμε την κουβέντα, κάποιοι στρατιώτες ήρθαν μέσα και μίλησαν στον Λου Γιουνγκ Τσενγκ .

«Έχω να πάω μ' αυτούς τους στρατιώτες» είπε και φαινόταν πολύ παράξενα χλωμός.

«Μα γιατί τον παίρνετε;» ρώτησα τους άνδρες.

«Τον θέλουμε στο αρχηγείο.»

Δεν μπορούσα να κάνω τίποτε, και με θλίψη έβλεπα τους μόνους μου συντρόφους να τους παίρνουν. Έμεινα μόνη, κι αναρωτιόμουν τι θα συνέβαινε μετά. Δεν έμεινα πολλή ώρα στην αμφιβολία. Λίγες στιγμές αργότερα, περισσότεροι στρατιώτες μπήκαν μέσα. Προσπάθησα να τους χαιρετήσω φιλικά. Σκέφτηκα, ότι ήταν δικοί μας στρατιώτες και όχι Γιαπωνέζοι.

Μπήκα στην κουζίνα για να φτιάξω τσάι, αλλά όταν βγήκα έξω κατάλαβα ότι δεν ήταν μια φιλική επίσκεψη, γιατί έξη στρατιώτες στάθηκαν αμίλητοι και φρουρούσαν την αυλή.

«Καθίστε και πάρτε λίγο τσάι,» είπα σ' αυτόν που στεκόταν πιο κοντά σε μένα, αν και ένιωθα πολύ άβολα .

«Οι στρατιώτες σε ώρα υπηρεσίας δεν κάθονται,» μου απάντησε απότομα .

Δεν μπορούσα να κάνω τίποτε άλλο, παρά να περιμένω και να προσεύχομαι να γυρίσουν πίσω ο Τιμόθεος κι ο Λου Τσενγκ, και ότι αυτοί οι άνδρες να φεύγανε.

Δύο ώρες αργότερα υπήρχε μια ταραχή στην αυλή. Βγήκα έξω και κατάλαβα ότι ο ίδιος ο στρατηγός είχε θεωρήσει ότι άξιζε τον κόπο να με επισκεφθεί.

Υποκλίθηκα μπροστά του, και του ζήτησα να μπει στο φτωχικό μου δωμάτιο.

Με κοίταξε άγρια και μου είπε με μια τρομερή φωνή. «Ξέρεις γυναίκα ότι συλλαμβάνεσαι;»

«Μα γιατί;»

Πάλι κοιτούσε άγρια, αλλά δεν απάντησε. Στράφηκα πίσω στην κουζίνα, τα πόδια μου τα ένιωθα να τρέμουν. Με ακολούθησε μέσα.

«Γυναίκα τι γνωρίζεις για μένα;»

«Τίποτε, εκτός από το ότι από τη στολή σου καταλαβαίνω ότι είσαι ο στρατηγός που ανακατάλαβε την πόλη, και βέβαια έχω ακούσει το όνομα σου.»

«Και ποιος σου μίλησε για μένα;»

«Κανείς. Γνωρίζω μόνο αυτό που ο καθένας στην πόλη γνωρίζει.»

«Ωχ, ναι, όμως κάποιος γνωρίζει! Πες μου ποιος ήταν και θα πάρω τους στρατιώτες μου από εδώ.»

Ξανά και ξανά του είπα, ότι δεν γνωρίζω τίποτε για την ιδιωτική του ζωή. Όμως αυτός συνέχισε να λυσομανά και να βρίζει και, μετά από πολλή ώρα και μετά πολλές φωνές έφυγε.

Όμως οι στρατιώτες του εξακολουθούσαν να μένουν στις σκοπιές τους.

Λίγο αργότερα τους ρώτησα ευγενικά αν θέλανε λίγο φαγητό.

Αρνήθηκαν, κι έτσι έφαγα το μικρό μπολ με πόριτζ, που είχα ετοιμάσει στο σπίτι. Όμως δεν είδα κανένα σημάδι για τον Τιμόθεο και τον Λου Γιουνγκ Τσενγκ, έτσι ξάπλωσα ντυμένη, για να ξεκουραστώ αν μπορούσα.

Ήταν περίπου δέκα η ώρα, όταν ακούστηκε ένας μεγάλος θόρυβος απ' έξω ξανά. Έλα κάτω αμέσως, έλα αμέσως!» φώναξε με άγρια φωνή ένας άνδρας.

Σηκώθηκα πάνω, έγειρα στο μπαλκόνι και είπα με αξιοπρέπεια, «δεν είμαι ένας στρατιώτης σου, είμαι μια ελεύθερη πολίτης της Κίνας. Εσύ να έρθεις εδώ πάνω.»

Ακόμη μια φορά ήρθε ο στρατηγός, χτυπώντας τις μπότες του, βρίζοντας απαίσια και κοιτάζοντας με μέσα από τη σπασμένη πόρτα.

«Απαιτώ για τελευταία φορά, να μου πεις, ποιος σου είπε τα ιδιωτικά μου πράγματα. Αν το κάνεις θα είναι όλα εν τάξει για σένα.»

«Δεν μπορώ να σου πω. Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς. Δεν σε έχω ξαναδεί. Κανένας δεν μου μίλησε για σένα.»

Μετά από νέες απειλές και νέο βρισίδι, έφυγε ξανά.

Για δύο μέρες έμεινα υπό κράτηση χωρίς φαγητό, γιατί οι στρατιώτες δεν μου έδωσαν ούτε μου επέτρεψαν να βγω έξω. Την Τρίτη ημέρα ο στρατηγός συνοδευόμενος από περισσότερους στρατιώτες, μπήκε μέσα και έκατσε.

«Γυναίκα, είσαι εδώ τρεις μέρες, είσαι έτοιμη να μου πεις, ποιος είναι αυτός που σου μίλησε για μένα;»

«Δεν μπορώ, γιατί δεν ξέρω για ποιο θέμα μιλάς.»

«Ε τότε πως ξέρεις ότι είμαι αμαρτωλός;»

«Αυτό το γνωρίζω, γιατί η Βίβλος το λέγει.»

Σήκωσα τη Βίβλο μου, την άνοιξα και του την έδωσα.

Έβγαλε το καπέλο του, το πέταξε κάτω και άρχισε να διαβάζει. Όταν τον είδα χωρίς το καπέλο του, μια εικόνα άστραψε στο μυαλό μου με την αυλή γεμάτη με Κινέζες γυναίκες. Τότε θυμήθηκα ότι ανάμεσα σ' αυτούς που στεκότουσαν στην πόρτα είχα δει και μια φευγαλέα ματιά αυτού του άνδρα!

Για μια ώρα κρατούσε τη Βίβλο μου, ενώ εγώ πήγαινα από το ένα εδάφιο σε άλλο, του το έδειχνα και μετά το διάβαζε μόνος του.

Τι είναι αυτή η Βίβλος; Ρώτησε. Ποιο είναι αυτό το ευαγγέλιο για το οποίο μιλάς; Ποιος είναι ο Ιησούς Χριστός;

Του εξηγούσα όσο πιο υπομονετικά μπορούσα, ενώ αυτός συζητούσε και ρωτούσε.

Αυτό συνεχίστηκε ώρα με την ώρα, αλλά βαθμιαία ησύχασε. Σταμάτησε να βλαστημά, και στη φωνή του φάνηκε ένας μεγάλος πόθος .

«Είναι αδύνατο για μένα να σωθώ,» είπε στο τέλος.

«Για το Θεό, τίποτε δεν είναι αδύνατο.»

«Είμαι πολύ κακός.»

«Όχι, κανένας δεν είναι τόσο κακός. Θέλεις να γονατίσεις μαζί μου και να ομολογήσεις στο Θεό ότι έχεις αμαρτήσει, αλλά ότι τώρα θέλεις να δεχτείς τον Ιησού Χριστό ως Σωτήρα σου;»

Όμως η μάχη συνεχιζόταν. «Τι θα κερδίσω αν πιστέψω;», ρώτησε.

Πέρασαν άλλες δύο ώρες, στη διάρκεια των οποίων το Πνεύμα του Θεού πάλευε για την ψυχή αυτού του ανθρώπου ενώ ο διάβολος πολεμούσε για να τον κρατήσει κάτω από την κυριαρχία του.

Τελικά γονατίσε με τη δική του θέληση, ταπεινά ομολόγησε τις αμαρτίες του και δέχτηκε τον Ιησού Χριστό ως Σωτήρα και Κύριο.

Όταν φτάσαμε σ' αυτό το σημείο σχεδόν λιποθυμούσα από την κούραση και από την πείνα. Ο στρατηγός σηκώθηκε από τα γόνατα του, με κοίταξε, και μετά έτρεξε βιαστικά έξω και διέταξε τους στρατιώτες του να μου φέρουν τροφή.

Στεκόταν κοντά μου ενώ έτρωγα. Μετά ξέσπασε, «Εάν δέχτηκα αυτόν το Θεό, τότε πρέπει να το πω και στους άνδρες μου, έτσι δεν είναι;»

«Θα μιλήσω στους άνδρες μου αύριο, αλλά θέλω κι εσύ να είσαι μαζί μου.»

Με αυτά τα λόγια έφυγε και πήρε μαζί του τους φρουρούς. Εκείνη τη νύχτα κοιμήθηκα ήσυχα, τελείως εξαντλημένη με την ένταση του προηγούμενου απογεύματος .

Την άλλη μέρα το πρωί ήρθαν άνδρες και με συνόδεψαν με πολλή ευγένεια στο μέρος που κάνανε παρελάσεις. Ο στρατηγός με έβαλε στα σταθώ δίπλα του στην εξέδρα.

«Μέχρι τώρα ήμασταν ένας στρατός από ληστές,» είπε μετά από μερικά προκαταρκτικά. «Σας έχω οδηγήσει σε πολλές συγκρούσεις σε μεγάλο βαθμό για να σκοτώνουμε και να λεηλατούμε, και είμαστε πάντα επιτυχημένοι. Τώρα θα πάψουμε να είμαστε ληστές και θα γίνουμε έντιμοι στρατιώτες γιατί χθες το βράδυ δέχτηκα τον Ιησού Χριστό ως Θεός μου. Θεωρώ ότι αυτό το Βιβλίο [κουνώντας τη Βίβλο μου ψηλά] είναι αντίθετο στην ανεντιμότητα και στην κακία. Τώρα κάθε άνθρωπος που είναι πρόθυμος να έρθει μαζί μου υπόσχομαι ότι θα σταματήσουμε να σκοτώνουμε ή να λεηλατούμε για κέρδος, αλλά θα υπηρετούμε αυτόν τον αληθινό Θεό. »

Κατέβηκε κάτω και μου έδωσε τη Βίβλο μου. «Θα μου βρεις Βίβλο για μένα, ΑιΒεΤε;»

«Θα στείλω κάποιον στο χωριό και θα σου βρει μια για σένα.»

Επέστρεψα στο σπίτι, και χαιρόμουν για τη γενναία ομολογία αυτού του ανθρώπου, και έστειλα έναν απεσταλμένο στα χωριά για να ψάξει να βρει ένα Χριστιανό που θα μπορούσε να του φέρει μία Βίβλο. Ο απεσταλμένος την πήγε στο στρατηγό, ο οποίος τον ευχαρίστησε και είπε, «Πες στην Αι Βε Τε ότι θα έρθω όταν θα την έχω την ευκαιρία.»

Περίμενα, ελπίζοντας ότι θα ερχόταν σύντομα έτσι ώστε να διαβάσαμε και να προσευχόμαστε μαζί. Αλλά το επόμενο πρωινό όταν ο Τιμόθεος που κρυβόταν σε ένα Χριστιανικό σπίτι, επέστρεψε, μου είπε ότι όλοι οι στρατιώτες είχαν φύγει από την πόλη κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Απογοητεύτηκα πολύ, γιατί νόμιζα ότι η μαρτυρία αυτού του ανθρώπου για τη σώζουσα χάρη του Θεού, θα ήταν μια μεγάλη μαρτυρία, τόσο στην πόλη όσο και στους στρατιώτες. Δεν άκουσα τίποτε περισσότερο για το στρατηγό, γιατί η κατάσταση ήταν μεταβλητή, μερικές φορές κέρδιζε η μία πλευρά, άλλες φορές κέρδιζε η άλλη. Το σπίτι μου ήταν ερείπιο κι έτσι ζούσα σε ένα άλλο σπίτι που οι ιδιοκτήτες τους είχαν σκοτωθεί. Όμως εξακολουθούσα να χρησιμοποιώ την αυλή ως ένα μέρος νοσοκομειακής περίθαλψης για τους λαβωμένους. Μέχρι και σαράντα άντρες ήταν ξαπλωμένοι στο πάτωμα ενώ προσπαθούσα να κάνω το καλύτερο που μπορούσα με τα λιγοστά μου ιατρικά εφόδια που μπορούσα να έχω. Έπλενα τις πληγές τους, τους έδενε επιδέσμους και μετά τους έστειλα στα δικά τους τα στρατόπεδα. Μια μέρα είχε μόλις φύγει μια ομάδα από πληγωμένους στρατιώτες και προσπαθούσα να συμμαζέψω κάπως το μέρος, όταν μπήκε ένας βρώμικος, κουρελής ζητιάνος.

«Θέλεις να κάτσεις για λίγο;» τον ρώτησα.

Έκατσε σε μια πέτρα—δεν είχαμε έπιπλα. Φαινόταν απελπιστικά άρρωστος και σχεδόν πέθαινε από την πείνα.

«Φέρε λίγο ζεστό φαί,» είπα στον Τιμόθεο. Το αγόρι έτρεξε γρήγορα μέσα στον μέρος που του ονομάζαμε σπίτι, και λίγες στιγμές αργότερα επέστρεψε με ένα μπολ πόριτζ (porridge). Εγώ συνέχιζα να καθαρίζω την αυλή

«Δεν με γνωρίζεις;» με ρώτησε ο ζητιάνος καθώς τον πλησίασα.

«Όχι, δεν σε γνωρίζω»

«Εγώ ανήκω στον Ιησού.»

«Όταν φας λιγάκι, μπορείς να μου μιλήσεις για τον Ιησού.»

«Όμως εγώ ανήκω στον Ιησού.» Αυτό μου φάνηκε ότι ήταν το μόνο λογικό πράγμα που μπορούσε να πει.

Μετά που έφαγε την τροφή του, του είπα, «Που θα πας τώρα;»

«Σπίτι.»

«Που είναι το σπίτι;»

«Εδώ.»

«Όμως σίγουρα δεν ανήκεις στο Γιανγκτσενγκ!»

«Ανήκω στον Ιησού,» επανέλαβε ξανά.

Ο Τιμόθεος με τράβηξε στο πλάι. «Δεν γνωρίζεις ποιος είναι;»

«Λέγει ότι ανήκει στο Γιανγκτσενγκ, αλλά νομίζω ότι είναι άρρωστος στο μυαλό του.»

«Είναι ο στρατηγός,» ψιθύρισε ο Τιμόθεος
 Στράφηκα και κοίταξα, τον φτωχό και δυστυχή άνθρωπο που καθόταν στην ψυχρή πέτρα.»
 «Ποιο είναι το όνομα σου;» Τον ρώτησα ευγενικά.

«Δεν έχω όνομα. Ανήκω στον Ιησού.»

Εκείνο το απόγευμα τον πήρα στο σπίτι. Ο Τιμόθεος κι εγώ τον φροντίσαμε και σιγά – σιγά η υγεία του καλυτέρευε. Μετά τον πήγα στο χωριό όπου είχα αφήσει τα ορφανά μου και όπου είχα πάει συχνά για να κρυφτώ κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Καθώς ο ζητιάνος μου όλο και δυνάμωνε, έμαθα περισσότερα για την ιστορία του. Την ημέρα που είχε ομολογήσει με θάρρος την πίστη του μπροστά στους στρατιώτες, μάταια περίμενε ότι οι άνδρες θα ερχόντουσαν και θα υποσχόντουσαν να είναι μαζί του. Εκείνο το απόγευμα, αντί να έρθει και να προσευχηθεί μαζί μου όπως είχε υποσχεθεί, συνελήφθη από τους στρατιώτες του. Του πήραν τα ρούχα του, τον δέσανε σε ένα μουλάρι και φύγανε μέσα στη νύχτα .

Για πολλούς μήνες συνέχισαν να είναι ληστές, να καίνε, να λεηλατούνε και να κάνουν άσπυτη ζωή. Τραβούσαν μαζί τους τον στρατηγό τους όπου και να πήγαιναν, γιατί φοβόντουσαν ότι θα τους εξέθετε στην κυβέρνηση αν τον άφηναν ελεύθερο. Προσπάθησαν με κάθε δυνατό τρόπο να σπάσουνε την πίστη του. Τον βασάνισαν, τον άφησαν να πεθαίνει της πείνας, τον κλώτσησαν, τον δείρανε, όμως αυτός άντεχε. Μέσα στο μυαλό του είχε την σταθερή πεποίθηση, ότι αφού ανήκε στο Χριστό, δε θα πια να είναι ληστής.

Μετά από εννέα μήνες φοβερής δοκιμασίας, όταν είχαν πάει στο πιο βόρειο τμήμα της επαρχίας, ένας άνδρας ήρθε εκεί που ήταν δεμένος μια νύχτα και του είπε, «Ήμασταν πολύ καλύτερα, όταν ήσουν ο αρχηγός μας, θα μας οδηγήσεις ξανά;»

«Όχι, γιατί τώρα είμαι μαζί με τον Χριστό.»

«Αν λοιπόν είσαι τόσο σίγουρος, θα σε βοηθήσω να φύγεις.»

Αργότερα αυτός ο άνδρας, κατάφερε να του δώσει ρούχα χωρικού και τον έβαλε στο δρόμο της επιστροφής. Ζητιάνευε στα χωριά, εργάστηκε στα χωράφια, και πάντοτε φοβόταν ότι θα τον έβρισκαν οι άνδρες του και θα του έκαναν κάποια τρομερή εκδίκηση. Σε όποιο μέρος και να πήγαινε, αν και ήξερε τόσο λίγα, έλεγε στους ανθρώπους ότι ανήκε στον Ιησού Χριστό και ότι ήταν δούλος Του.

Όμως η σκληρή ζωή που περνούσε είχε τις συνέπειες της και αρρώστησε πολύ. Μερικές χωριάτισσες τον βοήθησαν, όμως τώρα το μυαλό ήταν πολύ μπερδεμένο. Το μόνο που μπορούσε να θυμάται ήταν ότι ανήκε στον Χριστό και στο ΓιανγκΤσενγκ. Μετά από δεκαπέντε μήνες περιπλάνησης, βρέθηκε στο ΓιανγκΤσενγκ, αλλά τώρα αντί να είναι ο άγγριος και βλάσφημος στρατηγός, ήρθε στην ίδια αυλή σαν ένας φτωχός, χτυπημένος και άφραγκος ζητιάνος. Η πίστη που φυτεύτηκε εκείνο το βράδυ της πάλης του ήταν ένας κόκκος σιναπιού και έμεινε ασάλευτος ενώ όλα τα άλλα τα είχε χάσει.

Καθώς η υγεία του καλυτέρευε, το μυαλό του καθάρισε ακόμη περισσότερο, όμως ο φωνακλός και επιθετικός ληστής είχε φύγει. Στο χωριό τα παιδιά τον λατρεύανε και μαζευόντουσαν γύρω του. Κανένας εκτός από τον Τιμόθεο και μένα, δεν ήξεραν την ταυτότητα του. Για τους Χριστιανούς ήταν ο Λάο Ντα (Lao Dah –Μεγάλος αδελφός) και πραγματικά τον αγαπούσαν. Οι γυναίκες του έδιναν μικρά γλυκίσματα που φτιάχνανε, και οι άνδρες του έφερναν Λινγκ Τανγκ (*ling tang* χονδρή ζάχαρη) όταν επέστρεφαν με τα μουλάρια τους, και για αυτούς το Λινγκ Τανγκ ήταν πολύ πολύτιμο .

Όμως ο Λάο Ντα, ποτέ δεν δυνάμωσε τελείως. Το στήθος του είχε αδυνατίσει με τα βασανιστήρια και τις κακουχίες , και ένα χρόνο μετά την επιστροφή του, πέθανε. Οι Χριστιανοί στο Χωριό τον κλάψανε με μεγάλη λύπη —γι' αυτούς είχε γίνει πραγματικά ο Λάο Ντα.

Ποτέ δεν έμαθα το πραγματικό του όνομα, όμως ήμουν υπερήφανη που τον έθαψα ως Βονγκ Βαι ντε (Wong-wei-deh, ο αδελφός μου)· και ήμουν υπερήφανη να γνωρίζω ότι υπέφερε με τόση πιστότητα για τον Σωτήρα μας και Κύριο.

Κεφάλαιο 10 ΦΥΓΗ

Σε όλη τη διάρκεια του πολέμου συνέχισα να δέχομαι παιδιά - φτωχά, παραμελημένα μικρά παρατημένα παιδάκια που κανείς δεν τα ήθελε. Κάθε βδομάδα κάποιο νέο παιδί θα έμπαινε στην οικογένειά μου. Χωρικοί και στρατιώτες έφερναν ορφανά, και μερικές φορές τα παιδιά μπήκαν μόνα τους, γιατί τους είπαν ότι η Αι Βε Τε θα τα φρόντιζε.

Καθώς ο πόλεμος συνεχιζόταν και χρόνο με τον χρόνο, οι αριθμοί αυξήθηκαν, έως ότου φτάσαμε να έχουμε πάνω από εκατό παιδιά να φροντίζουμε, και μερικά από αυτά δεν ήταν καθόλου τέλειοι άγγελοι. Όπως όλα τα κανονικά παιδιά, ήταν άτακτα, χρειάζονταν συνεχή προσοχή, και χρειάζονταν φαγητό.

Προσπάθησα να τους κάνω μαθήματα, να τους διδάξω ψαλμούς και κάτι από την Αγία ΓΡΑΦΗ. Ο στρατηγός στον οποίο έδωσα τις πληροφορίες μου για τον εχθρό, και πολλοί άλλοι, ενδιαφέρθηκαν για τη δουλειά μου.

«Ακούω Αι ΒεΤε, ότι φροντίζεις πάνω από εκατό παιδιά στα ερείπια της ιεραποστολής σου,» μου είπε ο στρατηγός μια μέρα. «Τι θα κάνεις όταν οι Γιαπωνέζοι θα καταλάβουν την πόλη; Από πού θα βρεις τροφή, για όλη αυτή την μεγάλη οικογένεια;»

«Όταν οι Γιαπωνέζοι πάρουνε την πόλη, θα συνεχίσουμε ακριβώς την ίδια δουλειά. Όταν κάνουν βομβαρδισμούς πηγαίνουμε έξω σε σπηλιές στα βουνά, κι επιστρέφουμε πίσω όταν σταματάνε. Χρησιμοποιούμε το χολ σαν πρόχειρο νοσοκομείο, και συχνά έχουμε τους δικούς σου άνδρες αλλά και Γιαπωνέζους την ίδια ώρα. Ζητιανεύω για φαγητό από όλους — τους Γιαπωνέζους καθώς και οποιονδήποτε άλλο. Πάντοτε τα καταφέρνουμε, γιατί ο Θεός πάντα μας προμηθεύει.»

«Άκουσες για τα ορφανοτροφεία που ίδρυσε η Κα Τσιάνγκ(Chiang) για παιδιά όπως τα δικά σου, Αί Βε Τε; Αυτή έχει κυβερνητικά χρήματα, και σ' όλη την Κίνα, ζητούνε από τους ναούς και τα κολέγια να στεγάζουν τα άστεγα παιδιά. Θέλω να σου ζητήσω να της γράψεις και να της πεις τι κάνεις και να της ζητήσεις βοήθεια.»

Έγραψα το γράμμα και ήρθε η απάντηση: «Αν μπορείς να φέρεις τα παιδιά στην Ελεύθερη Κίνα στο Σενσί (Shensi), θα τα φροντίσουμε. Θα σου στείλουμε και χρήματα για το έργο που κάνεις στο Γιανγκτσενγκ, αν κάποιος μπορεί να το μεταφέρει.»

Συζητήσαμε το θέμα με τους πρεσβυτέρους της ιεραποστολής και αποφασίσαμε ότι ο κ. Λου, ο ευαγγελιστής, θα μετέφερε την πρώτη ομάδα των παιδιών και θα μάζευε τα χρήματα στο Σενσί. Ήταν ένα δύσκολο, και σκληρό ταξίδι, γιατί σήμαινε ότι θα περπατούσαν για μέρες στα βουνά, θα διέσχιζαν τον Κίτρινο ποταμό, και μετά θα είχαν να προχωρήσουν ακόμη πιο δυτικά. Ο κ. Λου συμφώνησε να πάει και τα παιδιά έδειξαν μεγάλο ενθουσιασμό. Τελικά ξεκίνησαν, περίπου εκατό απ' αυτά, και πήραν προμήθειες για μία ή δύο μέρες. Θα έπρεπε να ζητιανεύουν ή να αγοράζουν στον υπόλοιπο δρόμο. Υπολογίζαμε ότι το ταξίδι θα διαρκούσε περίπου δύο εβδομάδες, έτσι ο κ. Λου θα επέστρεφε σε ένα μήνα.

Μετά που φύγανε τα πράγματα συνέχισαν όπως και πριν. Τα παιδιά συνέχισαν να έρχονται σε μεγαλύτερους αριθμούς· είχαμε και πάλι εκατό παιδιά πριν περάσει ο μήνας. Οι Κινέζοι βοηθοί μου κι εγώ συνεχίσαμε τη διδασκαλία, το να λέμε ιστορίες, και συνεχίσαμε να προσπαθούμε να τα κρατάμε καθαρά και να έχουν αρκετό φαγητό. Περιμέναμε να επιστρέψει ο κ. Λου, αλλά ο ένας μήνας πέρασε, μετά δύο μήνες πέρασαν, κι αυτός δεν εμφανίστηκε, ούτε είχαμε νέα του.

Η πολεμική κατάσταση συνεχώς χειροτέρευε. Μια μέρα η σύζυγος του στρατηγού μου είπε με μεγάλη μυστικότητα, ότι ο Κινεζικός στρατός θα οπισθοχωρούσε. «Πρέπει να έρθεις μαζί μας, Αι Βε Τε,» μου είπε. «Εμείς θα σε φροντίσουμε κι εσένα και τα παιδιά, και θα είσαι ασφαλής μαζί μας.»

Σκέφτηκα για αυτό και προσευχήθηκα. Μετά είπα, «Πάρτε τα παιδιά, όμως εγώ πρέπει να μείνω. Οι Χριστιανοί δεν υποχωρούν ποτέ.»

Εκείνο το βράδυ με κάλεσε ένας αξιωματικός και μου έδωσε ένα γράμμα από τον ίδιο τον στρατηγό, όπου με παρακαλούσε να τους συνοδέψω. Στο πίσω μέρος του γράμματος έγραφα, «Οι Χριστιανοί δεν υποχωρούνε.»

Την άλλη μέρα, αυτή η ομάδα των παιδιών έφυγε από μας, και άδειασε η ιεραποστολή, όμως αποφάσισα ότι ο τόπος μου ήταν εκεί. Οι Γιαπωνέζοι είχαν ξανάρθει προηγουμένως, και είχα ζήσει σ' αυτήν την κατάσταση, έτσι θα μπορούσα να ζήσω ξανά. Δύο νύχτες μετά που φύγανε τα παιδιά, ετοιμαζόμουν να πάω να κοιμηθώ. Είχα διαβάσει τη Βίβλο μου, είχα προσευχηθεί, και τη στιγμή που έμπαινα στο κρεβάτι ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα. «Ποιος είναι εκεί;» ρώτησα.

Ήταν ένας στρατιώτης, που ήταν και μέλος της ιεραποστολής μας. Έβαλα τη ρόμπα μου ξανά, και του είπα να έρθει.

«Αι Βε Τε, πρέπει να φύγεις μαζί μας,» ξέσπασε.

«Όχι, δεν φεύγω. Εδώ είναι ο τόπος μου. Έχω να κάνω δουλειά.»

«Με έστειλε ο στρατηγός να σε παρακαλέσω να αλλάξεις το μυαλό σου. Ακόμη και αν δεν φύγεις μαζί μας, Αι Βε Τε, πρέπει να φύγεις από το Γιανγκτσένγκ.»

«Μα γιατί;»

«Οι Γιαπωνέζοι σκοπεύουν να καταλάβουν απόψε ή αύριο την πόλη και θέλουν να συλλάβουν κάποιους ανθρώπους.

«Αυτό όμως δεν έχει καμιά σχέση με μένα. Θα μείνω, όπως έκανα και προηγουμένως.»

«Όμως εσύ είσαι ένας από τους ανθρώπους που θέλουνε.»

«Εμένα θέλουν; Τι έχουν μαζί μου; Όχι το λες αυτό για να με κάνεις να φύγω.»

«Τότε κοίταξε αυτό.» Από την τσέπη τράβηξε ένα χοντρογραμμένο πόστερ. «Το βρήκα στο τείχος της πόλης. Υπάρχουν παρόμοια παντού.»

Το κοίταξα. «Καταζητούνται: «Αι Βε Τε» Ήταν γραμμένο το όνομα μου μαζί με τρία άλλα ονόματα. «Όποιος δώσει πληροφορίες που θα βοηθήσουν στη σύλληψη τους, ζωντανών ή νεκρών, θα πάρουν αμοιβή 100 λίρες από το Ιαπωνικό Αρχηγείο.»

«Πρέπει να το ξανασκεφτώ,» είπα σιγά-σιγά. «Ευχαριστώ το στρατηγό και όλους σας. Αντίο.»

Έφυγε, κι εγώ έμεινα μόνη, μη γνωρίζοντας τι να κάνω. Μετά, παρόλο που ήταν αργά, πήγα στην αίθουσα της ιεραποστολής και συμβουλευτήκα έναν πρεσβύτερο.

«Πρέπει να φύγεις, Αι Βε Τε, πρέπει να φύγεις,» μου είπε ξεκάθαρα.

Οι γυναίκες που ήταν εκεί άρχισαν να κλαίνε. «Ω, μην μας αφήσεις· είσαι η μητέρα μας, μη μας αφήσεις.»

Πήγα πίσω στο δωμάτιο μου, το μυαλό μου ήταν πολύ ταραγμένο. Έκαψα όλα μου τα έγγραφα και τις φωτογραφίες, όμως και πάλι δεν ήξερα τι να κάνω. Δεν ήθελα να παραιτηθώ για το τίποτε, και ήξερα ότι οι Γιαπωνέζοι δεν θα είχαν κανένα έλεος για κάποιον «καταζητούμενο». Όμως ο Θεός με ήθελε να μείνω με τους ανθρώπους μου; Έβγαλα τη Βίβλο μου κι άρχισα να προσεύχομαι και να προσεύχομαι. «Ω Κύριε, πες μου τι να κάνω. Είμαι μπερδεμένη. Δεν ξέρω αν θα πρέπει να φύγω ή να μείνω· σε παρακαλώ δείξε μου.» Άνοιξα τη Βίβλο και τα πρώτα λόγια που διάβασα ήταν «Φύγετε, φύγετε στα βουνά· κατοικείτε σε κρυφά μέρη, γιατί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας έχει κακό σκοπό εναντίον σας.»

Αυτό ήταν αρκετό για μένα. Δεν είχα άλλες αμφιβολίες· θα έφευγα την άλλη μέρα. Πήγα στο κρεβάτι και κοιμήθηκα ήσυχα. Νωρίς το πρωί σηκώθηκα και ετοιμάστηκα να φύγω.

Φώναξα το θυρωρό. «Ετοίμασε το μουλάρι μου, και οδήγησε με κάτω στο δρόμο.»

«Κανένα μουλάρι δεν μπορεί να φύγει σήμερα, Αι Βε Τε. Αυτοί ήρθαν εδώ το βράδυ. Έλα να δεις.»

Κοίταξα μέσα από την τρύπα της πύλης, και εκεί, στο πλάι του δρόμου καθόντουσαν οι Γιαπωνέζοι στρατιώτες και πλένανε τα πόδια τους.

«Τότε άσε με να βγω από την άλλη πύλη,» είπα. Ήταν η πύλη από την οποία η Κινέζοι βγάζανε τους νεκρούς τους. Τώρα είχα μόνο μία σκέψη και αυτή ήταν να τρέξω- να τρέξω – να τρέξω, όσο μπορούσα μακριά.

Πέρασα από την πύλη των Νεκρών, πέρασα ένα ρυάκι, και άρχισα να τρέχω μέσα από ένα χωράφι. Τότε με είδε ένας Γιαπωνέζος. Οι σφαίρες άρχισαν να πέφτουν γύρω μου. Άκουγα και πολλές φωνές. Έπεσα κάτω. Οι σφαίρες έπεφταν πιο κοντά μου. Τράβηξα το βαρύ μου παλτό και το τύλιξα κάτω από έναν θάμνο. Οι σφαίρες τρύπησαν το παλτό μου, όμως εγώ

σύρθηκα και τελικά άρχισα να τρέχω ξανά. Έπεσα, σηκώθηκα, έτρεξα σύρθηκα και σκαρφάλωσα, και τελικά σταμάτησαν οι πυροβολισμοί, ενώ εγώ έπεσα κάτω τελείως εξαντλημένη. Μετά από λίγο, ξεκίνησα ξανά και πήρα το δρόμο. Περιπάτησα όλη την ημέρα και το βράδυ έφτασα σε ένα φιλικό χωριό όπου μου έδωσαν φαγητό και νερό.

Την άλλη μέρα, ξεκίνησα ξανά, και το βράδυ έφτασα στο Τσενγκ Τουέν (Cheng Tsuen) όπου ήταν πολλά από τα παιδιά μου .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΕΙΑ

Καθώς περπατούσα αποφάσισα να πάρω προσωπικά εγώ τα παιδιά στο Σενσί (Shensi). Ήταν αδύνατο να κρατήσω περισσότερα τα παιδιά στη ζώνη του πολέμου, και τώρα γνώριζα ότι κάτι να συνέβη στον Κ. Λού .

Μόνο μετά πολύ καιρό έμαθα ότι είχε περάσει με ασφάλεια με ένα πλήθος από παιδιά, αλλά επιστρέφοντας πίσω συνελήφθη και τον έφεραν στο στρατοδικείο. Επειδή η διάλεκτος του ήταν της περιοχής Τσιντσενγκ (Tsincheng), που είχε καταληφθεί από τον εχθρό, οι αρχές αρνήθηκαν να πιστέψουν στην ιστορία για τα παιδιά, και τον φυλάκισαν σαν ύποπτο για κατασκοπία υπέρ των Γιαπωνέζων.

Οι φίλοι μου προσπάθησαν να με αποτρέψουν. Μου λέγανε, «είναι μίλια και μίλια μέχρις ότου να φτάσεις στο Σιάν(Sian), και δεν έχεις ούτε τροφή, ούτε χρήματα για να μεταφέρεις εκατό παιδιά. Ίσως μόνη σου να είχες κάποια πιθανότητα να περάσεις, αλλά όχι με αυτό το πλήθος των μικρών παιδιών.»

«Ο Κύριος θα προμηθεύσει,» απάντησα. «Πιστεύω ότι αυτά τα παιδιά πρέπει να πάνε στο Σενσί (Shensi), και δεν υπάρχει κανένας άλλος που θα μπορούσε να τα πάρει. Να πείτε στα μεγάλα παιδιά να ετοιμάσουν τα μικρά, και να τους πούνε ότι θα πάμε για ένα πολύ μεγάλο περίπατο.»

«Ναι αλλά από ποιον δρόμο θα πάτε; Οι Γιαπωνέζοι ελέγχουν όλους τους δρόμους.

«Ε λοιπόν, θα πρέπει να περάσουμε τα βουνά και μετά θα κατέβουμε στην κοιλάδα του Κίτρινου ποταμού.»

«Να περάσεις πάνω από τα βουνά με όλα αυτά τα παιδιά; Πρέπει να είσαι τρελή!»

«Δεν είναι ασφαλή εδώ. Οποιαδήποτε ημέρα μπορεί να πέσουν βόμβες και να σκοτωθούν. Εδώ, σε όποιο μέρος και να είναι, υπάρχει κίνδυνος μέχρις ότου να φτάσουν στην Ελεύθερη Κίνα.»

Πήγα στο δήμαρχο και τον παρακάλεσα να μου δώσει σιτάρι για το ταξίδι. Μετά μια μακρική συζήτηση είπε, «θα σου δώσω αρκετό για να μπορέσετε να φτάσετε στην επόμενη πόλη, Αι Βε Τε, και θα σου δώσω και δύο άντρες για να στο κουβαλήσουν. Θαυμάζω το θάρρος σου, αλλά αυτό που κάνεις είναι μεγάλη ανοησία.»

Νωρίς την άλλη μέρα το πρωί, ξεκινήσαμε — εκατό παιδιά με ηλικίες που ήταν μεταξύ κάτι λιγότερο των τριών ετών μέχρι και δέκα-έξη

Στην αρχή έτρεχαν με ενθουσιασμό μπροστά, μερικά έκαναν αταξίες στο δρόμο, και μερικά τρέχανε μια από δω και μια από κει. Όμως καθώς προχώρησε η μέρα, ησύχασαν και ήταν χαρούμενα να μένουν στο δρόμο. Τα μεγάλα παιδιά βοηθούσαν τα μικρά, και πολλές φορές τα κουβαλούσαν στην πλάτη τους.

Οι δύο άνδρες μείνανε μαζί μας την πρώτη μέρα, την επόμενη στρατολόγησα άλλους δύο από κάποιο άλλο χωριό. Οι άνθρωποι των πόλεων και των χωριών μας βοηθούσαν όταν μπορούσαν, όμως η τροφή ήταν λιγοστή.

Συχνά ο δρόμος ήταν πολύ χάλια, ήταν μόνο μονοπάτι για μουλάρια και προχωρούσαμε συνεχώς πάνω στις οροσειρές. Κοιμόμασταν είτε στο πλάι του δρόμου είτε σε ναούς.

Μια νύχτα την περάσαμε σε ένα στρατόπεδο, αλλά συνήθως ξαπλώναμε κάτω από τον ουρανό. Δεν είχαμε κουβέρτες, κι έτσι κοιμόμασταν ο ένας δίπλα στον άλλο για να μένουμε

ζεστοί. Ζητιανεύαμε για φαγητό σε όλη τη διαδρομή, αλλά συχνά, το μόνο που είχαμε για το δείπνο ήταν ένας αραιός χυλός. Καθώς περνούσαν οι μέρες, τα παιδιά έγιναν ανήσυχα και έδειχναν σημάδια εξάντλησης, και υπήρχαν πολλά δάκρυα.

«Αι Βε Τε, τα πόδια μου πονάνε!» «Τα παπούτσια μου έχουν χαλάσει!» «Αι Βε Τε, η κοιλιά μου πονάει. Δεν μπορώ πλέον να περπατήσω.» Τα μεγαλύτερα παιδιά κουραζόντουσαν πολύ με το να κουβαλάνε τα μικρά, και έτσι οι πορείες γινόντουσαν όλο και πιο μικρές. Προσπάθησα να κάνω το κάθε τι που μπορούσα να σκεφτώ για να τους αποσπώ την προσοχή από τους πόνους τους και την κούραση τους και να τα κρατήσω να συνεχίσουν το περπάτημα. Ψάλλαμε ύμνους και επωδούς που γνωρίζαμε. Καμιά φορά ξεκινούσα να απαγγέλω ένα κείμενο όπως «Ευλόγει η ψυχή τον Κύριο,» και όλα τα παιδιά απαντούσαν «και όλα τα εντός μου, ευλογείτε το Άγιο όνομα Του.» Ή θα έλεγα, «Ο Ιησούς ήρθε στον κόσμο» και μετά εκείνα φώναζαν, «για να σώσει αμαρτωλούς!» Μου ερχόταν ένας κόμπος στο λαιμό μου και δάκρυα στα μάτια μου καθώς άκουγα τα φτωχά παιδάκια να ψάλλουν «Μέτρα της ευλογίες σου» όταν προς το παρόν, είχαν πολύ λίγες ευλογίες που μπορούσαν να μετρήσουν.

Για δώδεκα μακριές, κουραστικές ημέρες και δώδεκα παγερές νύχτες παλέψαμε και προχωρήσαμε. Πόσο μακριά ήταν ο Κίτρινος ποταμός; Πόσες ακόμη μέρες έπρεπε να περπα-

τήσουμε; Πόσα ακόμη βουνά έπρεπε να διασχίσουμε; Αυτές ήταν οι πρώτες ερωτήσεις όταν φτάναμε σε κάποιο χωριό.

Τότε επί τέλους, σκαρφαλώσαμε την τελευταία οροσειρά, και μπροστά μας είδαμε να λάμπει σαν μια λωρίδα από χρυσό ο Κίτρινος ποταμός!

«Βλέπετε, να τη η Γιουέν Τσου(Υuen Chu)!» φώναξαν τα μεγαλύτερα παιδιά στα μικρότερα. «Όταν φτάσουμε εκεί θα βρούμε άφθονη τροφή, και θα μπορέσουμε να κωπηλατήσουμε και να κολυπήσουμε.»

Όμως η μικρή πόλη Γιουέν Τσου, που ήταν δίπλα στις όχθες του ποταμού, ήταν εγκαταλειμμένη. Όλα τα σπίτια ήταν άδεια. Δεν υπήρχε τροφή και τα παιδιά άρχισαν να κλαίνε γοερά από την απογοήτευση.

Τελικά βρήκα μερικούς στρατιώτες. «Μπορείτε να μας δώσετε λίγο φαγητό;» τους παρακάλεσα.

«Πόσοι είσαστε;»

«Εκατό παιδιά.»

«Είναι αδύνατο να ταΐσουμε τόσο πολλά. Έχουμε μόνο τις δικές μας μερίδες για τρεις ημέρες. Θα σου δώσουμε λίγο, όμως θα φθάσει για εκατό παιδιά!»

«Υπάρχει καθόλου τροφή στην πόλη;»

«Ούτε ψίχουλο! Όλα έπρεπε να αδειάσουν. Περιμένουμε να έρθουν οποιαδήποτε ημέρα οι Γιαπωνέζοι. Ο στρατός μας έχει οπισθοχωρήσει πέρα από το ποτάμι, και δεν αφήσαμε τίποτε για τον εχθρό.»

Φτιάξαμε μια αραιή σούπα και τη φάγαμε εκεί δίπλα στο δρόμο, μετά οδήγησα τα απελπισμένα, απογοητευμένα και κουρασμένα παιδιά δίπλα στο ποτάμι εκεί που ήταν το φέρυμποτ.

«Αν μείνουμε εδώ, θα πάρουμε το πρώτο πλοίο που θα περάσει απέναντι, αύριο το πρωί.» είπα όσον το δυνατό χαρούμενα μπορούσα. Πλύναμε τα κουρασμένα μας πόδια στο ποτάμι και ξαπλώσαμε δίπλα στην όχθη για να κοιμηθούμε, όμως τα παιδιά σηκώθηκαν πολύ πριν ξημερώσει.

«Πεινάμε πολύ, Αι Βε Τε. Δεν υπάρχει καθόλου φαγητό για μας;» κλαίγανε.

«Σύντομα θα περάσουμε το ποτάμι, και απέναντι υπάρχει άφθονο φαγητό. Οι βάρκες θα έρθουν σε λίγο.»

Περιμέναμε, και «τεντώναμε» τα μάτια μας στην απέναντι όχθη. Αλλά παρόλο που είχε προχωρήσει η μέρα, δεν υπήρχε κανένα σημάδι κίνησης. Τότε κατάλαβα ότι οι βάρκες που διέσχιζαν το ποτάμι είχαν σταματήσει να λειτουργούν· δεν το είπα στα παιδιά, όμως τα μεγάλα παιδιά, το κατάλαβαν μόνα τους.

Τελικά φώναξα έξη από τα μεγαλύτερα αγόρια και τους είπα. «Πρέπει να πάμε πίσω στην πόλη για να δούμε αν θα βρούμε κάτι. Οι υπόλοιποι να μείνετε εδώ μη τυχόν και έρθει καμιά βάρκα.»

Περπατήσαμε μέχρι τη στρατιωτική διοίκηση, όπου ρώτησα το λοχαγό, «Δεν υπάρχουν καθόλου βάρκες που διασχίζουν σήμερα το ποτάμι;»

«Το ποτάμι το κλείσαμε. Δεν υπάρχουν βάρκες που να περνάνε απέναντι γιατί όλες είναι στην απέναντι όχθη.»

«Και τι συμβαίνει με το φέρι;»

«Και αυτό σταμάτησε. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε. Περιμένουμε τους Γιαπωνέζους οποιαδήποτε στιγμή.»

Έπεσα στα γόνατα μου και παρακάλεσα για φαγητό για τα παιδιά μου, αλλά δεν μου έδωσαν τίποτε. Πήγα σε μια άλλη στρατιωτική θέση και ξανά παρακάλεσα. Δεν μπορούσαν σχεδόν να πιστέψουν ότι αυτά που τους έλεγα ήταν αλήθεια.

«Από πού ήρθατε;»

«Περπατήσαμε από το Γιανγκτσενγκ πάνω από τα βουνά. Ήταν ένα φοβερό ταξίδι.»

«Θα σου δώσουμε λίγο φαγητό, αλλά έχουμε μόνο για τα πιο μικρά παιδιά. Δεν μπορούμε να σας ταΐσουμε όλους.»

Είχα σχεδόν απελπιστεί. Όλη τη νύχτα ανησυχούσα και προσευχόμουν, προσευχόμουν κι ανησυχούσα. Είχα φτάσει στα όρια μου.

Αχ να μην είχα φορτωθεί όλα αυτά τα παιδιά, σκεφτόμουν με πικρία. Κανείς άλλος δε νοιάστηκε για αυτά. Γιατί να μπλέξω εγώ σ' αυτή τη φασαρία;»

Τότε μια φωνή μου μίλησε και μου είπε, «Πέθανα για αυτά τα παιδιά. Αγαπώ το καθένα τους και τους έδωσα εσένα για να τα φροντίσεις για χάρη μου.»

Έτσι πέρασαν οι ώρες μέχρις ότου ξημέρωσε. Ένα κορίτσι δεκατριών ετών που την έλεγαν Σουαλάν (Sualan), στεκόταν δίπλα μου. «Αι Βε Τε, θυμάσαι που ο Θεός κάλεσε το Μωυσή και πήρε τους Γιούς Ισραήλ για να περάσουν από την Ερυθρά θάλασσα πάνω σε ξηρά, και όλοι πέρασαν με ασφάλεια;»

Κούνησα το κεφάλι μου. Η Σουαλάν χαμογέλασε γλυκά και με ρώτησε, «Το πιστεύεις αυτό;»

«Βέβαια, το πιστεύω! Απάντησα αμέσως. «Δε θα σας δίδασκα τίποτε που δεν το πιστεύω.»

«Ε, τότε γιατί δεν περνάμε απέναντι;» ρώτησε με απλότητα.

Αυτό με τράνταξε. «Όμως εγώ δεν είμαι ο Μωυσής,» τραύλισα.

«Και βέβαια δεν είσαι, αλλά ο Γιεχωβά δεν εξακολουθεί να είναι ο Θεός;»

Αυτό ήταν σαν να έτρωγα γροθιά στο στομάχι. Όλα τα χρόνια που κήρυττα δεν πίστευα ότι ο Μωυσής πραγματικά πήρε το Λαό Ισραήλ και τους πέρασε από την Ερυθρά θάλασσα; Πίστευα ότι τα νερά ανοίξανε, και στάθηκαν σαν σε λόφο από τις δύο πλευρές καθώς οι Ισραηλίτες περνούσαν σαν από ξηρά; Είχα στοιχηματίσει τη ζωή μου στη μεγάλη δύναμη του Θεού. Γιατί τώρα αμφέβαλα;

Στράφηκα προς τη Σουαλάν. «Θε περάσουμε απέναντι,» είπα, και πραγματικά το πίστευα. Η Σουαλάν, φώναξε μερικά μεγαλύτερα παιδιά και μαζεύτηκαν και γονάτισαν για να προσευχηθούν. Η Σουαλάν, προσευχήθηκε με απλότητα, «Κύριε εδώ είμαστε, περιμένουμε για Σένα να μας ανοίξεις τον Κίτρινο ποταμό για μας.»

Προσωπικά, εγώ έσκυψα σιωπηλή, αλλά μέσα στην καρδιά μου είπα, «Ω Θεέ, είμαι τελειωμένη. Δεν μπορώ να κάνω τίποτε παραπάνω. Είμαι στο τέλος μου. Δεν είμαι τίποτε. Εσύ είσαι Κύριε που μπορείς — εσύ από ψηλά! Ω Θεέ, μην μας απογοητεύσεις. Σώσε μας — απόδειξε τον εαυτό σου.»

Μερικά από τα μικρότερα αγόρια έτρεξαν και με τράβηξαν από τη φούστα. «Σήκω, σήκω» φώναζαν. «Ένας μεγάλος άνδρας βρίσκεται εδώ!»

Έτρεμα ολόκληρη καθώς σηκώθηκα. Ένας Κινέζος αξιωματικός στεκόταν και με παρατηρούσε.

«Εσύ είσαι υπεύθυνη για αυτά τα παιδιά;» με ρώτησε.

«Ναι.»

«Πόσα είναι;»

«Εκατό.»

«Τι κάνετε εδώ;»

«Περιμένουμε να περάσουμε το ποτάμι.»

«Ποια είσαι;»

«Είμαι η Αι Βε Τε, από την ιεραπο-

στολή στο Γιανγκτσένγκ.»

«Είσαι τρελή; Δεν το καταλαβαίνεις ότι περιμένουμε οποιαδήποτε στιγμή την επίθεση του Γιαπωνέζικου πεζικού; Δεν το γνωρίζεις ότι τα Γιαπωνέζικα αεροπλάνα κάνουν περιπολίες όλη την ώρα; Αν εντοπίσουν τα παιδιά, θα κατέβουν και θα τα σκοτώσουν με τα πολυβόλα. Ποια είναι τέλος πάντων αυτά τα παιδιά;»

«Είμαστε προσφυγόπουλα και προσπαθούμε να φτάσουμε στο Σιάν.»

«Πρόσφυγες! Μα γιατί δε διασχίσατε το ποτάμι από καιρό;»

«Δεν μπορούσαμε να βρούμε βάρκα.»

«Δε θα περιμένατε να αφήσουμε βάρκες για να τις πάρουν οι Γιαπωνέζοι; Έτσι δεν είναι.

Όμως θα δώσω σήμα να έρθει μια βάρκα τώρα.»

Έκανε ένα μακρύ, χαμηλό σφύριγμα, σαν θαλασσοπούλι, «Ωω-ωω-ωω:» και σήκωσε το χέρι του.

«Η βάρκα θα περάσει σε λίγο. Υπάρχει ένα χωριό στην άλλη όχθη, όπου μπορείτε να βρείτε τροφή.»

«Σε ευχαριστώ!»

«Φροντίζεις μόνη σου αυτά τα παιδιά;»

«Ναι.»

«Όμως εσύ είσαι σίγουρα ξένη;»

«Ναι.»

«Έχεις διαλέξει παράξενο επάγγελμα.»

Δεν είχε σχεδόν τελειώσει να μιλάει, όταν τα παιδιά φώναξαν με ενθουσιασμό ότι η βάρκα ερχόταν. Μπήκε η πρώτη ομάδα, και η βάρκα πήγε και ήρθε ξανά και ξανά, μέχρις ότου όλοι περάσαμε με ασφάλεια.

Οι άνθρωποι αυτής της πόλης πήραν τα παιδιά στα σπίτια τους και τα τάισαν μέχρις ότου δεν μπορούσαν να φάνε άλλο. Τότε τα παιδιά μίλησαν και είπαν το τρομερό ταξίδι που κάναμε στα βουνά.

«Και εμείς τα μεγαλύτερα παιδιά βοηθήσαμε να κουβαλήσουμε τα μικρότερα,» καυχήθηκαν

«Και η Αι Βε Τε πάντα κουβαλούσε ένα ή δύο από τα άρρωστα. Και όταν φτάσαμε στον ποταμό περιμέναμε και περιμέναμε για βάρκα. Προσευχηθήκαμε να ανοίξει ο ποταμός για να μπορέσουμε να περπατήσουμε απέναντι, όπως έγινε με το λαό Ισραήλ όταν πέρασαν την Ερυθρά θάλασσα, όμως ο Θεός ήξερε ότι είμαστε τόσο κουρασμένοι από το πολύ περπάτημα κι έτσι μας έστειλε μια βάρκα και αυτό ήταν πολύ καλύτερο.»

Μετά από ξεκούραση λίγων ημερών, ξεκινήσαμε ξανά για να πάμε στο Μιεντσιν (Mienchin) όπου θα μπορούσαμε να πάρουμε το τρένο για να μας πάει σε απόσταση λίγων ημερών από το Σιάν (Sian).

Τα παιδιά δεν είχαν ξαναδεί τρένο. Στο πρώτο φύσημα της ατμομηχανής και το σφύριγμα της σφυρίχτρας του τρένου, ακούστηκε μια μεγάλη κραυγή τρόμου, και κάθε παιδί εξαφανίστηκε. Τα τραβήξαμε από κάτω από κάρρα, από βαρέλια, από πίσω από πόρτες και, με δυσκολία, τα πείσαμε να ανέβουν στο τρένο.

Στο Shanchow το τρένο σταμάτησε. Ένας αχθοφόρος φώναξε: «Όλα αλλάζουν — όλα αλλάζουν. Το τρένο δεν πηγαίνει πιο μακριά, πρέπει να βγείτε.»

«Αλλά υπάρχουν γραμμές μπροστά; Μπορώ να τις δω,» υποστήριξα.

«Άκου γυναίκα,» είπε αυτός ανυπόμονα, «αυτές οι γραμμές πλησιάζουν το ποτάμι.

Οι Ιάπωνες είναι από την άλλη πλευρά, και όπου το ποτάμι είναι στενό πυροβολούν. Το καταλαβαίνεις αυτό;»

«Από εδώ θα περπατήσετε. Βλέπετε αυτά τα βουνά; Αφού τα διασχίσετε θα κατεβείτε στην άλλη πλευρά. Τότε μπορείτε να ξαναβρείτε το τρένο.»

«Αλλά αυτά τα βουνά έχουν ύψος χιλιάδων ποδιών και έχουμε μωρά μαζί μας. Είμαστε ήδη κουρασμένοι. Πώς μπορούμε να περάσουμε; «

"Πώς να ξέρω εγώ; Καλύτερα να δείτε τον υπεύθυνο του σταθμού.»

Παρακάλεσα και τον σταθμάρχη. «Παρακαλώ, κύριε, δεν μπορείτε να μας βοηθήσετε; Έχω εκατό κουρασμένα παιδιά μαζί μου. Είμαστε στο δρόμο είκοσι μέρες ήδη. Τα παιδιά δεν μπορούν να ξεπεράσουν αυτά τα βουνά.»

«Λυπάμαι αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Αυτό το τρένο δεν πηγαίνει πιο μακριά, οπότε πρέπει όλοι να βγείτε. Υπάρχει μια καλύβα εκεί όπου μπορείτε να περάσετε το βράδυ, και οι υπεύθυνοι για τους πρόσφυγες θα σας δώσουν φαγητό.»

«Ω, κύριε σε παρακαλώ, πρέπει να κάνετε κάτι για να μπορέσετε να μας βοηθήσετε να φτάσουμε στο Σιαν. "

«Κυρία, υπάρχουν εκατομμύρια πρόσφυγες σε όλη την Κίνα.»

«Αλλά αυτά είναι παιδιά!»

«Κυρία, δεν μπορώ να κάνω τίποτα περισσότερο. Αν θέλετε να πάτε πιο μακριά, ο μόνος τρόπος είναι να περάσετε από αυτά τα βουνά. Θα στείλω δύο στρατιώτες μαζί σου. Υπάρχει ανοιχτό μόνο ένα πέρασμα. Οι Γιαπωνέζοι είναι από τη μία πλευρά και τα στρατεύματά μας από την άλλη, αλλά οι στρατιώτες θα σας βοηθήσουν να περάσετε. "

«Πόση ώρα θα πάρει;»

«Αν ξεκινήσεις νωρίς το πρωί, θα πρέπει να φτάσεις στο Tungkwan σε δύο μέρες.»

Κοίταξα τα βουνά, οι κορυφές τους χανόντουσαν στα σύννεφα.

Παρατηρώντας προσεχτικά μπορούσα να δω ένα μονοπάτι για μουλάρια.

«Σε ευχαριστώ πολύ,» του είπα. «Αν δεν υπάρχει άλλος τρόπος πρέπει να ξεκινήσουμε νωρίς την αυγή.»

Δεν μπόρεσα να κοιμηθώ εκείνο το βράδυ. Το ταξίδι που μας περίμενε θα ήταν δύσκολο ακόμη και για τους πιο δυνατούς, και μερικά από τα παιδιά ήταν ήδη άρρωστα. Τι μπορού-

σα όμως να κάνω; Δεν μπορούσαμε να επιστρέψουμε και δεν μπορούσαμε να μείνουμε εδώ. Έπρεπε να μεταφέρω τα παιδιά με ασφάλεια ό, τι και αν μου κόστιζε.

Το ταξίδι ήταν πολύ χειρότερο από αυτό που είχαμε κάνει προηγουμένως. Τα μονοπάτια στο βουνό ήταν πολύ απότομα και σε πολλά μέρη είχαν πέσει. Έπρεπε να αγωνιστούμε να περάσουμε πάνω από χαλαρά βράχια και να συρθούμε προς τα κάτω σε απότομες πλαγιές. Ήταν ένα ταξίδι εφιάλτης και, χωρίς τη βοήθεια των στρατιωτών, πολλά από τα παιδιά δεν θα είχαν ποτέ περάσει. Έπρεπε να τα παρακολουθούμε συνεχώς καθώς γλιστρούσαν εδώ και εκεί. Οι στρατιώτες και εγώ έπρεπε να κουβαλήσουμε ένα, ή μερικές φορές δύο από τα παιδιά σε όλη τη διαδρομή, και να παροτρύνουμε συνεχώς τα άλλα να πάνε προς τα μπρός.

Κοιμηθήκαμε πάνω στο γυμνό βουνό και με δυσκολία περπατήσαμε για άλλη μια μέρα. Το απόγευμα φθάσαμε στο Tungkwan και χαρήκαμε που είδαμε το σιδηροδρομικό σταθμό. Οι αξιωματούχοι όμως κούνησαν τα κεφάλια τους.

«Δεν υπάρχουν άλλα τρένα από εδώ· είναι πολύ επικίνδυνο.»

«Τι μπορούμε να κάνουμε;» φώναξα απελπισμένη. «Περάσαμε πάνω από τα βουνά καθώς ερχόμαστε από το Sanchow και πριν απ' αυτό περπατήσαμε για είκοσι μέρες καθώς φύγαμε από το Γιανγκτσέγκ. Θέλουμε να πάμε στην ελεύθερη Κίνα στα ορφανοτροφεία της Κας Τσιάνγκ. Μας περιμένουν. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο που θα μπορούσατε να κάνετε; Τα παιδιά μου δεν μπορούν να περπατήσουνε πιο πέρα· μερικά απ' αυτά είναι άρρωστα.»

«Αν σε βοηθήσω, είσαι πρόθυμη να υπακούσεις σιωπηρά τις οδηγίες μου;»

«Ναι, αν αυτό σημαίνει να περάσουν τα παιδιά.»

«Είστε πρόθυμοι να ταξιδέψετε με δική σας ευθύνη;»

«Ναι, ω, ναι!»

«Τότε θα σου πω κάτι εμπιστευτικά. Περνάει ένα τρένο. Κάθε πρωί πριν από την αυγή, ένα τρένο που κουβαλάει κάρβουνο περνάει στη Χουα Σαν. Ώρες ώρες όπου το ποτάμι είναι στενό οι Γιαπωνέζοι πυροβολούν, μερικές φορές όχι. Αν αυτοί ακούσουν φωνές ή δούνε ανθρώπους, σίγουρα θα πυροβόλησαν. Μπορείς να υποσχεθείς ότι θα κρατάς τα παιδιά σου ήσυχα;»

«Ω ναι. Θα κοιτάξω να μείνουν ακίνητα και να μην κάνουν κανέναν ήχο.»

«Αύριο λοιπόν, πριν από την αυγή, θα βρείτε τα φορτηγά βαγόνια με κάρβουνο που θα περιμένουν εδώ. Να ανεβείτε πάνω τους. Αλλά αν εκτιμάτε τη ζωή σας, κρατήστε το κεφάλι σας κάτω. Και καλή τύχη κυρία! Θαυμάζω το θάρρος σας.»

Ξαπλώσαμε μέσα στα χωράφια, όπου κοιμόντουσαν τα μικρά.

Κάλεσα τη Sualan και τα μεγαλύτερα αγόρια και κορίτσια μαζί.

«Ακούστε προσεκτικά», είπα. «Όλοι είστε αρκετά μεγάλοι για να το καταλάβετε, απόψε πρέπει να κρατήσετε τα μικρά ήσυχα. Αν κάνουν θόρυβο, οι Γιαπωνέζοι θα μας πυροβολήσουν. Πρέπει να κοιμηθείτε για λίγο, αλλά όταν σας ξυπνήσω, πρέπει να κουβαλήσετε όλα τα μικρά και να τα τοποθετήσετε ανάμεσα στα μεγάλα κομμάτια άνθρακα πάνω από στα φορτηγά βαγόνια.»

«Αλλά τι θα κάνουμε αν ξυπνήσουν;»

«Είναι τόσο κουρασμένα που δεν θα ξυπνήσουν αν είστε προσεκτικοί.

Όταν ξυπνήσουν θα είμαστε έξω από τον κίνδυνο. Καταλαβαίνετε;»

"Ναι, Αϊ Βε Τε."

«Πάμε λοιπόν να κοιμηθούμε τώρα. Θα σας ξυπνήσω όταν έρθει η ώρα να φύγουμε.»

«Αλλά δεν θα κοιμηθείς, Αϊ Βε Τε;»

«Ίσως θα κάνω έναν υπνάκο», απάντησα.

«Αλλά είσαι άρρωστη, Αϊ Βε Τε, πρέπει να ξεκουραστείς. Για μέρες είσαι άρρωστη. Έχεις κουβαλήσει άλλοτε ένα παιδί και άλλοτε δύο, όλη την ημέρα, και έχεις δώσει σχεδόν όλα τα τρόφιμα για εμάς.»

«Ο Κύριος θα με βοηθήσει να συνεχίσω. Θα ξεκουραστώ όταν φτάσουμε στο Σιαν.

Τώρα πρέπει να κοιμηθείτε.»

Ξάπλωσα στο γυμνό έδαφος, ενώ κάθε κόκκαλο στο σώμα μου πονούσε, αλλά η καρδιά μου συγκινήθηκε με την αγάπη και τη συμπάθεια που ένιωθαν τα παιδιά για μένα.

«Σε παρακαλώ, Θεέ μου, δώσε μου δύναμη για να τους πάρω εκεί που θα τους φροντίζουν,» προσευχήθηκα. «Βοήθησε μας να φτάσουμε όλοι στο Σιαν.»

Μετά από μερικές ώρες ξύπνησα τους μεγαλύτερους και, σιωπηλά, κουβαλήσαμε τα μικρότερα παιδιά, ένα προς ένα, και τα έβαλαν απαλά πάνω στα κάρβουνα. Τα σκληρά κομμάτια δεν τους ενοχλούσαν, γιατί είχαν κοιμηθεί έξω για πολλές νύχτες μέχρι τώρα, και ήταν εντελώς εξαντλημένα με το ταξίδι τους των δύο τελευταίων ημερών.

Το τρένο ξεκίνησε και εγώ ένιωθα μεγάλη ένταση, αλλά δεν ακούσαμε ούτε έναν πυροβολισμό. Όταν τελικά τα μικρά ξύπνησαν, φώναζαν και γελούσαν βλέποντας

το ένα το άλλο καλύπτεται με σκόνη κάρβουνου.

«Έγινες μαύρος τη νύχτα», έλεγε το ένα το άλλο και γελούσαν. Και με τη γρήγορη

ανάκαμψη της παιδικής ηλικίας ήταν για λίγο τόσο ζωηρά όσο οι γρύλοι.

Για άλλη μια φορά έπρεπε να φύγουμε από το τρένο και, με ρούχα τόσο βρώμικα, ξεκινήσαμε για την τελευταία μας πορεία- μόλις τρεις μέρες για να φτάσουμε στο Σιαν, όπως μας είπαν! Ζητήσαμε φαγητό από στρατιώτες και χωρικούς- κοιμη-

θήκαμε στην άκρη του δρόμου, και συνεχίσαμε να προσπαθούμε να τραγουδούμε στην πορεία μας προς το Σιαν, που φαινόταν για μας ότι ήταν η Ουράνια Πόλη.

Τα κουρασμένα πόδια μας προχώρησαν προς τα εμπρός, αλλά πολύ απότομα μας σταμάτησαν.

Οι πύλες της πόλης είχαν κλείσει και, παρόλο που παρακάλεσα, ο φύλακας αρνήθηκε να τις ανοίξει.

«Δεν μπορείτε να έρθετε μέσα,» φώναξε. «Οι πύλες της πόλης κλείνουν για τους πρόσφυγες. Η πόλη έχει ήδη κατακλυστεί από πρόσφυγες. Δεν υπάρχει τροφή, δεν υπάρχει τίποτε. Να πάτε κάπου αλλού.»

«Όμως υπάρχουν χρήματα που μας περιμένουν εδώ. Είμαστε στο δρόμο για είκοσι επτά ημέρες. Μας είπαν να έρθουμε εδώ. Πρέπει να μας αφήσετε να μπούμε. Πρέπει!»

Αυτή η τελευταία απογοήτευση ήταν πάρα πολύ για μένα. Περπατήσαμε γύρω από το τείχος της πόλης, αλλά κάθε πύλη ήταν κλειστή. Τι θα μπορούσα να κάνω; Πού θα μπορούσαμε να πάμε;

Τότε κάποιος μας λυπήθηκε και μου είπε για έναν βουδιστικό ναό στο Fu-Feng, όπου φρόντιζαν τα παιδιά. Ήταν μόνο μια μέρα με το τρένο μακριά, και ήταν ένα από τα ορφανοτροφεία της Μαντάμ Τσιάνγκ.

Τώρα ήμουν πολύ άρρωστη και δεν μπορώ να θυμηθώ πολλά από αυτά που συνέβησαν. Πρέπει να μας πήραν με το τρένο, και όταν φτάσαμε στο ορφανοτροφείο, είχαν έτοιμα για μας φαγητό και κρεβάτια. Τα παιδιά μου επιτέλους ήταν ασφαλή! Η δουλειά μου για αυτά είχε τελειώσει.

Το επόμενο πρωί κάλεσα τα παιδιά να έρθουν όλα μαζί και τους είπα: «Ας πούμε ευχαριστώ στον Θεό για όλη την αγάπη Του σε εμάς.» Είπαμε όλοι μαζί «Ο Κύριος είναι ο δικός μου Ποιμένας», και τότε τους είπα αντίο.

Οι άνθρωποι στο ορφανοτροφείο με παρακάλεσαν να μείνω και να ξεκουραστώ μέχρι να ήμουν καλά και πάλι, αλλά το μυαλό μου ήταν σε αναταραχή. Δεν μπορούσα να ξεκουρα-

στώ. Έπρεπε να συνεχίσω. Εκεί υπήρχαν τόσα πολλά που θα έπρεπε να κάνω. «Ο Θεός θα με φροντίσει», συνέχισα να επαναλαμβάνω, και πήγα έξω για να κηρύξω στα χωριά. Δεν θυμάμαι τι συνέβη μετά από αυτό μέχρι που βρέθηκα σε ένα νοσοκομείο στο Σιαν. Σταδιακά έμαθα τι είχε συμβεί. Προσπάθησα να κηρύξω σε ένα χωριό, αλλά κατέρρευσα. Κανείς δεν ήξερε ποια ήμουν, έτσι ένα αγόρι πήγε στον Αμερικανό ιεραπόστολο ο οποίος πήρε ένα κάρο που το έσερνε μια αγελάδα και με πήρε στο σπίτι της ιεραποστολής. Μετά από δύο μέρες είχαν φέρει γιατρό από το νοσοκομείο του Σιαν. Κούνησε το κεφάλι του πάνω μου. «Υπάρχει πολύ λίγη ελπίδα, έχει πνευμονία και τύφο. Ξέρετε ποια είναι;» «Όχι δεν έχουμε ιδέα. Δεν μίλησε ούτε λέξη από τότε που την φέραμε εδώ.»

Εάν μπορούσαμε να την πάμε στο νοσοκομείο, υπάρχει πιθανότητα να την σώσουμε. Είναι ένα μακρύ ταξίδι, αλλά αν μπορούσαμε να βάλουμε ένα κάρο με βόδια και την πάμε στο τρένο τα μεσάνυχτα θα μπορούσαμε να την πάρουμε όπως είναι, σε αυτό το κρεβάτι.» Με πήγαν σε αυτό το κάρο των βοδιών, και έμαθα ότι ένας από αυτούς τους ευγενικούς, άγνωστους φίλους γονάτισε δίπλα στο κρεβάτι για να το κρατήσει σταθερό κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Δεν τολμούσαν να ελπίζουν ότι θα έμενα ζωντανή όταν θα φτάναμε στο Σιαν. Ξαφνικά, προς μεγάλη τους έκπληξη, άρχισα να τραγουδάω έναν ύμνο· τότε προσευχήθηκα και κήρυξα ένα κήρυγμα για τον άσωτο γιο. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν όλα όσα είπα γιατί η διάλεκτος που μιλούσαν ήταν βόρεια, αλλά πίστευαν ότι ήμουν Κινέζα. Στο νοσοκομείο του Σιαν, πάλεψαν για να με σώσουν.

«Θα έπρεπε να είχε πεθάνει πολύ πριν», είπε ο γιατρός. "Αυτή πάσχει από ένα υποτροπιάζοντα πυρετό, τύφο, πνευμονία, υποσιτισμό, πλήρη εξάντληση και πιθανώς πολλά άλλα μικρά προβλήματα.»

Ήμουν πολύ άρρωστη για να μπορέσω να μιλήσω και για περισσότερο από ένα μήνα βρισκόμουν στο νοσοκομείο, συνειδητοποιώντας πολύ λίγα από αυτά που συνέβαιναν γύρω μου. Τότε, σαν θαύμα, ο δικό μας ο κ.Λου από το Γιανγκτσένγκ έφτασε στο Σιαν. Είχε απελευθερωθεί και είχε ξεκινήσει αμέσως να προσπαθήσει να βρει την άλλη παρτίδα παιδιών και εμένα.

Ο Κινέζος ποιμένας έφερε τον κ. Λου να με επισκεφθεί, και χάρηκε πολύ που βρήκε ότι ήμουν ακόμη ζωντανή.

«Είναι από το Γιανγκτσένγκ στη βόρεια Κίνα», είπε στο γιατρό και τις νοσοκόμες.

«Τότε τι κάνει εδώ, στο Σιαν; Είναι εκατοντάδες μίλια μακριά. "

«Έφερε τα παιδιά στην ασφάλεια πίσω από τις γραμμές του Ιαπωνικού στρατού.»

"Ποιο είναι το όνομά της?"

«Γνωρίζω μόνο το κινεζικό της όνομα, Αϊ Βε Τε, αλλά υπάρχει ένα αγόρι που έφερε από το Γιανγκτσένγκ και έχει ένα βιβλίο που της ανήκε. Αυτός το μετέφερε μέσα την τσέπη του. Είναι ένα αγγλικό βιβλίο και έχει κάτι γραμμένο σε αυτό. "

Τελικά βρήκαν το βιβλίο, και στο εξώφυλλο ήταν γραμμένο, «Στη Γκλάντις, από τη Θεία Μπέσυ.»

Με κοίταξαν με απορία. Ήταν δυνατόν να μην ήμουν Κινέζα όπως είχαν φανταστεί;

Κεφάλαιο 12 Το στηθοσκόπιο

ΔΕΝ ΕΧΩ ΙΔΕΑ πόσο καιρό έμεινα στο Βαπτιστικό Νοσοκομείο, γιατί ο τύφος επηρέασε τη μνήμη μου και τα επόμενα δύο χρόνια μου είναι πολύ θολά.

Γνωρίζω ότι σωματικά ήμουν ένα ερείπιο όταν αποφάσισαν αυτοί που διεύθυναν το νοσοκομείο να κάνουν κάτι παραπάνω για μένα, αλλά και νοητικά πρέπει να βρισκόμουν σε ακόμη χειρότερη κατάσταση.

Δεν μπορούσα να περπατήσω, αλλά ο Κος και η Κα Φίσερ με πήραν στο σπίτι τους στον μικρό ιεραποστολικό σταθμό στο Μεί Σειν (Mei Shein). Και αν θυμάμαι κάποια λίγα πράγματα, θυμάμαι πως με φρόντισαν με πολύ αγάπη. Η Κα Φίσερ ήταν εκπαιδευμένη νοσοκόμα και βαθμιαία με βοήθησε να αποκτήσω ένα μέτρο υγείας, τουλάχιστο σωματικά.

Όταν έφυγα από το σπίτι τους έμεινα για αρκετούς μήνες στην ιεραποστολή που ήταν ιδιοκτησία της εθνικής εκκλησίας στο Φου Φενγκ (Fu Feng) γιατί τα παιδιά μου ήταν στο ορφανοτροφείο εκεί κοντά, έτσι μπορούσα να τα βλέπω κι εκείνα μπορούσαν να με επισκέπτονται. Βγήκα έξω για να κηρύττω στα χωριά· όμως επειδή τα παιδιά μου ποθούσαν να νιώθουν ότι είναι μαζί μου στο σπίτι, πήγα πίσω στο Σιάν.

Ο Τσανγκ Τσι Νι, ήταν ένας Κινέζος ευαγγελιστής, κάποτε διαχειριζόταν ένα εργοστάσιο όπου έβρισκαν δουλειά φτωχοί Χριστιανοί, όμως τώρα ήταν γέρος και άρρωστος, και το εργοστάσιο ήταν άδειο.

Σε ένα δωμάτιο στο πίσω μέρος αυτού του εργοστασίου, πήγα να ζήσω με δεκατέσσερα από τα παιδιά μου. Μερικά από αυτά είχαν μεγαλώσει αρκετά και μπορούσαν να με βοηθούνε. Όταν τα κορίτσια έφτασαν στην ηλικία των δώδεκα ετών έφερναν στο σπίτι δουλειά για ράψιμο και μπάλωμα και πληρωνόντουσαν ανάλογα. Τα αγόρια όσο πιο γρήγορα μπορούσαν, κουβαλούσαν φορτία κι έκαναν άλλες παράξενες εργασίες. Τα λίγα χρήματα που κέρδιζαν τα έφερναν και ήταν πολύ μεγάλη βοήθεια εκείνη την εποχή.

Θέλω να πω κάτι σχετικά με ένα από αυτά τα αγόρια και που εξ αιτίας του είχα μια θαυμάσια εμπειρία σε σχέση με απαντημένη προσευχή,

Ο Τσου Εν (Chu En) ήταν ο γιος ενός Κινέζου πάστορα που τον είχαν σκοτώσει οι Γιαπωνέζοι. Η μητέρα τους προσπαθούσε να δραπετεύσει με τα πέντε της παιδιά, όταν αρρώστησε σοβαρά στην όχθη του ποταμού στο Γιανγκτσενγκ. Μου ζήτησαν να την επισκεφθώ, αλλά ήταν ήδη πολύ αργά για να μπορέσω να κάνω κάτι. Πέθανε την επόμενη μέρα και μείναμε με πέντε ορφανά στα χέρια μας. Υιοθέτησα τον Τσου Εν, και τα άλλα τέσσερα πάρθηκαν από άλλες Χριστιανικές Κινεζικές οικογένειες. Ο Τσου Εν ήταν πάντα ένα ήσυχο, μελετηρό αγόρι και προφανώς ήταν έξυπνος, και ποτέ δεν είχα κάποια δυσκολία μαζί του. Τον είχα μαζί μου για δύο ή τρία χρόνια πριν να κάνουμε εκείνο το φοβερό ταξίδι πάνω στα βουνά για να φτάσουμε στο Σιάν, όμως εκείνο τον καιρό ήταν ο μόνος που ζούσε από την οικογένειά του. Μια αδελφή του πέθανε από φυματίωση, δύο άλλα παιδιά σκοτώθηκαν σε επιδρομές, και ο μικρότερος του αδερφός είχε ενωθεί με αυτό που ονόμαζαν «Στρατός των παιδιών,» που απλώς εξοντώθηκαν όλα από την φοβερή σφαγή που έκανε ο εχθρός.

Ήταν πιθανόν αυτές οι φριχτές εμπειρίες να είχαν κάνει τον Τσου Εν να είναι πολύ σοβαρός και να σκέφτεται πολύ πιο ώριμα από την ηλικία του. Ήξερα ότι έπρεπε να πάει στο σχολείο και να συνεχίσει την εκπαίδευση του, όμως δεν είχα χρήματα για να συντηρήσω τη μεγάλη μου οικογένεια. Τότε κάποιος δόκτορ Τσουνγκ πρόσεξε τον Τσου Εν, σε μια επίσκεψη στο Σιάν, και υπέδειξε ότι θα έπρεπε να τον αφήνα να πάρει το αγόρι στο σπίτι του και ότι αυτός θα τον βοηθούσε στις σπουδές του. Με χαρά δέχτηκα αυτήν την προσφορά και ο Τσου Εν συνόδεψε τον Δόκτορα Τσουνγκ στο σπίτι του που ήταν στα σύνορα με το Γενάν (Yenan). Σχεδόν μετά από έναν χρόνο επέστρεψε για τις γιορτές του Νέου Έτους — που είναι μια περίοδος με μεγάλες γιορτές στην Κίνα.

Είχε ψηλώσει περισσότερο και ήταν ακόμη πιο σοβαρός και ευγενής και ήμουν υπερήφανη να του λέω «γιε μου.»

Τη νύχτα πριν να επιστρέψει ο Τσου Εν στο σπίτι του Δόκτορα Τσουνγκ με εξέπληξε με το να μου αναγγείλει ήρεμα ότι θα επέστρεφε στο Γιανγκτσένγκ όσο το δυνατό ταχύτερα.

«Όχι, όχι, δεν πρέπει να το κάνεις Τσου Εν,» είπα με πολύ έντονο ύφος. «Δεν μπορείς να πας πίσω. Όλα όσα γνωρίζαμε και αγαπήσαμε εκεί έχουν καταστραφεί, δεν είναι πια το σπίτι μας. Το Γιανγκτσένγκ το έχει καταλάβει ο εχθρός, και δεν υπάρχει δρόμος για πίσω.» Νόμιζα ότι αυτό είχε τελειώσει την υπόθεση και την άλλη μέρα ο Τσου Εν επέστρεψε στο Δόκτορα Τσουνγκ.

Τρεις μήνες αργότερα, μια βραδιά καθώς ετοιμαζόμουν να πέσω στο κρεβάτι, άκουσα κάποια κίνηση έξω από το δωμάτιο μου. Άνοιξα την πόρτα και φώναξα.

«Ποιος είναι εκεί;»

«Εγώ είμαι, ο Τσου Εν.»

«Τσου Εν! Γιατί είσαι εδώ; Έχεις κάποιο πρόβλημα; Μήπως το έσκασες;»

«Όχι, όχι όλα είναι εν τάξει, αλλά θα πάω στο σπίτι μου.»

«Μα Τσου Εν, τα είχαμε κανονίσει όταν ήσουν εδώ στην πρωτοχρονιά.»

«Εσύ τα είχες τακτοποιήσει Μαμά. Αν θυμάσαι εγώ δεν είπα τίποτε.»

«Μπορεί έτσι να είναι τα πράγματα, όμως αυτό δεν αλλάζει το γεγονός ότι δεν μπορείς να πας.»

«Μαμά, θυμάσαι πως ένιωθες όταν κατάλαβες ότι ο Θεός σε ήθελε να έρθεις στην Κίνα;»

«Βέβαια, αλλά δεν γνωρίζεις τίποτε απ' αυτά.»

«Εγώ το γνωρίζω, γιατί ο Θεός μου μίλησε με τον ίδιο τρόπο. Μου είπε ότι πρέπει να πάω πίσω στον Γιανγκτσένγκ. Εκείνος έχει πολύ δουλειά για μένα εκεί.»

Δεν μπορούσα να αμφιβάλω για αυτόν, αυτό που μου απόμεινε ήταν να τον βοηθήσω και να προσεύχομαι. Προσευχήθηκα για δύο παντελόνια και ένα ζευγάρι παπούτσια. Για ποιο πράγμα προσευχήθηκε ο Τσου Εν, το έμαθα αργότερα.

Οι μέρες περνούσαν και αναρωτιόμουν

γιατί ο Θεός δεν με άκουσε. Ούτε παντελόνια, ούτε παπούτσια ούτε κάποιο υλικό ήρθε σε μας.]

Δέκα μέρες αργότερα ο Τσου Εν είπε, «Μαμά, γιατί ανησυχείς για πράγματα που δεν χρειαζομαι; Θα προσευχηθείς για αυτό που πραγματικά θέλω;»

«Όμως χρειάζεσαι παπούτσια και ένα αξιοπρεπές παντελόνι.»

«Εγώ ήρθα από το Γιανγκτσένγκ χωρίς παπούτσια. Μπορώ να πάω πίσω με τον ίδιο τρόπο. Αυτό το παντελόνι θα με καλύψει περισσότερο.»

«Τότε για ποιο πράγμα θέλεις να προσευχηθώ;»

«Για ένα στηθοσκόπιο.»

«Ένα στηθοσκόπιο! Τι στο καλό είναι αυτό;»

«Είναι ένα από αυτά τα εργαλεία με δύο πράγματα που τα βάζεις στα αυτιά σου και ακούς το εσωτερικό των ανθρώπων με το άλλο άκρο.»

«Κι εγώ που μπορώ να βρω ένα πράγμα σαν κι αυτό;»

Ο Τσου Εν κούνησε το κεφάλι του. «Δεν ξέρω, όμως ο Θεός ξέρει.»

Έτσι λοιπόν προσευχηθήκαμε για κάτι που μου φαινόταν σχεδόν αδύνατο —ένα στηθοσκόπιο.

Πέρασε ακόμη μια βδομάδα. Τότε μια μέρα συνάντησα στο δρόμο μια γριά πρόσφυγα που νόμιζα ότι την είδα την προηγούμενη μέρα στην εκκλησία.

Σταμάτησα για να της μιλήσω. «Σε είδα την Κυριακή στην εκκλησία των προσφύγων»

«Ω, ναι.»

«Η κατσαρόλα με το φαγητό μου είναι στη φωτιά· έλα στην καλύβα μου για να μιλήσουμε.»

Στράφηκα, και πήγαμε σε μια μικρή καλύβα, και εγώ έκατσα σε ένα σκαμνί, ενώ αυτή ανακάτευε την κατσαρόλα της στην φωτιά.

Καθώς τα μάτια μου συνήθισαν στο λίγο φως, κοίταξα γύρω μου. Λίγα πράγματα μπορούσες να δεις εκτός από ένα ασυνήθιστο ξύλινο κουτί σε μια γωνία.

«Κοιτάζεις το κουτί μου που το κουβάλησα σε όλο το δρόμο από το Σου Τσού (Su Chow).

Το κουβαλούσα πάνω στον ώμο μου· νομίζω ότι είναι πολύ πολύτιμο.»

«Τι έχει μέσα του;»

«Που να ξέρω, δεν το άνοιξα ποτέ.»

«Ε τότε πώς ξέρεις ότι είναι πολύτιμο;»

«Γιατί ανήκε στην όμορφη μας και καθαρή κυρία.»

«Ποια ήταν αυτή;»

«Μια κυρία που ήρθε στο χωριό μας και μας μίλησε για τον Ιησού. Ω, ήταν πολύ αγαπητή, πολύ καθαρή και ευγενική. Ο εχθρός ερχόταν, όμως οι άνδρες του χωριού μας είχαν πάρει την απόφαση να μην πειράξουν την καλή μας κυρία. Έτσι την μετέφεραν σε μια σπηλιά και την κρύψανε. Όμως είχε μείνει το κουτί της πίσω στο σπίτι. Όμως πριν να μπορέσει να επιστρέψει έπρεπε να ξεφύγουμε. Όμως εγώ δεν μπορούσα να αφήσω το κουτί της καλής μας κυρίας στον εχθρό κι έτσι το κουβάλησα με ασφάλεια όλο αυτό το δρόμο μέχρι εδώ.»

«Θα μου επιτρέψεις να ανοίξω το κουτί;»

«Σίγουρα όχι. Ποια είσαι εσύ, έχεις κάποια σχέση μ' αυτό; Μήπως είσαι συγγενής της;»

«Ναι»

«Τι συγγένεια;»

«Είμαι Πέμπτη της εξαδέλφη.» Αυτήν την συγγένεια λένε ότι έχουν οι Κινέζοι με όσους έχουν το ίδιο όνομα μαζί τους

Με κοίταξε με πολλή προσοχή. «Ναι της μοιάζεις πολύ.»

Κούνησα το κεφάλι μου. «Έχουμε όλοι μια ομοιότητα, γιατί ερχόμαστε από την ίδια χώρα.»

«Πολύ καλά λοιπόν, μπορείς να ανοίξεις το κουτί.»

Μέσα στο κουτί υπήρχε μια παράξενη συλλογή — φαγητό που είχε χαλάσει, διάφορα κομμάτια από ρούχα, μερικά βιβλία, και στον πάτο μια δερμάτινη θήκη.

Άνοιξα αυτήν την θήκη και δεν μπορούσα να το πιστέψω στα μάτια μου. Στη μια πλευρά της θήκης υπήρχε ένα θερμόμετρο, λαβίδες, ψαλίδια και στον πάτο ένα στηθοσκόπιο!

Πιάνοντας την απάντηση στις προσευχές μας με τα χέρια μου που τρέμανε, είπα,

«Θα με αφήσεις να το πάρω αυτό μακριά; Αργότερα θα επιστρέψω και θα αποφασίσω τι θα κάνω με τα άλλα πράγματα.»

Κοίταξε το παράξενο πράγμα που είχα στα χέρια μου, και μετά κούνησε καταφατικά το κεφάλι της.

«Είσαι συγγενής της κυρίας μου. Αν αυτό το παράξενο πράγμα μπορεί να σου φανεί χρήσιμο πάρε το, για κανέναν άλλο δεν έχει αξία.»

Με πολλή χαρά έτρεξα στο σπίτι, και κούνησα το στηθοσκόπιο όταν είδα τον Τσου Εν στην αυλή.

«Ο Θεός απάντησε στις προσευχές μας.»

Ο Τσου Εν άρπαξε το στηθοσκόπιο και το χάιδεψε πάνω του καθώς έλεγε, «Τώρα πιστεύεις ότι ο Θεός με θέλει να πάω πίσω στο Γιανγκτσένγκ;»

Την άλλη μέρα, φορώντας το παλιό του παντελόνι, χωρίς παπούτσια στα πόδια του, χωρίς φαγητό ή χρήματα, με μόνο το στηθοσκόπιο σε ένα μικρό δέμα, ξεκίνησε ο Τσου Εν. Δεν τον ξανά είδα από τότε.

Τρεις μήνες αργότερα μου ήρθε μια σημείωση σε ένα κομμάτι χαρτί: «Είμαι καλά, είσαι καλά; Δόξα στον Κύριο, αλληλούια.» Ούτε όνομα ούτε διεύθυνση, όμως αναγνώρισα το γραφικό χαρακτήρα του Του Εν .

Μετά άλλους τρεις μήνες πήρα ένα παρόμοιο σημείωμα. Μετά πήραν την εξουσία στο Σανσί οι Κομμουνιστές, και μετά σιωπή. Σκέφτηκα ότι ο Τσου Εν όπως και πολλοί άλλοι, ότι θα είχε δώσει τη ζωή του για την πίστη του.

Μετά από δεκαοχτώ μήνες, συνάντησα έναν άνδρα που μιλούσε στη διάλεκτο του Γιανγκτσένγκ. Μου ζήτησε να του πω το ευαγγέλιο.

«Γιατί με ρωτάς;»

«Αυτό που ξέρω είναι ότι αν έχεις το ευαγγέλιο, έχεις ειρήνη και χαρά στην καρδιά σου.»

«Όμως πώς το ξέρεις αυτό;»

«Από εκεί που έρχομαι είδα εννέα ανθρώπους να βαπτίζονται στο νερό. Όταν τους ρώτησα πώς είχαν το θάρρος να το κάνουν αυτό αφού απαγορευόταν από τους Κομμουνιστές, είπαν ότι το κάνουν γιατί έχουν τον Χριστό στην καρδιά τους.»

«Αλλά από πού γνωρίζετε το βάπτισμα αφού κανένας δεν κηρύττει;»

«Γιατί υπάρχει ένας σοφός νέος, που έχει ένα περίεργο εργαλείο με το οποίο ακούει και γνωρίζει τι συμβαίνει μέσα σου. Αυτός τους μίλησε για τον Ιησού.»

Έτσι ο Τσου Εν συνέχιζε να δίνει το νερό της ζωής σε ψυχές που είχαν ανάγκη παρόλη την αντίθεση του εχθρού. Το Γιανγκτσενγκ—το μέρος που τόσο πολύ αγαπούσα — εξακολουθούσε να έχει μαρτυρία. Μια μέρα ο Τσου Εν θα μου πει όλη την ιστορία του στη-θοσκοπίου και πώς τον βοήθησε σ' αυτές τις φοβερές ημέρες.

13 Ο Θεός που αγαπά.

Πρόσφυγες από την Ανατολή ξεχυνόντουσαν στο Σιάν μιλώντας τελείως διαφορετικές διαλέκτους. Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν τρεις πιστοί Χριστιανοί από το Σανσί, ο κ. και η κα Βονγκ (Wong) και ο κ. Τσενγκ (Cheng)

Αυτοί οι τρεις και εγώ αποφασίσαμε ότι κάτι πρέπει να γίνει, έτσι πήραμε την άδεια να χρησιμοποιήσουμε το κλειστό εργοστάσιο που ανήκε στον Τσανγκ Τσι Νι (Chang Tsi Ni) ως εκκλησία στην οποία θα μπορούσαμε να κηρύξουμε σε κάποια κατανοητή διάλεκτο γ' αυτούς τους πρόσφυγες από Hopeh, Honan, Shantung κ.λπ..

Την ονομάσαμε Ανεξάρτητη Χριστιανική Εκκλησία, αλλά σίγουρα δεν είμασταν απομονωμένοι. Κοντά μας βρισκόταν η Βαπτιστική Εκκλησία με τον Τζορτζ Γιανγκ ως ποιμένα της, και η Αγγλικανική Εκκλησία με τον Επίσκοπο Σένγκ ως υπεύθυνο (vicar) της, και οι τρεις εκκλησίες ήταν σε μια τέλεια ενότητα λειτουργίας. Ήμασταν όλοι ένα στο πνεύμα και στην επιθυμία – που δεν ήταν τίποτα άλλο από την αληθινή υπηρεσία προς τον Θεό και την ευλογία για όλες τις ψυχές που είχαν τόσες ανάγκες γύρω μας. Ίσως είχαμε διαφορετικά ονόματα, αλλά σίγουρα ήμασταν «Όλοι ένα στον Ιησού Χριστό».

Εάν ένας πρόσφυγας πήγαινε στην Βαπτιστική Εκκλησία ή στην Αγγλικανική Εκκλησία και σε αυτήν ένιωθαν ότι ίσως θα μπορούσαμε να τον βοηθήσουμε πιο εύκολα, τότε τον συνόδευαν αυτόν και τον έφερναν σε μας. Εάν μια εκκλησία είχε ένα συνέδριο τότε το μέλη των άλλων δύο το παρακολουθούσαν και έπαιρναν ευλογίες.

Μετά από λίγο καιρό άφησα τα περισσότερα παιδιά στη φροντίδα του Ποιμένα Μα, γιατί εγώ δεν μπορούσα ταυτόχρονα να τα φροντίζω και να κηρύττω συνεχώς.

Ήμουν ακόμη μακριά από την πλήρη ανάρρωση, και πάλι για αυτό έχω να πω πολλά ευχαριστώ σε καλούς φίλους. Τον Κ. και την κυρία Γιάγκ, την κυρία Major, την υπεύθυνη του νοσοκομείου και τον Επίσκοπο Σενγκ, μαζί με τα παιδιά, ειδικά την Ενιάπενη (Ninperence), που φρόντιζαν για μένα και προσευχόντουσαν συνεχώς.

Συχνά ξεχνιόμουν και ήμουν απρόσεκτη για πολλά πράγματα· μόνο το θέμα του ευαγγελίου ήταν εντελώς καθαρό το μυαλό μου. Ίσως οφείλω στον Επίσκοπο Σένγκ περισσότερο από οποιονδήποτε ότι αποκαταστάθηκα σε μια πιο φυσιολογική κατάσταση.

Αν και λίγο μεγαλύτερος από εμένα, μου μίλησε σαν πατέρας και σταδιακά με έκανε να ασχοληθώ περισσότερο με τις κανονικές συνθήκες της καθημερινής ζωής.

Τελικά, αναφέρθηκε ότι οι Γιαπωνέζοι, που είχαν καταλάβει το Shansi προχωρούσαν προς το Shensi, οπότε φύγαμε από το Sian και πήγαμε στο Boa Chi. Λίγο καιρό πριν να συμβεί αυτό ήταν ένα μικρό χωριό· τότε με την εισροή προσφύγων είχε μεγαλώσει σαν μανιτάρι σε μια τεράστια πόλη. Από εδώ πήγα στο Fenghsien πάλι στον κ. και την κυρία Φίσερ, και μαζί τους εργάστηκα μεταξύ των προσφύγων και στα γύρω χωριά.

Ενώ ήμουν εκεί προσκλήθηκα να συμμετάσχω σε ένα συνέδριο νέων και όπου θα τους μιλούσα για την πρωτοποριακή εργασία. Όταν έφτασα στο κεντρικό τους γραφείο που ήταν η έδρα τους, ανακάλυψα ότι αυτή η ομάδα ήταν στην πραγματικότητα από τον Kai Feng.

Ήταν μαθητές στο σχολείο εκεί, αλλά είχαν διωχθεί από τον εχθρό. Πολλοί από τους μαθητές είχαν διασκορπιστεί, αλλά περίπου εξήντα από αυτούς ήταν αποφασισμένοι να μείνουν μαζί και να μελετήσουν όταν θα μπορούσαν. Είχαν κουβαλήσει μαζί με τους πάγκους και βιβλία και διάφορα άλλα πράγματα από το κολέγιο, και είχαν συνεχίσει να μελετούν ενώ περπατούσαν. Τώρα είχαν φτάσει στο Fenghsien.

Δεν έκανα τις διαλέξεις γιατί αρρώστησα ξανά. Έμεινα ξαπλωμένη στο κρεβάτι, αδύναμη και γεμάτη αμφιβολίες. Γιατί μου επέτρεψε ο Θεός να έρθω εδώ ανάμεσα σε αγνώστους, χωρίς λόγο; Μια μέρα άκουσα μουρμουρίσματα να έρχονται από το διπλανό δωμάτιο. Ακούστηκε σαν να προσεύχονταν άνθρωποι.

Ξεγλίστρησα από το κρεβάτι, έριξα τη ρόμπα μου πάνω μου και φόρεσα τις παντόφλες, και βγήκα στο διάδρομο για να ερευνήσω περί τίνος πρόκειται. Κοιτάζοντας από την ανοιχτή

πόρτα είδα περίπου δεκαπέντε μαθητές να κάθονται γύρω από αυτό που ήταν προφανώς ένας χάρτης.

Τότε κάποιος πήγε προς τα εμπρός, έκλεισε τα μάτια του και άγγιξε με το δάχτυλό του το χάρτη, όπως έκανα συχνά όταν ήμουν παιδί όταν παίζαμε το παιχνίδι της ουράς του γαϊδουριού. Όταν άνοιξε τα μάτια του, διάβασε δυνατά το όνομα του τόπου όπου είχε προσγειωθεί το δάχτυλό του και είπε: «Ξέρει κανείς κάτι για αυτό το μέρος;»

Στεκόμουν εντυπωσιασμένη ενώ ο ένας μετά τον άλλο προσευχήθηκαν για αυτήν την άγνωστη πόλη ή χωριό. Τότε ένας άλλος προχώρησε, χτύπησε ξανά τυφλά με το δάχτυλό του, και διάβασε ένα άλλο όνομα. Στο τέλος της συνάντησης, ρώτησα τους μαθητές και έμαθα ότι έβαλαν στις καρδιές τους αυτό το μέρος της βορειοδυτικής Κίνας και προσεύχονταν για διαφορετικά μέρη κάθε μέρα. Για τρεις εβδομάδες έμεινα εκεί, στο κρεβάτι τις περισσότερες φορές. Στη συνέχεια, σε μια άλλη από αυτές τις περιέργες συναντήσεις προσευχής, είπα: «Κάποιος πηγαίνει σε αυτά τα μέρη που προσεύχεστε;»

«Κανείς δεν είναι ελεύθερος να πάει. Δεν έχουμε ολοκληρώσει τις σπουδές μας. Δεν έχουμε χρήματα και κανείς δεν γνωρίζει τη χώρα, αλλά τώρα η ιδιαίτερη μας προσευχή είναι κάποιος να πάει και να εξερευνήσει την περιοχή.»

Δύο μέρες αργότερα πείστηκα, ότι ο Θεός μου ζητούσε να πάω εγώ σ' αυτήν την άγνωστη περιοχή. Προσφέρθηκα σ' αυτήν ομάδα των ένθερμων, γεμάτων αγάπη νεαρών Χριστιανών και με τις προσευχές τους να αντηχούν στ' αυτιά μου ξεκίνησα λίγες μέρες αργότερα.

Η εξοχή εκεί ήταν όμορφη και για τις πρώτες λίγες μέρες το ταξίδι μου ήταν άνετο και πολύ ευχάριστο. Μπορούσα να συζητώ μ' αυτούς που συναντούσα, όμως σε λίγο κατάλαβα ότι η γλώσσα θα ήταν μια δυσκολία.

Όσο πιο μακριά προχωρούσα βορειοδυτικά, κατάφερνα κάθε πρωινό να βρίσκω κάποιον να με συνοδεύει ως οδηγός από το χωριό του στο επόμενο, μέχρις ότου φτάσαμε στο Τσιν Τσού (Tsing Tsui). Έμεινα το βράδυ με δύο πολύ φιλικούς Χριστιανούς· και σαν να το είχαν συμφωνήσει όλοι με συμβούλευαν να επιστρέψω πίσω. «Δεν μπορείς να πας πιο πέρα,» διακήρυξαν, «Αυτό είναι το τέρμα, πιο πέρα δεν υπάρχει τίποτε.»

«Μα ο κόσμος δεν τελειώνει έτσι,» τους είπα. «Πρέπει να συνεχίσω, για αυτό ήρθα εδώ.»

Οι χωρικοί κούνησαν τα κεφάλια τους λυπημένοι. Από εκείνη τη στιγμή ήταν σίγουροι ότι ήμουν λίγο παράξενη. Βλέποντας όμως την αποφασιστικότητα μου να προχωρήσω μπροστά ένας Κινέζος γιατρός προσφέρθηκε να με συνοδέψει για πέντε μέρες. Το όνομα του ήταν.

Δρ. Χουάνγκ, και πάντα είχε την περιέργεια να μάθει τι βρισκόταν πιο πέρα από την περιοχή του.

Ο Δρ. Χουάνγκ ήταν Χριστιανός, όμως μέχρι τότε δεν είχε εμβαθύνει πολύ. Αλλά καθώς ταξιδεύαμε, μιλούσαμε και καμιά φορά είχαμε διαφωνίες. Όταν δεν μπορούσα να τον πείσω, του έδινα την Βίβλο μου οπότε μπορούσε να διαβάσει μόνος του την περικοπή για την οποία συζητούσαμε.

Οι πέντε μέρες τελικά μάκρυναν και έγιναν εννέα. Συνεχίσαμε, και μιλούσαμε με όποιον συναντούσαμε στο δρόμο, όμως κανείς απ' αυτούς δεν είχε ακούσει για τον Ιησού Χριστό, τον Γιο του Θεού που ήρθε από τον ουρανό και τώρα είναι εκεί.

Την δέκατη μέρα φθάσαμε σε μια πλαγιά ενός βουνού και εκείνη τη νύχτα χρειάστηκε να μείνουμε σε μια βρώμικη καλύβα. Την άλλη μέρα περπατήσαμε με δυσκολία όλη την ημέρα, αλλά δεν συναντήσαμε ούτε μια ψυχή ούτε είδαμε σημάδια από ανθρώπινη κατοικία πουθενά. Μετά το μεσημέρι, άρχισα να ταράζομαι. Που θα κοιμόμαστε; Που θα πηγαίναμε χωρίς φαγητό; Ήμουν μόνη με έναν άντρα για τον οποίο ήξερα πολύ λίγα αλλά χρειαζόμουν κάποιον για να με συντροφεύει στο δρόμο.

Κοίταξα γύρω μου έντονα, και μετά ξέσπασα, «Δρ. Χουάνγκ, θα βάλουμε κάτω τους μπόγους μας και θα προσευχηθούμε.»

Πετάξαμε τους μπόγους μας στο έδαφος και γονατίσαμε. «Αγαπητέ Θεέ», ξεκίνησα, «έλα σε μας. Μπορείς να δεις σε τι δυστυχία βρισκόμαστε. Δώσε μας φαγητό και καταφύγιο για τη νύχτα.»

Ολόκληρη η προσευχή μου περιστράφηκε στις δικές μου επιθυμίες, τις δικές μου άμεσες ανάγκες.

Τότε πολύ ήρεμα ο Δρ Χουάνγκ άρχισε να προσεύχεται. «Θεέ μου, στείλτε μας αυτόν που θέλεις να του μιλήσουμε για τον Ιησού. Δεν έχουμε δώσει τη μαρτυρία μας σε κανέναν σήμερα, αλλά μας έστειλες εδώ για κάποιο ειδικό σκοπό. Δείξε μας πού να βρούμε τον άντρα που σκοπεύεις να ευλογήσεις. »

Ένωσα ταπεινωμένη και ντροπιασμένη. Ενώ ασχολήθηκα τόσο πολύ με τη δική μου άνεση, αυτός ο άνθρωπος ασχολήθηκε μόνο με την δουλειά του Πατέρα Του.

Μετά από λίγα λεπτά είπα, «Θα τραγουδήσουμε μια στροφή ενός ύμνου;»

Καθίσαμε λοιπόν και τραγουδήσαμε, και οι φωνές μας πρέπει να είχαν μεταφερθεί από τον καθαρό αέρα του βουνού.

Ξαφνικά ο Δρ Χουάνγκ πήδηξε στα πόδια του. «Υπάρχει ο άντρας μας», φώναξε. Και πριν μπορέσω να τον σταματήσω, είχε φύγει. Κάθισα μόνη, αισθάνθηκα πολύ μικρή και αδύναμη σε αυτήν τη μοναχική άγονη χώρα.

Τελικά είδα δύο μικρά στίγματα στην πλαγιά του βουνού. Καθώς πλησίαζε, ο Δρ Χουάνγκ συνέχισε να φωνάζει: «Έλα επάνω. Βρήκα τον άντρα μας». Αλλά καθόμουν ακίνητη. Για μένα δεν φαινόταν να έχει καθόλου νόημα να αρχίσω να σκαρφαλώνω στην απότομη, βραχώδη πλαγιά του λόφου.

Τελικά ο Δρ Χουάνγκ με πλησίασε και είπε: «Ο Θεός προφανώς θέλει να ανεβούμε, οπότε έλα.»

«Τι γίνεται όμως με τους μπόγους μας;»

«Άφησέ τους. Δεν υπάρχει κανείς εδώ να τους κλέψει.»

Πότε τραβώντας με και πότε σπρώχνοντας με, σκαρφάλωσα και βρήκα να ακουμπάει σε ένα βράχο ένα Θιβητιανό ιερέα Λάμα. Μια κοιτούσα αυτόν και μια τον Δρ. Χουάνγκ. Ήξερα ότι οι λάμα υποτίθεται ότι δεν πρέπει να έχουν να κάνουν τίποτε με γυναίκες, και παρόλο που εξωτερικά φαινόταν αγίοι, εσωτερικά πολλοί απ' αυτούς ήταν κακοί, ανήθικοι, αδαείς και δεισιδαίμονες.

«Του είπες ότι εγώ είμαι γυναίκα;» ρώτησα τον Δρ. Χουάνγκ.

«Ναι, αλλά σε προσκαλεί να έρθεις και να περάσεις τη νύχτα στο μοναστήρι των Λάμα.»

Δίστασα. Σε τι θα αφήναμε τον εαυτό μας να βρεθεί; Γιατί οι Θιβητιανοί ιερείς με προσκαλούν στο ιερό κτίριο;

«Δεν μπορούμε να πάμε πουθενά αλλού,» παρατήρησε ο Δρ. Χουάνγκ.

Ξαφνικά μίλησε ο άνδρας και, παρόλο που η προφορά του ήταν παράξενη, μπορούσα να καταλάβω τι έλεγε.

«Περιμέναμε πολύ καιρό να έρθετε να μας πείτε για το Θεό που αγαπά.»

Η καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά, και χωρίς άλλη κουβέντα, ακολουθήσαμε τον οδηγό μας στο ανηφορικό μονοπάτι. Μετά φτάσαμε στο μοναστήρι των λάμα και έμεινα κατάπληκτη από την ομορφιά του τοπίου. Η πλευρά του βουνού από το οποίο είχαμε ανέβει, ήταν άγονη, κίτρινη και βραχώδης· αλλά από την άλλη πλευρά, επειδή υπήρχε νερό, το βουνό ήταν σκεπασμένο από άφθονο πράσινο και πολλές όμορφες και ανθισμένες κληματαριές. Και στην κορυφή ήταν το μοναστήρι των λάμα επιβλητικό και μεγαλοπρεπές.

Καθώς πλησιάζαμε οι φόβοι μου ξαναγύρισαν. Η τεράστια πύλη έκλεισε καθώς περάσαμε μέσα, και σκέφτηκα, *τώρα είμαστε μέσα, θα μπορέσουμε όμως να ξαναβρούμε;*

Μια ομάδα από λάμα μας χαιρέτισε σχεδόν με σεβασμό και με συνόδεψαν σε ένα μικρό δωμάτιο. Τότε οι άνδρες τρέξαν πίσω και εμπρός, φέρνοντας τα πάντα που θα μπορούσαν να σκεφτούν για την άνεσή μου - χαλιά τίγρης, μαξιλάρια, νερό για πλύσιμο και πολλά πιατάκια από νόστιμα καλομαγειρεμένα φαγητά. Φαινόταν σαν όνειρο!

Μετά την επίπονη ανάβαση, ένιωθα πολύ κουρασμένη. Είχα αποφασίσει ότι θα ξάπλωνα για να ξεκουραστώ όταν δύο άντρες χτύπησαν την πόρτα και ζήτησαν ευγενικά να τους συνοδεύσω. Προχωρήσαμε με τον Δρ Χουάνγκ και μας συνόδεψαν και περάσαμε από τη μια αυλή στην άλλη μέχρι ότου φτάσαμε σε μια πολύ μεγάλη αυλή. Σε αυτήν ήταν πεντακάσια

μαξιλάρια φτιαγμένα από φύλλα καρύδας και τοποθετημένα σε ένα ημικύκλιο, και σε καθένα από αυτά τα μαξιλάρια κάθισε ένας λάμα με τα χέρια του σταυρωμένα με ευλάβεια

Εικόνα 1 Lamasery ένα βουδιστικό μοναστήρι στην Κίνα

και με το κεφάλι του γερμένο.

Μας πήγανε εκεί που υπήρχαν στο κέντρο δύο άδεια μαξιλαράκια, όπου και καθίσαμε.

Τι στην ευχή περιμένουν να κάνουμε; Αναρωτιόμουν νευρικά.

Ο Δρ. Χουάνγκ είπε, «τώρα θα αρχίσουμε. Άρχισε να ψάλλεις.»

«Μα τι να ψάλλω;»

«Οτιδήποτε»

Έτσι με πολύ τρεμουλιαστή φωνή, έψαλα μια αμερικάνικη επωδό που είχε τα λόγια «Ένδοξη Ελευθερία.»

Ακολούθησε μια νεκρική ησυχία .

Μετά άρχισε να μιλά ο Δρ. Χουάνγκ.

Τους μίλησε για το Βρέφος που γεννήθηκε σ' ένα στάβλο στη Βηθλεέμ· μετά τους μίλησε για το Σωτήρα που πέθανε στο Γολγοθά.

«Τώρα, ψάλλε ξανά,» μου είπε. Έτσι εγώ έψαλα, μετά μίλησα· μετά έψαλα ξανά, και μετά ξαναμίλησε· έψαλα ξανά και μετά μίλησα.

Και πάλι εξακολούθησαν οι πεντακόσιοι λάμα να μένουν ακίνητοι στα μαξιλάρια τους. Δεν μπορούσαμε να δούμε τα πρόσωπα τους, αλλά δεν είπαν τίποτε ούτε έκαναν καμία κίνηση για να σταματήσουν αυτή τη συνάντηση που με έκανε να αναρωτιέμαι, θα κρατήσει όλη τη νύχτα;

Είχα φτάσει στα όρια της κατάρρευσης, κι έτσι είπα σιγανά, «σ' ένα λεπτό θα πέσω σ' αυτό το μαξιλαράκι.»

«Τότε λοιπόν θα τελειώσουμε,» απάντησε ο Δρ. Χουάνγκ. Και αφού σηκωθήκαμε βγήκαμε από τη μεγάλη αίθουσα.

Αργότερα ανακαλύψαμε ότι ως επισκέπτες, εμείς θα έπρεπε να είμαστε οι πρώτοι που θα αποχωρούσαμε. Η ευγένεια απαιτούσε το ακροατήριο μας να κάθεται ήσυχια όσο εμείς καθόμασταν!

Ξανά πήγα να πέσω στο κρεβάτι όταν με τάραξε ένα χτύπημα στην πόρτα.

Έξω στεκόντουσαν δύο ιερείς.

«Γυναίκα, μήπως είσαι πολύ κουρασμένη και δεν μπορείς να μας πεις περισσότερα;» ρώτησαν με πολύ ταπεινό τρόπο.

«Σας επιτρέπεται να έρθετε στο δωμάτιο μου;»

«Ναι, αν είμαστε οι δύο μας.»

Ήρθαν μέσα, άκουσαν προσεχτικά και μετά απομακρύνθηκαν. Λίγα λεπτά αργότερα, άλλοι δύο ήρθαν, και αυτό συνεχίστηκε όλο το βράδυ. Πάντα η ίδια ερώτηση, «θα μας εξηγήσεις πως και γιατί πέθανε; Θα μας εξηγήσεις πως γίνεται να μπορεί Αυτός να με αγαπά;»

Αυτοί οι άνθρωποι δεν είχαν καμία αμφιβολία ότι ο Θεός ήταν ο Δημιουργός του κόσμου, δεν έδειχναν να αμφιβάλουν για το γεγονός της εκ παρθένου γέννησης, ούτε θεώρησαν απίστευτο κάποιο από τα θαύματα. Για αυτούς το θαύμα της αγάπης του Θεού ήταν αυτό που γέμιζε τις καρδιές τους με θαυμασμό και με σεβασμό

Την άλλη μέρα το πρωί, όταν οι ιερείς μαζεύτηκαν στο ναό τους, ο Δρ. Χουάνγκ και εγώ είχαμε την ευκαιρία να συγκρίνουμε τις παρατηρήσεις μας, και βρήκα ότι το ίδιο πράγμα συνέβη και στο δωμάτιο του. Εδώ πραγματικά ήταν άντρες που διψούσαν για την παλιά, παλιά ιστορία του θαυμάσιου σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία.

Αποφασίσαμε να μείνουμε λίγο περισσότερο. Μείναμε μια εβδομάδα· και όλο αυτόν τον καιρό, οποτεδήποτε αυτοί οι άνδρες ήταν ελεύθεροι από τα καθήκοντα τους, ερχόντουσαν και ρωτούσαν για περισσότερα.

Τελικά αποφασίσαμε ότι έπρεπε να φύγουμε την επόμενη ημέρα, έτσι αναγγείλαμε ότι για τελευταία βραδιά θα συζητούσαμε ευχαρίστως με αυτούς που θα ήθελαν να μας επισκεφθούν.

Εκείνο το απόγευμα πήρα μια πρόσκληση να επισκεφθώ τον επί κεφαλής λάμα που μέχρι τώρα δεν τον είχαμε δει. Ο Δρ. Χουάνγκ δεν είχε προσκληθεί· έπρεπε να πάω μόνη μου.

Οι συνηθισμένοι λάμα ήταν από μια συνοριακή φυλή των Κινέζων, και εγώ φαντάστηκα ότι ο επικεφαλής αυτού του μεγάλου μοναστηριού των λάμα θα ήταν ένας πραγματικός Θιβετιανός, και αναρωτιόμουν πως θα μπορούσα να ξεπεράσω το εμπόδιο της γλώσσας.

Βρήκα έναν αρκετά ευπαρουσίαστο άνδρα, να κάθεται σε ένα όμορφο μαξιλάρι, με υπηρετές που τον περιποιόντουσαν. Προς μεγάλη μου έκπληξη μου απευθύνθηκε στην καθαρή Μανδαρινική Κινεζική γλώσσα του Πεκίνου που τέλεια καταλάβαινα.

Συζητήσαμε διάφορα πράγματα, και μετά με πολύ θάρρος του είπα, «Γιατί εσείς επιτρέψατε σε μένα—μια ξένη γυναίκα— να έρθω στο μοναστήρι σας και να μιλήσω στους ιερείς σας;»

«Είναι μια μακρά ιστορία. Στη βουνοπλαγιά μας μεγαλώνει ένα γλυκόριζο βότανο που το συλλέγουν οι λάμα και το πωλούν στις πόλεις. Ένα χρόνο οι άντρες που είχαν πάρει τη συγκομιδή των βοτάνων στα μουλάρια, περνούσαν από ένα χωριό όταν είδαν έναν άνδρα να κυματίζει ένα χαρτί ενώ φώναζε: «Ποιος θέλει Σωτηρία δωρεάν και χωρίς πληρωμή; Αυτός που πιστεύει παίρνει τη σωτηρία και ζει αιώνια. Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για αυτό να έρθετε στην αίθουσα του ευαγγελίου.»

Οι λάμα, τελείως έκπληκτοι για αυτό το δόγμα, πήραν το φυλλάδιο και το έφεραν στο μοναστήρι. Μου έδειξε το φυλλάδιο, τώρα ήταν φθαρμένο και σε κομμάτια, που ήταν κολλημένα στον τοίχο. Ήταν ένα απόλυτα συνηθισμένο φυλλάδιο, απλώς ανέφερε το Ιωάννης 3:16 «Τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον Κόσμο ώστε παρέδωσε στο θάνατο το μονογενή του Υιό, για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' αυτόν· αλλά να έχει ζωή αιώνια.»

Αυτό ήταν όλο, αλλά από αυτό μάθανε ότι κάπου υπάρχει ένας «Θεός που αγάπησε.» Όλοι τους το διάβαζαν και το ξαναδιάβαζαν ή τους το διάβαζαν οι άλλοι. Ο επικεφαλής των λάμα, συνέχισε την ιστορία του μετά που διάβασα αυτό το σημαντικό κουρελόχαρτο.

«Την επόμενη χρονιά, όταν οι άνδρες μας πήραν το βότανο κάτω στις πόλεις, πήραν την εντολή να βρουν, που ζούσε «ο Θεός που αγάπησε», αλλά για πέντε χρόνια δεν μπορούσαν να μάθουν τίποτε περισσότερο.

«Τότε ο άνδρας που πρώτος είχε πάρει αυτό το φυλλάδιο ορκίστηκε ότι δεν θα επέστρεφε πίσω μέχρις ότου να μάθαινε περισσότερα για αυτόν το Θεό. Συνέχισαν και προχώρησαν μέχρις ότου φτάσανε στο Λεν Τσού(Len Chow). Εκεί είδαν στο δρόμο έναν άνθρωπο που φαινόταν να είναι σημαντικός και τον ρώτησαν τη συνηθισμένη ερώτηση, «Μπορείς να μας πεις που ζει ο Θεός που αγαπά;»

«Ω, ναι,» τους είπε. «Κατεβείτε σ' αυτό το δρόμο, και θα φτάσετε σε μια μεγάλη πύλη που έχει τρεις επιγραφές από πάνω της — «Πίστη, Ελπίδα και Αγάπη.» Μπείτε εκεί μέσα και θα σας πούνε για το Θεό.»

«Με πολύ χαρά πλησίασαν τη μικρή Ιεραποστολή για την Κίνα(China Inland Mission) και έκαναν την ίδια ερώτηση σε ένα Κινέζο ευαγγελιστή, και αυτούς τους είπε όλα όσα μπορούσε να τους πει και έδωσε στον καθένα τους ένα αντίγραφο των Ευαγγελίων.

«Με πολύ ενθουσιασμό επέστρεψαν στο μοναστήρι των Λάμα όπου διαβάσανε τις διηγήσεις του Ματθαίου, του Μάρκου, του Λουκά και του Ιωάννη. Πιστέψαμε στο περιεχόμενο των ευαγγελίων, όμως υπήρχαν πολλά που δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε. Όμως ένα εδάφιο φαινόταν να έχει πολύ ιδιαίτερη σημασία. Ο Χριστός είχε πει, «Πηγαίνετε σε όλο τον κόσμο και κηρύξτε το ευαγγέλιο,» έτσι προφανώς κάποια μέρα θα ερχόταν κάποιος για να μας πει περισσότερα, για αυτόν τον θαυμάσιο Θεό. Αυτό που έπρεπε να κάνουμε

ήταν να περιμένουμε και όταν ο Θεός έστειλε έναν απεσταλμένο, θα έπρεπε να είμαστε έτοιμοι να τον δεχτούμε. Περιμέναμε άλλα τρία χρόνια. Μετά βγήκαν δύο λάμα, στην πλαγιά του βουνού με τα ραβδιά για τη συλλογή των βοτάνων, όταν άκουσαν κάποιον να ψάλλει. Είπαν, «Αυτοί είναι οι απεσταλμένοι που περιμέναμε. Μόνο οι άνθρωποι που γνωρίζουν το Θεό θα ψάλλουν.»

«Ενώ ο ένας ήρθε πίσω για να πει στους υπόλοιπους να ετοιμαστούμε για τους επισκέπτες που περιμέναμε τόσο πολύ, ο άλλος κατέβηκε κοντά σας για να σας συναντήσει στην πλαγιά.»

Για αυτό και κάναμε το κάθε τι για να σας δώσουμε άνεση, για αυτό όλοι τρέξανε κάτω και φέρανε τα δέματα μας, για αυτό και σας υποδέχτηκαν με τόσο πεινασμένες καρδιές.

Δεν ρωτήσαμε αυτούς τους άνδρες αν είχαν σωθεί· δεν γνωρίζω αν έφυγαν από το μοναστήρι. Είχα κηρύξει το ευαγγέλιο σ' αυτόν τον τόπο που εκείνος ήδη είχε κανονίσει· άφησα τα υπόλοιπα σ' Εκείνον και στο έργο του Αγίου Πνεύματος.

Τώρα δεν υπάρχει πια αυτό το μοναστήρι στην πλαγιά του βουνού, γιατί οι Κομμουνιστές το κατέστρεψαν και διώξανε όλους τους τρόφιμους του. Αναρωτιέμαι τι να συνέβη σ' αυτούς τους πεντακόσιους λάμα. Το ότι πολλοί απ' αυτούς πίστεψαν, εμπιστεύτηκαν και δέχτηκαν τη σωτηρία, είναι πέραν από κάθε αμφιβολία. Ο Θεός είχε προετοιμάσει το έδαφος· ο Δρ. Χουάνγκ και εγώ είμαστε υπερήφανοι που μας χρησιμοποίησε ως τους απεσταλμένους Του· και ίσως μόνο στην αιωνιότητα θα μάθουμε ποτέ το αποτέλεσμα μιας από τις παράξενες εβδομάδες που πέρασα ποτέ.

Κεφάλαιο 14 Ο κ. Σαν (Shan)

ΜΕΤΑ ΠΟΥ ΦΥΓΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΩΝ ΛΑΜΑ δεν υπήρχε για μένα άλλη δυνατότητα παρά να γυρίσω πίσω. Ο Δρ Χουάνγκ είχε πει ότι θα με συνόδευε για πέντε ημέρες. Είχαμε ήδη μείνει δεκαεπτά, και είχε μια γυναίκα και παιδιά στο σπίτι. Δεν μπορούσα να μείνω μόνη μου σ' αυτή την έρημη και ακατοίκητη περιοχή και έτσι λοιπόν επιστρέψαμε στον Τσιν Τσούι, και δίναμε τη μαρτυρία μας σε όλους όσους συναντούσαμε στο δρόμο. Από εκεί πήρα το δρόμο πίσω στο Fenghsien για να πω στους μαθητές πόσο θαυμάσια είχε απαντήσει ο Θεός τις προσευχές τους.

Λίγο καιρό αργότερα αναγκάστηκα να πάω σε μια πόλη την οποία δεν γνώριζα καθόλου. Το μόνο που είχα ήταν ένα κουρελιασμένο φόρεμα που μου δόθηκε και ένιωσα απογοητευμένη και μπερδεμένη. Γιατί με έστειλε ο Θεός σε αυτήν την παράξενη πόλη χωρίς χρήματα; Ήταν μια τεράστια πόλη γεμάτη μαθητές και φοιτητές. Τι θα έκανα εγώ εδώ;

Με πήραν ένας Κινέζος γιατρός και η σύζυγός του που μου συμπεριφέρθηκαν με μεγάλη καλοσύνη. Καθόμουν σε ένα δωμάτιο στο σπίτι τους όταν συνειδητοποίησα ότι δύο άνδρες πίσω μου μιλούσαν για κάποιο μέρος στην πόλη όπου υπήρχαν άνθρωποι που δεν είχαν ακούσει ποτέ για τον Ιησού Χριστό.

Ξεχνώντας τελείως τους τους τρόπους μου, ξέσπασα, «Σίγουρα κύριοι, θα πρέπει να κάνετε λάθος. Σε όλη αυτήν την πόλη υπάρχουν εκκλησίες· υπάρχουν συναντήσεις και συναθροίσεις παντού· υπάρχουν εκατοντάδες Χριστιανοί.»

«Κυρία, εσείς θα πρέπει να είστε ξένη στην πόλη μας.»

«Έχω μόνο δύο μέρες που βρίσκομαι εδώ.»

«Εμείς θέλουμε να σας μιλήσουμε για τη φυλακή.»

«Υπάρχει εδώ φυλακή;»

«Τι λέτε; Εδώ υπάρχει η δεύτερη μεγαλύτερη φυλακή της Κίνας, και κανείς μέχρι τώρα δεν πήγε σ' αυτήν για να μιλήσει σ' αυτά τα φτωχά πλάσματα για τον Ιησού Χριστό.»

Μαζί τους μίλησα ακόμη λίγο, αλλά δεν ένιωσα κάποια ιδιαίτερη ταραχή. Μέχρι τώρα δεν είχα κάποια σχέση με το έργο στις φυλακές. Πάντοτε κήρυττα στα χωριά και στις μικρές πόλεις — αυτό ήταν το έργο μου.

Όμως για τις επόμενες λίγες μέρες δεν ένιωθα καθόλου ειρήνη στην καρδιά μου. Ο Θεός μου μίλησε πολύ καθαρά, ότι είτε μου άρεσε είτε όχι, αυτοί οι φυλακισμένοι ήταν δική μου υπόθεση.

Ο καθένας τους είχε μία ψυχή για την οποία πέθανε ο Χριστός, και εγώ είχα έρθει στην Κίνα για να κηρύξω το ευαγγέλιο όπου με οδηγούσε ο Θεός.

Στο τέλος της εβδομάδας πήγα να συζητήσω το θέμα με τον κυβερνήτη. Ήταν υπερβολικά ευγενικός, αλλά με τρόπο που έδειχνε την ανωτερότητα του, και με έκανε να νιώθω μια νευρική κατάσταση.

«Τι μπορώ να κάνω για σας, κυρία μου;» ρώτησε ρίχνοντας μου ένα πολύ ψυχρό βλέμμα.

«Μπορείτε να μου επιτρέψετε να πάω στη φυλακή σας και να κηρύξω για τον Ιησού Χριστό στους κρατούμενους σας;»

«Επιθυμείτε να μπειτε στην ίδια τη φυλακή;»

«Ναι.»

«Και τι σκοπεύετε να κάνετε αν σας επιτρέψω να μιλήσετε στους άνδρες;»

«Σκοπεύω να αλλάξω τη φυλακή σας!»

«Κυρία μου, είμαι κυβερνήτης για πέντε χρόνια, και δεν την έχω αλλάξει το παραμικρό στη φυλακή.»

«Όμως εγώ έχω τον Ιησού Χριστό. Αυτός μπορεί να φέρει αυτή την αλλαγή.»

Πήρα την άδεια μου και με συνόδεψαν μέσα στη μεγάλη αυλή της φυλακής. Υπήρχαν σειρές και άλλες σειρές από απαίσιους, βρώμικους, με πρόσωπα που έδειχναν σκληρότητα, υποβαθμισμένους άντρες που τους είχαν παραταγμένους με δεσμοφύλακες στο τέλος κάθε σειράς. Φώναζαν, γελούσαν και κορόιδευαν.

Ήμουν τόσο κοντή που χρειάστηκε να φτιαχτεί ένας μικρός «λόφος» για μένα ώστε να σταθώ πάνω του. Τους μίλησα. Τους είπα ιστορίες, και μετά έφυγα βιαστικά προς τα έξω.

Κάθε μέρα που πήγαινα, στεκόμουν σ' αυτόν τον μικρό «λόφο» με τη καρδιά μου να χτυπά δυνατά, αλλά με τη γνώση ότι αυτοί οι άνθρωποι είχαν μια τρομερή, απελπιστική ανάγκη που με έσπρωχνε να συνεχίζω.

Τη μια νύχτα μετά την άλλη, για ώρες προσευχόμουν γι' αυτούς. Συχνά όταν δεν μπορούσα να κοιμηθώ, ήμουν σε μια λοφοπλαγιά με έναν Χριστιανό λεπρό, και περπατούσαμε συνεχώς και προσευχόμαστε, μη τολμώντας να σταματήσουμε γιατί αυτός ήταν «ακάθαρτος» στο σώμα αλλά πραγματικά καθαρός στην καρδιά.

Εκτός από τις επισκέψεις μου στη φυλακή, επισκεπτόμουν ένα λεπροκομείο, και πιστεύω ότι οι προσευχές των Χριστιανών λεπρών ήταν αυτές που με δυνάμωσαν όλες αυτές τις φρικτές εβδομάδες στη φυλακή.

Τελικά ένας φυλακισμένος μετανόησε, και μετά ένας άλλος, μέχρις ότου έγιναν πέντε που ερχόντουσαν και στεκόντουσαν δίπλα μου και έδιναν τη μαρτυρία τους για του ότι ο Θεός είχε φέρει μια αλλαγή στη ζωή τους. Σίγουρα αυτό ήταν θαυμάσιο, αλλά η φυλακή δεν είχε αλλάξει καθόλου, και υπήρχαν χιλιάδες που συνέχιζαν να κοροϊδεύουν το Λόγο του Θεού. Μια μέρα όταν είχα τελειώσει με αυτά που είχα να πω, έφευγα νιώθοντας πληγωμένη, κουρασμένη και με τη σφοδρή επιθυμία να φύγω μακριά από αυτήν την απαίσια βρώμα αυτής της ακάθαρτης ανθρωπότητας, όταν ξαφνικά άνοιξε η πύλη και σύρανε μέσα τέσσερις άνδρες. Τους είχαν αλυσοδεμένους και τους πέταξαν οι φρουροί με τη βία στο έδαφος, και στεκόντουσαν από πάνω τους σηματοδύοντας τους με τα όπλα τους.

Η πρώτη μου σκέψη ήταν *βγες από 'δω όσο πιο γρήγορα μπορείς.*

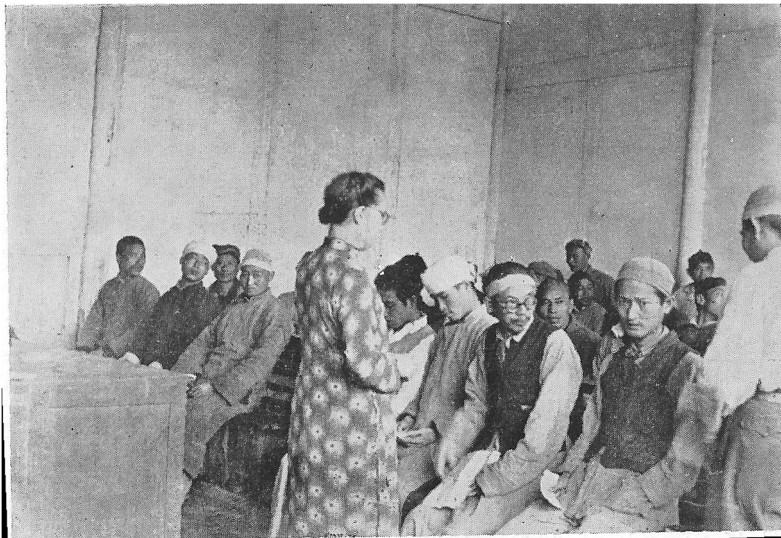
Πήγα βιαστικά προς την πύλη όταν ακούστηκε μια φωνή που είπε, «Γκλάντις Ειλουόρντ, εγώ πέθανα για αυτούς όπως πέθανα και για σένα.»

Γύρισα και είπα στον φρουρό. «Θα μου επιτρέψεις να μιλήσω σ' αυτούς τους άνδρες;»

Ο φρουρός αρνήθηκε με μια άγρια και αγενή γλώσσα. Άρχισα να περπατώ σιγά-σιγά γύρω στην αυλή, προσευχόμενη, και μετά ξανά ρώτησα.

Αυτή τη φορά μου έδωσε για απάντηση μια κατάρα, και μετά φώναξε ο φρουρός, «πετάξτε την έξω αυτήν την πανούκλα.» Με πολύ σταθερό τρόπο με τράβηξε ο θυρωρός και με πέταξε έξω.

Μετά λίγες μέρες, έμαθα ότι οι τέσσερις αυτοί άνδρες ήταν εγκληματίες. Οι τρεις από αυτούς πέθαναν και έμενε ζωντανός μόνο ο ένας που τον έλεγα κ. Σαν (Shan) Ο κ. Σαν ήταν νέος, όμορφος και πολύ αλαζονικός, και υπήρχε κάτι πάνω του που με έκανε να νιώθω ότι

Εικόνα 1Η Γκλάντις διηγείται μια Βιβλική ιστορία σε φυλακισμένους

ήταν απόλυτα κακός. Με κοίταξε με έναν απαίσια προσβλητικό τρόπο λέγοντας μου πράγματα που δεν μπορώ να τα επαναλάβω. Τον αντιπάθησα πάρα πολύ, αλλά προσευχόμουν για αυτόν και ζήτησα από τους φίλους μου να προσεύχονται και αυτοί για αυτόν. Μια μέρα προσπάθησα να του μιλήσω, αλλά με μια βλαστήμια στράφηκε και με έφτυσε στο πρόσωπο,

και τότε ένιωσα ότι σχεδόν τον μισούσα.

Οι μήνες περνούσαν, και τώρα υπήρχαν και άλλοι που με βοηθούσαν στη δουλειά μου. Και άλλοι φυλακισμένοι μετανόησαν και είχαμε μια τάξη από σαράντα που ετοιμαζόντουσαν για βάπτισμα. Όμως η ευλογία δεν είχε σαρώσει ακόμη τη φυλακή και ούτε την είχε αλλάξει καθόλου, όμως η προσευχή που γινόταν στην αποικία των λεπρών συνεχιζόταν σταμάτητη. Μια μέρα, αφού σταμάτησα να μιλώ, οι άνδρες μπήκαν στις γραμμές τους για να γυρίσουν στα κελιά τους. Έπρεπε πάντοτε να προχωρούν με ένα είδος τρεξίματος, και κανείς δε μιλούσε ενώ προχωρούσαν.

Στεκόμουν και τους παρατηρούσα καθώς περνούσαν ενώ η καρδιά μου πονούσε για αυτούς. Τώρα είχα σχεδόν γνωριστεί με τους περισσότερους από αυτούς τους άνδρες. Ήξερα γιατί βρισκόντουσαν σ' αυτήν την φυλακή, και αν και δεν μπορούσα να τους μιλήσω, μπορούσα να τους χαμογελώ και να κουνώ το κεφάλι μου σαν σε χαιρετισμό.

Βαθιά μέσα στη γραμμή είδα τον άνδρα που αντιπαθούσα τόσο πολύ — τον κ. Shan, τον άνδρα που φαινόταν πιο δύσκολο να αλλάξει ακόμη κι απ' τους τοίχους της φυλακής. Πολύ καθαρά μια φωνή μου είπε, «Μίλησε σ' αυτόν τον άνδρα!»

«Ω, όχι,» απάντησα. «Με περιφρονεί! Στην πραγματικότητα με έφτυσε. Εκτός αυτού, ο νόμος της φυλακής μου απαγορεύει να του μιλήσω ενώ είναι μέσα στη σειρά που κινείται.»

Εικόνα 2 Παλιά φυλακή

«Όμως, εσύ πρέπει να του μιλήσεις.»

Τι έπρεπε να κάνω; Ένωσα έναν κρύο ιδρώτα πάνω μου. Σχεδόν με είχε φτάσει. Ένωσα τόσο ταραγμένη που έγεια μπροστά και το χέρι μου άγγιξε τον ώμο του, ενώ του φώναξα, «Ω κ. Σαν, δεν είσαι δυστυχισμένος;»

Αμέσως σκέφτηκα τι βλακεία του είπα.

Με μια φοβερή βρισιά έδιωξε το χέρι μου. «Τι σημασία έχει για σένα αν εγώ είμαι δυστυχισμένος;»

«Γιατί εγώ είμαι τόσο ευτυχισμένη.»

«Και βέβαια είσαι. Δεν ανοίγει πάντα η πόρτα για σένα όποτε θελήσεις να βγεις έξω;»

«Δεν είναι αυτή η αιτία. Είναι επειδή ο Ιησούς Χριστός πέθανε για μένα.»

Ο κ. Shan προχώρησε, και τότε κατάλαβα τι φοβερό πράγμα είχα κάνει. Ένας από τους μεγαλύτερους άγραφους νόμους της Κίνας είναι, ότι καμιά γυναίκα δεν επιτρέπεται να εγγιζει έναν άνδρα δημόσια.

Έφυγα από τη φυλακή καταθλιμμένη και ντροπιασμένη. Μπροστά σ' αυτούς τους άνδρες είχα μολύνει τον εαυτό μου με έναν άνδρα σαν τον κ. Shan!

Ο κ. Shan ακολούθησε τη γραμμή και έκατσε σε μια πέτρα στην εσωτερική αυλή, με το κεφάλι του γεμμένο μέσα στα χέρια του. Λίγα λεπτά αργότερα ο Dhu Cor, που ήταν ο πρώτος άνδρας που είχε μετανόησει στη φυλακή τον είδε ότι εξακολουθούσε να καθόταν εκεί.

«Μήπως πρόκειται να αρρωστήσεις;» τον ρώτησε κοιτάζοντας τον προσεχτικά.

«Δεν είδες τι έκανε αυτή;»

«Τι έκανε;»

«Με άγγιξε.»

«Όχι. Αυτό που λες είναι ψέμα!»

«Όχι δεν είναι ψέμα. Αυτή έβαλε το χέρι της πάνω στον ώμο μου.»

«Δεν μπορώ να το πιστέψω.»

Ένας άλλος φυλακισμένος που άκουγε κι αυτός είπε. «Αυτά που λέει αυτός είναι αλήθεια. Αυτή πραγματικά τον άγγιξε.»

«Ίσως σε αγαπά.» του απάντησε ο Dhu Cor.

«Πως μπορεί μια τέτοια καθαρή γυναίκα να με αγαπά, εμένα τον εγκληματία που την έβρισα και την έφτυσα!»

«Ναι, πιστεύω ότι θα μπορούσε να σε αγαπά γιατί αυτή πιστεύει ότι ο Θεός σε αγαπά άσχετα με το τι έχεις κάνει.»

Εικόνα 3Προς το τέλος της πρώτης παραμονής στην Κίνα

* * *

Ο κ. Shan μετανόησε, όχι γιατί άκουσε κάποιο καταπληκτικό κήρυγμα, αλλά γιατί χρόνια πριν στο Λονδίνο ο Θεός είχε πάρει ένα κορίτσι και του ζήτησε να Του δώσει τα χέρια της, τα πόδια της, και όλο το σώμα για να τα χρησιμοποιήσει, και εκείνη την ημέρα ο Θεός είχε άγγιξει τον κ. Shan χρησιμοποιώντας αυτό το φτωχό εργαλείο.

Η μεταστροφή του κ. Shan άρχισε μια πραγματική αναζωπύρωση σ' αυτή τη φυλακή. Οι άνδρες άρχισαν να ακούν με τις ώρες το Λόγο του Θεού· ξόδευαν ώρες στα γόνατα τους· και είχαμε βαπτίσεις που διάρκεσαν τρεις ημέρες.

Διάφορες μαρτυρίες και ιδιαίτερα η μαρτυρία του κ. Shan, γράφτηκαν σε ένα έντυπο που ήταν η εφημερίδα της φυλακής, και πριν περάσει πολύ καιρός είχαμε εκκλήσεις και από άλλες φυλακές για να πάμε να κάνουμε κι εκεί αυτό που είχε γίνει εδώ. .

Ο ίδιος ο κυβερνήτης, πείσθηκε από την αλλαγή που έγινε και στους πιο σκληρούς εγκληματίες, και ο ίδιος μεταστράφηκε και διακήρυξε με ένα τρόπο που απέκλειε κάθε

αμφιβολία, ότι αυτό που ο ίδιος δεν μπόρεσε να κάνει για πέντε χρόνια, το έκανε σε ένα χρόνο η δύναμη του ενδόξου ευαγγελίου της σωτηρίας του Χριστού.

·
·

Ακόμη και στον Θάνατο

Εικόνα 1 Στο Λεπροκομείο των μεθοδιστών

Ενώ το έργο στην αποικία των λεπρών και στη φυλακή συνεχιζόταν, άκουσα ότι η μεθοδιστική εκκλησία διαφήμιζε έναν ευαγγελιστή που θα μπορούσε να ασχοληθεί με τα μεγάλα πλήθη των προσφύγων που έφταναν στην πόλη, και οι περισσότεροι από αυτούς που ερχόντουσαν, ήταν όπως κι εγώ, από το Βορρά.

Έκανα αίτηση για αυτήν τη δουλειά, αλλά όριζα ότι πρέπει να μου επιτραπεί να συνεχίσω

τη δουλειά μου στη φυλακή και στο στρατόπεδο των λεπρών. Αυτό συμφωνήθηκε και πήγα να ζήσω σε ένα δωμάτιο στο πίσω μέρος της εκκλησίας.

Σε όλη τη διάρκεια αυτών των μηνών ένα ή δύο από τα παιδιά μου ήταν συνήθως μαζί μου, αλλά μόνο τα μεγαλύτερα μπορούσαν

να φροντίζουν τον εαυτό τους. Ήμουν χαρούμενη για την συντροφιά τους, και μου έκανε καλό να νιώθω ότι είχα ένα είδος οικογενειακής ζωής.

Ο πόλεμος μόλις τέλειωσε, και οι πιο πολλοί ιεραπόστολοι είχαν πάει πίσω στις πατρίδες τους ή ακόμη βρισκόντουσαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Οι ανάγκες ήταν πολύ μεγάλες, αλλά οι εργάτες ήταν πολύ λίγοι!

Φαινόταν ότι η εκκλησία με την οποία είχα συνδεθεί είχε πάθει ένα είδος πνευματικού λήθαργου και αυτό με έκανε να νιώθω άσχημα. Το ίδιο το κτίριο ήταν παραμελημένο και ήταν βρώμικο. Ήταν μια μεγάλη εκκλησία και η αίθουσα της ήταν πολύ μεγάλη, και μια μέρα αποφάσισα να ανέβω για να δω τι περιείχε. Βρήκα ότι όπως ο Ναός στην εποχή του Νεεμιά, χρησιμοποιούταν ως αποθήκη. Ήταν γεμάτη με παλιά πράγματα, και παντού υπήρχαν σκουπίδια και ιστοί αράχνης.

Καθώς στεκόμουν και κοίταζα από τον εξώστη, ένιωσα αποθάρρυνση και κατάθλιψη, όταν ξαφνικά ο ήλιος μπήκε μέσα από το σκονισμένο παράθυρο. Μια ακτίνα από χρυσό φως έπεσε στον σταυρό που ήταν στην τράπεζα για την κοινωνία, και καθώς τον κοίταζα είδα τον Κύριο να στέκεται και να με παρατηρεί.

Καθώς με κοίταζε, μου μίλησε. «Προετοίμασε αυτόν τον χώρο για Μένα, γιατί σκοπεύω να δώσω ευλογία.»

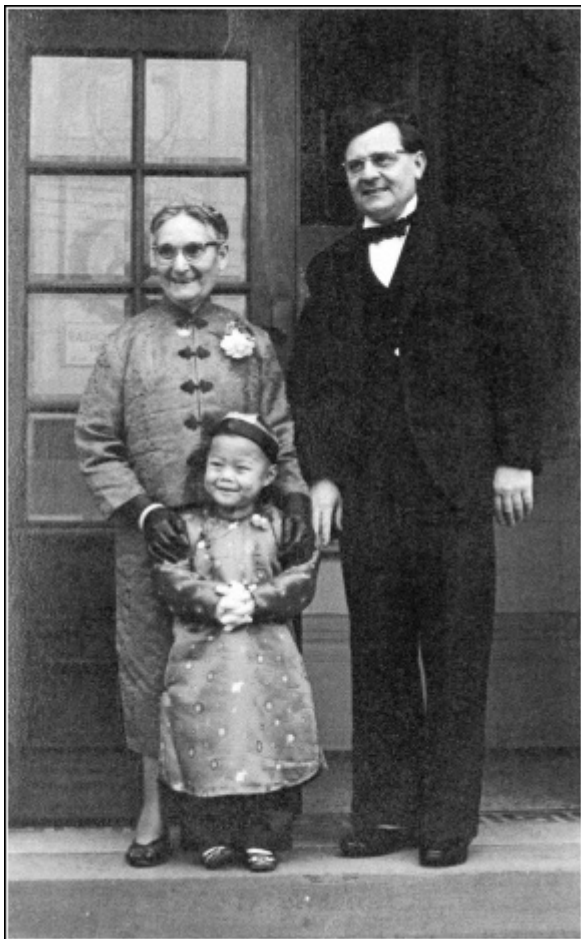
Γέρνοντας πιο μπροστά, είπα, «Ω Κύριε για πόσο καιρό;»

«Για σαράντα μέρες» ήρθε η απάντηση, και βαθμιαία το όραμα έσβησε.

Γονάτισα κάτω, ενώ η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά από σεβασμό και φόβο. Πίστευα πραγματικά ότι σε σαράντα μέρες θα ερχόταν η ευλογία, αλλά πριν από αυτό έπρεπε να εργαστώ και να προσευχηθώ. Αποφάσισα ότι κάθε μέρα θα έπλενα και θα καθάριζα όσο το δυνατόν περισσότερο μέρος της εκκλησίας μπορούσα και ότι όταν καθάριζα κάποιο μέρος θα προσευχόμουν σε αυτό. Για λίγο καιρό δεν ήμουν καλά, και ορισμένοι χριστιανοί φίλοι είχαν κανονίσει να πάω μαζί τους για ξεκούραση και διακοπές. Ξεκίνησα τον καθαρισμό και την προσευχή μου, αλλά δεν είπα σε κανέναν τίποτε για το όραμά μου και την απόφασή μου.

Καθώς πλησίαζε ο καιρός για τις διακοπές που μου πρότειναν, άρχισα να νιώθω ταραχή. Μόνο λίγες από τις σαράντα μέρες είχαν περάσει· πως μπορούσα να παρακούσω τις εντολές που μου έδωσε ο Κύριος; Αποφάσισα να μιλήσω για αυτό το θέμα στον Κινέζο μας ποιμένα, τον Christian Shang.

Δεν με κορόιδεψε για την ιστορία μου αλλά αμέσως αποφάσισε να ενωθί μαζί μου σ' αυτή

Εικόνα 20 μικρός Gordon με τον επίσκοπο Shang

τη δουλειά. Πήγα να δω τους φίλους μου με τους οποίους θα πήγαινα διακοπές, και βρήκα ότι είχαν τελείως ξεχάσει αυτά που μου είχαν πει και την υπόσχεση τους. Ένωσαν πολύ ντροπιασμένοι και έδειχναν ότι ήθελαν να ζητήσουν συγγνώμη. Εγώ σχεδόν φώναξα «αλληλουία!» Ο Κύριος είχε επέμβει και σ' αυτή τη λεπτομέρεια. Θα μπορούσα τώρα να επιμείνω στη δουλειά μέχρις ότου να έρθει η ευλογία.

Καθώς ο Christian Shang κι εγώ δουλεύαμε μια μέρα στην εκκλησία, ο Gordon, ένας από τους υιοθετημένους μου γιους, ήρθε να με ζητήσει. Κι αυτός ενώθηκε μαζί μας στο πρόγραμμα του σφουγγαρίσματος και της προσευχής. Λίγες μέρες αργότερα, ο ταμίας της εκκλησίας, Chen Tsung, μας βρήκε και τέλος ένας μετανοημένος ληστής ήρθε και ενώθηκε στην ομάδα εργασίας. Έτσι λοιπόν πέντε από μας ξοδεύαμε κάθε διαθέσιμη στιγμή στο να πλένουμε, να σφουγγαρίζουμε, να καθαρίζουμε και να προσευχόμαστε.

Όταν τέλειωσαν οι σαράντα μέρες η εκκλησία ήταν πεντακάθαρη και εί-

χαμε προσευχηθεί σε κάθε της σημείο. Αλλά γνωρίζαμε ότι αν ήταν να έχουμε ευλογίες θα έπρεπε να εργαστούμε και έξω, έτσι αποφασίσαμε να κάνουμε ειδικές εκστρατείες ευαγγελισμού και στους επόμενους μήνες και είχαμε θαυμάσιες ευλογίες.

Εκείνη την εποχή, είχαμε μια αίτηση από την οργάνωση Νεολαία για τον Χριστό να οργανώσουμε μια εκστρατεία. Θα πλήρωναν για τα έξοδα αν εμείς προμηθεύαμε τους εργάτες.

Τώρα είχαμε μια ομάδα από ένθερμους ανθρώπους που είχαν μετανόησει και που με χαρά κάνανε ότι ήταν αναγκαίο, και είχαμε και μια εκκλησία που ήταν έτοιμη να χρησιμοποιηθεί. Ο Μπομπ Πηρς (Bob Pearce), ήταν ένας Αμερικάνος Ευαγγελιστής που θα μιλούσε με μεταφραστή τον Δρ. Andrew Gih. Επειδή το έδαφος είχε προετοιμαστεί από μια αδιάκοπη και ένθερμη προσευχή, η ευλογία σάρωσε όλη την πόλη. Εκατοντάδες μετανόησαν πραγματικά και ανάμεσα τους υπήρχαν πολλοί φοιτητές του πανεπιστημίου.

Για αρκετούς μήνες συνεχίσαμε να απολαμβάνουμε ένδοξες ευλογίες. Φαινόταν ότι είχαμε επιστρέψει στις μέρες της πρώτης εκκλησίας, αλλά τώρα γνωρίζαμε ότι ο Θεός μας δυνάμωνε και μας προετοίμαζε για τις φρικτές μέρες που μας περίμεναν όλους μας και νέους και γέρους.+

Εικόνα 30 Μάο -Τσε Τουνγκ ξεσηκώνει τον λαό

Το Κομμουνιστικό κόμμα πήρε υπό τον πλήρη του έλεγχο το πανεπιστήμιο, και σε κάθε έναν από τους πεντακόσιους φοιτητές δόθηκε μια μεγάλη φόρμα στην οποία υπήρχαν πολλές ερωτήσεις στις οποίες έπρεπε να απαντήσουν με ειλικρίνεια. Κατάφερα να πάρω μια από αυτές τις φόρμες γιατί ήθελα να καταλάβω τι περιλάμβανε, και προσπάθησα να την συμπληρώσω. Μερικές από τις ερωτήσεις ήταν περιέργες, μερικές φαινόταν άσχετες και τελείως βλακώδεις, όπως «γνωρίζεις την αιτία

του θανάτου της γιαγιά σου; Πόσα παιδιά είχε ο θείος σου; Πόσα χρήματα είχε ο παππούς σου όταν πέθανε;»

Δεν υπήρχε αναφορά για θρησκεία, δεν υπήρχε αναφορά για πολιτικό κόμμα· όμως στο τέλος όταν ένας ήταν πια κουρασμένος και μπερδεμένος, ερχόταν η πολύ σημαντική ερώτηση.

«Ποια είναι η θέση σου; Αν είσαι υπέρ της κυβέρνησης, βάλε έναν κύκλο, αν είσαι εναντίον της, βάλε ένα Χ.»

Αυτό το ερώτημα σήμαινε ότι είτε θα συμμορφωνόσουν με αυτά που θα αποφάσιζαν οι αρχές, ή θα είχες δυσάρεστες μελλοντικές συνέπειες. Αν κάποιος έβαζε ένα Χ αυτό θα σήμαινε ότι θα ήταν έξω από το κόμμα, δεν θα είχε εργασία, θα ήταν φτωχός, θα ήταν ένας απόβλητος της κοινωνίας.

Σχεδόν όλοι οι πεντακόσιοι φοιτητές είχαν ξεκινήσει την μόρφωση τους σε Χριστιανικά σχολεία. Αν κάποτε είχαν αρρωστήσει είχαν πάει σε Χριστιανικά νοσοκομεία, γιατί ότι καλό υπήρχε στην εκπαίδευση και στην υγεία στα απομονωμένα μέρη της Κίνας, προερχόταν από ιεραποστολές. Επίσης πολλοί από αυτούς είχαν μεταστραφεί στη διάρκεια ευαγγελιστικών εκστρατειών.

Όταν μετρήθηκαν οι πεντακόσιες φόρμες, στις τριακόσιες υπήρχαν οι κύκλοι, αλλά στις διακόσιες υπήρχε το Χ! Οι Κομμουνιστές το θεώρησαν πολύ σοβαρό το θέμα. Κάλεσαν τους τριακόσιους που είχαν υπογράψει ότι συμφωνούσαν με αυτούς που κατείχαν την εξουσία, και τους είπαν ότι είχαν κάποια δουλειά να κάνουν. Θα χρησιμοποιούσαν όποιες μεθόδους ήθελαν — εκτός από του να αφαιρέσουν πραγματικά τη ζωή κάποιου — για να εξαναγκάσουν αυτούς τους διακόσιους να συμμορφωθούν.

Τον επόμενο μήνα έκαναν τις πιο φρικτές μορφές πειράγματος, σκληρότητας και δυσάρεστων ερεθισμών και αυτά τα έκαναν συνεχώς. Μετά δώσανε και πάλι τις φόρμες. Αλλά προς μεγάλη έκπληξη των αρχών, υπήρχαν λιγότεροι κύκλοι και περισσότερα Χ!

Πώς συνέβηκε αυτό; Άρχισαν να κάνουν επείγουσες έρευνες και μάθανε ότι κάθε πρωί οι Χριστιανοί φοιτητές είχαν συμπροσευχές.

Στο πανεπιστήμιο οι διαλέξεις αρχίζανε στις εννέα το πρωί. Όλοι οι φοιτητές ζούσανε στις εστίες του πανεπιστημίου, και στις οχτώ πήγαιναν για πρόγευμα, όμως στις εφτά οι

Χριστιανοί μαζευόντουσαν σε ομάδες για προσευχή και μελέτη της Βίβλου για να έχουν δύναμη για εκείνη την ημέρα της δοκιμασίας που γνώριζαν ότι θα ερχόταν.

Όταν οι μη-Χριστιανοί το ανακάλυψαν, διέλυαν την ομάδα και προκαλούσαν ένα πανδαιμόνιο. Έτσι οι Χριστιανοί μαζευόντουσαν στις έξη το πρωί. Και πάλι οι αντίθετοι τους ανακάλυψαν, και έτσι σηκωνόντουσαν ακόμα πιο νωρίς και συναντιόντουσαν στις πέντε το πρωί. Αυτό συνεχίστηκε, μέχρις ότου στο τέλος του μήνα μερικοί Χριστιανοί σχεδόν δεν κοιμόντουσαν καθόλου.

Οι αρχές έλαβαν αμέσως αυστηρά μέτρα. Ανακοίνωσαν «Θα σταματήσουμε όλες αυτές τις συγκεντρώσεις. Θα βάλουμε ένα τέρμα στις προσευχές και στην ανάγνωση της Βίβλου.» Κάθε Χριστιανός απομονώθηκε και ήταν κάτω από τη φρούρηση δέκα φανατικών Κομμουνιστών για τους επόμενους τρεις μήνες. Παρακολουθούσαν κάθε κίνηση τους, και συνεχώς τους μιλούσαν νύχτα και μέρα, τους κορόιδευαν και προσπαθούσαν να τους κάνουν πλύση εγκεφάλου.

Παρατηρούσαμε αυτούς τους φουκαράδες απομονωμένους Χριστιανούς καθώς τους βλέπαμε να αδυνατίζουν και να είναι πιο χλωμοί κι εξαντλημένοι. Δεν υπήρχε τρόπος να έρθουμε σε επαφή μαζί τους και τρέμαμε για αυτούς. Ήταν νέοι στην ηλικία και μερικοί απ' αυτούς ήταν νήπια στη Χριστιανική πίστη, αλλά το μόνο που μπορούσαμε να κάνουμε ήταν να προσευχόμαστε να μην χάσουν την πίστη τους παρά τα πύρινα βέλη του πονηρού.

Μετά που πέρασαν τρεις μήνες, όλοι μας αναγκαστήκαμε να συγκεντρωθούμε στην πλατεία της αγοράς. Υπό την επίβλεψη μιας μεγάλης Κομμουνιστικής αστυνομικής δύναμης είδαμε να φέρνουν στην πλατεία τους διακόσιους φοιτητές. Σε μια υψωμένη θέση στεκόταν ένας άνδρας με μια λίστα ονομάτων. Φώναξε το πρώτο όνομα.

Εμφανίστηκε μια κοπέλα δεκαεφτά χρονών. Ήταν εκλεπτυσμένη και όμορφη, και είχε μεγαλώσει σε ένα από αυτά τα ωραία σπίτια που ανήκαν στους πλούσιους του Πεκίνου πριν από τον πόλεμο. Την είχαν στείλει για ασφάλεια εδώ—και τώρα στεκόταν μπροστά στους κατηγορούς της! «Ποια είναι η θέση σου σήμερα;» φώναξε δυνατά ο άνθρωπος που στεκόταν στην υψωμένη θέση.

Προχώρησε στη μικρή εξέδρα. Φάνηκε να σκοντάφτει και νομίζαμε ότι θα έπεφτε. Αναρωτιόμαστε, γιατί φέρανε πρώτη αυτήν την κοπελίτσα; Φτωχό παιδί, πώς μπορούσε να σταθεί;

Εικόνα 4 Ένας από τους μάρτυρες που τον είχε υιοθετήσει η Γκλάντις

Μετά η φωνή της ακούστηκε ξαφνικά καθαρή και δυνατή. «Κύριε, όταν άρχισαν τα μαθήματα των τριών μηνών εκπαίδευσης σκεφτόμουν ότι ο Ιησούς Χριστός είναι πραγματικός. Νόμιζα ότι η Βίβλος λέγει την αλήθεια. Τώρα γνωρίζω ότι ο Ιησούς Χριστός είναι πραγματικός, γνωρίζω ότι η Βίβλος λέγει την αλήθεια!»

Φώναξαν τον ένα μετά τον άλλο αυτούς που τα ονόματά τους ήταν στη λίστα με τα διακόσια ονόματα και κανένας από αυτούς δεν κλονίστηκε, αν και ξέρανε αρκετά καλά για τους διώκτες τους ότι θα τους έκαναν να υποφέρουν.

Όλοι τους αποκεφαλίστηκαν εκείνη την ημέρα στην αγορά.

Πριν από κάθε εκτέλεση δίνανε στο θύμα μια τελευταία ευκαιρία να ανακαλέσει· όμως ακόμη και αυτοί που ήταν τελευταίοι και είχαν αναγκαστεί να δούνε τη φοβερή σφαγή όλων των άλλων δε δίστασαν.

Οι άνθρωποι αναρωτιούνται «Γιατί, ο Θεός το επέτρεψε;» Μήπως επειδή τους αγαπούσε τόσο πολύ και που για αυτό το λόγο τους πήρε κοντά Του, πριν τους κάνουν χειρότερα βασανιστήρια και τρομοκρατία;

Ίσως ο θάνατος τους, ήταν ο ευκολότερος θάνατος. Πήγαν κατ' ευθείαν στα πολλά οικήματα που ο Σωτήρας είχε πάει να τα προετοιμάσει πριν από αυτούς. Τον ακολούθησαν μέχρι το θάνατο.

.

Κεφάλαιο 16 Πίσω στην Αγγλία

ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ είχα καταπιεστεί με την αίσθηση ότι έπρεπε να επιστρέψω στην Αγγλία. Είχα είκοσι χρόνια από τότε που έφυγα και πριν από πολύ καιρό είχα αποφασίσει ότι ήταν απίθανο να επιστρέψω ποτέ. Τώρα ήμουν κινέζα τόσο στο όνομα, όσο και στα ρούχα, ακόμη και -κατά κάποιο τρόπο - στη σκέψη, και μου άρεσε η υιοθετημένη μου πατρίδα. Χρειαζόμουν εδώ, και δεν μου είχε φανεί ποτέ ότι η Αγγλία χρειαζόταν ευαγγελιστές ίσως ακόμη και περισσότερο από την Κίνα.

Μετά τη μεγάλη ευλογία στην Μεθοδιστική Εκκλησία και στη φυλακή, οι νέοι πιστοί πραγματοποιήσαν πολλές συναντήσεις προσευχής. Ένωσαν ότι είχαν την οδηγία να προσεύχονται για συγκεκριμένα πράγματα. Και αν ένας Χριστιανός ένιωθε μια συγκεκριμένη ανάγκη στην καρδιά του, αυτός το εξέφρασαν και όλοι προσεύχονταν για αυτό το θέμα.

Μια μέρα παρακολούθησα μια από αυτές τις συναντήσεις προσευχής όταν ένας νέος άντρας δήλωσε ότι ένιωθε πολύ ξεκάθαρα ότι χρειαζόταν για την Αγγλία θερμή προσευχή. Στο τέλος πήρα τον νεαρό άνδρα στην άκρη και ρώτησα γιατί έφερε το θέμα ενώπιον των Χριστιανών.

«Δεν νομίζετε ότι η Αγγλία χρειάζεται προσευχή;» ρώτησε.

«Ναι, αλλά όχι σαν να είναι μια ει-

δωλολατρική χώρα, γιατί, τελικά, είναι μια χριστιανική χώρα.»

«Αλλά έχουν ευλογία και αναζωπύρωση;»

«Δεν ξέρω.»

«Δεν μπορούν να έχουν. Αν ήταν έτσι, θα το γνωρίζαμε - στη μέση όλου του λιμού, του πολέμου και των δεινών μας. Η Αγγλία, η χώρα που μας έστειλε το ευαγγέλιο, λατρεύει άλλους θεούς.»

«Τι εννοείς?»

«Για αυτούς ο αθλητισμός, τα αστέρια του κινηματογράφου, ο πλούτος, η διασκέδαση - όλα είναι πολύ πιο σημαντικά από τον Θεό.»

«Αλλά πώς τα ξέρεις όλα αυτά;»

«Από τις εφημερίδες. Θα σας φέρω μερικές για να στο αποδείξω.»

Λίγο αργότερα μου έδωσε μια δέσμη κινεζικών εφημερίδων, και όταν τις διάβασα κατάλαβα το βάρος για τις προσευχές του. Κάθε θέμα από τις ειδήσεις που αναφερόντουσαν από την Αγγλία, κάθε εικόνα, είχε ως θέμα είτε ένα αστέρι του σινεμά ή έναν αθλητή, ή το ιπποδρόμιο- δεν υπήρχε ούτε μια αναφορά για το Θεό. Η Αγγλία, φαινομενικά ήταν τόσο ευημερούσα, ενώ άλλες χώρες περνούσαν από τρομερά δεινά στα χέρια της κομμουνιστικής κυριαρχίας, είχε ξεχάσει τι ήταν το πιο σημαντικό - η συνειδητοποίηση ότι ο Θεός είχε σημασία στη ζωή ενός έθνους όχι λιγότερο από ότι στη ζωή ενός ατόμου.

Από τότε ήξερα ότι πρέπει να επιστρέψω στη γη της γέννησής μου. Πρέπει να επιστρέψω για να έκανα ό, τι μπορούσα για να διαλύσω τον πνευματικό λήθαργο που είχε κυριέψει τόσους πολλούς. Πρέπει να μαρτυρήσω τη μεγάλη πίστη της κινεζικής εκκλησίας, πρέπει να ενημερώσω τους ανθρώπους για τα μεγάλα πράγματα που είχε κάνει ο Θεός για μένα.

Μερικούς μήνες αργότερα υπέβαλα αίτηση για άδεια, αλλά η ποσόστωση ήταν πλήρης, οπότε έπρεπε να περιμένω ένα ολόκληρο έτος πριν μπορέσω να υποβάλω ξανά αίτηση. Μέχρι τότε τα πράγματα γίνονταν πολύ επικίνδυνα. Ήξερα ότι θεωρούμουν ύποπτη και ξεκίνησα για τη Σαγκάη. Δεν είχα χρήματα και ρούχα, αλλά ήξερα μια κοινωνική οργάνωση που θα μπορούσε να με βοηθήσει.

Αυτή η κοινωνική οργάνωση αποτελούταν από μερικούς ευσεβείς Κινέζους που ενώθηκαν μαζί για να βοηθήσουν τους άπορους Γερμανούς ιεραπόστολους. Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αυτοί οι Γερμανοί υπέφεραν τρομερά. Δεν μπορούσαν να πάρουν καμία βοήθεια από τη Γερμανία και, φυσικά, δεν πήραν βοήθεια από τους Άγγλους επειδή ήταν εχθροί. Στο τέλος του πολέμου, αυτή η κοινωνική οργάνωση πλήρωσε τα ναύλα για να μετακομίσουν στη Γερμανία όσοι μπορούσαν να πάνε, αλλά πολλοί είχαν πεθάνει από την πείνα και τις αρρώστιες.

Σε αυτούς τους Κινέζους Χριστιανούς οφείλω το γεγονός ότι μπόρεσα να ξαναπατήσω στην Αγγλία. Είχα πάει στην Κίνα με πολύ λίγα εκτός από τη νεανική μου αποφασιστικότητα. Επέστρεψα, μεσήλικας, με απολύτως τίποτα εκτός από τη γνώση ότι ο Θεός δεν θα με απογοητεύσει ποτέ. Ίσως θα έβρισκα πολλά πράγματα παράξενα και δύσκολα· αλλά αν ο Θεός είχε δουλειά για μένα στην Αγγλία, θα έδινε όλα όσα ήταν απαραίτητα και θα με οδηγούσε ένα βήμα κάθε φορά.

Κεφάλαιο 17

Γουονγκ Κβάι

Όταν επέστρεψα στη Βρετανία μετά από απουσία σχεδόν είκοσι χρόνια, ένιωσα σχεδόν τόσο ξένη όσο ένιωσα όταν πήγα για πρώτη φορά στην Κίνα.

Είχα πάρει την κινεζική ιθαγένεια πριν από χρόνια, φορούσα κινεζικό φόρεμα, και έτρωγα κινεζικό φαγητό. Σκεφτόμουν ακόμη και με τον τρόπο που σκέπτονται οι Κινέζοι.

Εικόνα 1Η Γκλάντις μιλά προσκεκλημένη σε κάποια εκκλησία

Επέστρεψα σε μια Βρετανία πολύ διαφορετική από εκείνη που είχα αφήσει - μια χώρα πληγωμένη από τον πόλεμο, με μια μεγάλη αδιαφορία σχετικά με την ηθική που με συγκλόνισε.

Εδώ σε αυτήν τη χώρα με εκκλησίες ή παρεκκλήσια σε σχεδόν κάθε δρόμο, με χιλιάδες λειτουργούς των εκκλησιών, υπήρχε μια φοβερή απάθεια. Είχα παρακολουθήσει εκατοντάδες από Κινέζους

Χριστιανούς, που πριν από λίγα χρόνια ήταν λατρευτές ειδώλων, να υφίστανται τρομερές στερήσεις, ακόμη και βασανιστήρια και θάνατο για την πίστη τους. Πώς θα αντιδράσει η λεγόμενη χριστιανική χώρα μας εάν της επιτεθεί η κομμουνιστική μάστιγα;

Ακόμη και στις ίδιες τις εκκλησίες, οι Χριστιανοί φαινόταν ότι ήταν χλιαροί. Οι γυναίκες ήταν ντυμένες σύμφωνα με την τελευταία λέξη της μόδας και οι κοινωνικές εκδηλώσεις είχαν πολύ μεγαλύτερη σημασία από τη συνάντηση προσευχής ή τη διάδοση του μηνύματος του ευαγγελίου. Ήταν πολύ πιο δύσκολο να φτάσουμε στην καρδιά μιας Αγγλικής εκκλησίας από ότι στις καρδιές εκείνων των ανίδεων, ειδωλολατρών Κινέζων.

Δεν μπορούσα να επιστρέψω στην Κίνα λόγω των κομμουνιστικών διώξεων, αλλά πόσο συχνά λαχταρούσα την απλή ζωή που είχαμε ζήσει στο Γιανγκτσένγκ πριν από τον πόλεμο και την κατάκτηση όλης της υιοθετημένης μου χώρας από τις δυνάμεις του κακού.

Αλλά ένιωθα ότι ο Θεός με είχε φέρει πίσω για κάποιο σκοπό, και πριν περάσει πολύς καιρός άνοιξε πολλούς δρόμους για υπηρεσία. Είχα αιτήματα από χριστιανικές ομάδες σε όλη τη χώρα για να πω την ιστορία μου. Αυτό συνεπαγόταν να ταξιδεύω για εκατοντάδες μίλια που δεν με πείραζε, και να γράφω δεκάδες γράμματα που δεν μου άρεσε καθόλου.

Βρήκα επίσης ότι υπήρχαν πολλοί Κινέζοι στην Αγγλία και κατάλαβα πόσο μοναχικοί πρέπει να αισθάνονται σε αυτήν την παράξενη χώρα. Μιλούσα τη γλώσσα τους και φορούσα τα ρούχα τους και, επίσης έπρεπε να δίνω αναφορά στην αστυνομία ως μία ξένη. Άρχισα να τους αναζητώ. Υπήρχαν αρκετοί στο Λονδίνο και, με την πάροδο του χρόνου, δημιουργήσαμε μια μικρή κινεζική χριστιανική εκκλησία. Είχαμε έναν Κινέζο εργάτη του ευαγγελίου που πήγαινε στα πλοία που προέρχονταν από το Χονγκ Κονγκ και τη Σιγκαπούρη, και κάναμε το καλύτερο δυνατό για να καλωσορίσουμε τους Κινέζους

ναυτικούς. Μέσα από αυτούς μάθαινα νέα για την αγαπημένη μου, δυστυχισμένη Κίνα, και μερικές φορές είχα μηνύματα που έφταναν λαθραία από μερικά από τα παιδιά μου. Και, ω, τι χαρά που ένιωθα, γνωρίζοντας ότι ακόμη και κάτω από την κομμουνιστική κυριαρχία οι σπόροι που είχαν σπαρθεί στις καρδιές τους ήταν άθικτοι. Ο Ιησούς Χριστός ήταν ακόμα το παν για αυτά.

Στο Μπρίστολ και στο Λίβερπουλ βρήκα Κινέζους σε μεγάλο αριθμό και είχα τη χαρά να οδηγήσω μερικούς από αυτούς στον Χριστό και να παρευρεθώ στη βάπτισή τους.

Μου ζητήθηκε να επισκεφτώ την Ιρλανδία αρκετές φορές, αλλά δεν είχα νιώσει την ανάγκη να δεχτώ την πρόσκληση. Ωστόσο, ένα ακόμη αίτημα ήρθε και ένιωσα ότι για κάποιο λόγο ο Κύριος ήθελε να επισκεφτώ το Μπέλφαστ.

Όταν έφτασε το πλοίο, παρατήρησα έναν επιθεωρητή της αστυνομίας και δύο αστυνομικούς να έρχονται πάνω. Λίγα λεπτά αργότερα ένας καμαρότος με πλησίασε και μου ζήτησε να πάω στην καμπίνα του καπετάνιου. Εκεί βρήκα την ομάδα των αστυνομικών.

«Κυρία, ο επιθεωρητής έχει ενημερωθεί ότι μια αλλοδαπή βρίσκεται σε αυτό το πλοίο, αλλά το μόνο άτομο που ταιριάζει σε αυτήν την περιγραφή είναι εσύ», είπε ο καπετάνιος σχεδόν ζητώντας συγγνώμη.

Γέλασα και μετά εξήγησα ότι ήμουν Αγγλίδα, αλλά ήμουν στην Κίνα ως ιεραπόστολος για σχεδόν είκοσι χρόνια. Τώρα, έχοντας διωχθεί από τους κομμουνιστές, επέστρεψα στην πατρίδα μου. Όμως, καθώς είχα πάρει την κινεζική υπηκοότητα, θεωρήθηκα ότι ήμουν ξένη.

«Μάλλον μια δύσκολη κατάσταση», είπε ο επιθεωρητής, χαϊδεύοντας το πηγούνι του.

«Τι πρέπει να βάλω στη φόρμα; Μια μικρόσωμη Αγγλίδα κυρία, ντυμένη με κινέζικα ρούχα, έρχεται να μιλήσει σε μια εκκλησία – αυτό δεν είναι κάτι που μπορούμε να το θεωρήσουμε μεμπτό και να σας κρατήσουμε για αυτό, είναι δεν είναι;»

Γέλασα ξανά. «Έχω βρεθεί στη φυλακή στη Ρωσία και στην Κίνα, οπότε υποθέτω ότι μια Ιρλανδέζικη φυλακή δεν θα είναι και τόσο κακή».

Οι άντρες χαμογέλασαν με φιλικό τρόπο, και τότε ο επιθεωρητής είπε χαρούμενα, «Λοιπόν, καθώς δεν μπορώ να σε πάω στη φυλακή, μπορείς να μας επιτρέψεις να σε οδηγήσουμε στο μέρος που μένεις;»

«Θα είμαι πολύ ευγνώμων», απάντησα με ανακούφιση που τα πράγματα είχαν αρχίσει να «στρώνουν».

Με οδήγησαν με κάπως επίσημο τρόπο στο σπίτι του οικοδεσπότη μου. Καθώς έσφιξα τα χέρια με τον επιθεωρητή, είπε: «Τώρα, αν υπάρχει κάτι που μπορώ να κάνω για εσάς ενώ βρίσκεστε στην πόλη μας, μην διστάσετε να με ενημερώσετε».

Τον ευχαρίστησα, αλλά ένιωσα ότι δεν υπήρχε πιθανότητα να χρειαστεί εδώ αστυνομική προστασία.

Την επόμενη μέρα καθώς περπατούσα στο δρόμο, συνάντησα μια κινέζα κοπέλα. Χαιρετήσαμε η μία την άλλη σαν αδερφές και τηςμίλησα για πολύ ώρα και την προσκάλεσα στις συναντήσεις που έκανα.

«Υπάρχουν άλλοι Κινέζοι σε αυτήν την πόλη;» Ρώτησα καθώς επρόκειτο να χωριστούμε.

«Ναι, τρεις άλλοι», απάντησε.

«Μπορείς να μου δώσεις τις διευθύνσεις τους ώστε να μπορέσω να τους επισκεφτώ;»
Ρώτησα.

Έγραψε τις πληροφορίες και στη συνέχεια πρόσθεσε: «Υπάρχει μια ακόμα Κινέζα εδώ, αλλά δεν θα σας ενδιαφέρει καθώς βρίσκεται στο ψυχιατρείο».

Αποχαιρετήσαμε η μία την άλλη και πήγα στο δρόμο. Με την πρώτη ευκαιρία θα επισκεπτόμουν αυτούς τους άλλους ανθρώπους, αλλά, φυσικά, αυτή που ήταν στο άσυλο δεν με ενδιέφερε.

Πήγα στο δωμάτιό μου και γονάτισα για να προσευχηθώ, αλλά κάτι μου φάνηκε να με εμποδίζει. Τότε, ξεκάθαρα μια φωνή μου είπε: «Αυτή η γυναίκα για την οποία άκουσες πρέπει να σε ανησυχήσει. Γι' αυτήν σε έφερα στην Ιρλανδία. »

Πήγα κάτω και ρώτησα τον οικοδεσπότη μου πώς θα μπορούσα να έρθω σε επαφή με έναν ασθενή στο άσυλο. Απάντησε ότι είχε έναν φίλο που είχε πρόσβαση σ' αυτό το μέρος καθώς ήταν στο διοικητικό του συμβούλιο.

Ο φίλος μου πρόσφερε ευγενικά να με οδηγήσει στο άσυλο την επόμενη μέρα, και να ενημερώσει τον υπεύθυνο για το σκοπό που ερχόμαστε. Λίγο πριν φύγω από το σπίτι, είχα λάβει ένα δέμα, και σε αυτό ήταν ένα κινεζικό κέικ «φεγγάρι.» Το έβαλα στην τσάντα μου όταν φύγαμε για να επισκεφθούμε το άσυλο.

Με παρουσίασαν στην προϊσταμένη, η οποία με παρέδωσε σε μια νοσοκόμα. Με πήρε σε ένα δωμάτιο και είπε ότι θα έφερνε τη γυναίκα που ήθελα να δω.

Τότε είπε ένα παράξενο πράγμα.

«Κυρία Εϊλουόρντ, πιστεύω ότι αυτή η γυναίκα είναι τόσο λογική όσο εσείς ή εγώ. Θα κάνετε τη δουλειά του Θεού εάν μπορείτε να τη βοηθήσετε».

Εκείνη τη στιγμή μια νοσοκόμα τράβηξε μέσα ένα από τα πιο θλιβερά δείγματα Κινέζας γυναίκας που είχα δει ποτέ - λεπτή, φοβισμένη, με σκυμμένο το κεφάλι σαν ένα δαρμένο σκυλί.

Της μίλησα στα Κινέζικα, αλλά δεν σήκωσε τα μάτια της. Προσπάθησα να της πω ότι ήθελα να τη βοηθήσω, αλλά ακόμα δεν υπήρχε ανταπόκριση.

Στη συνέχεια, παρορμητικά, πήρα το κέικ «φεγγαριού» από την τσάντα μου και το έβαλα στο χέρι της. Το κοίταξε, και μια περίεργη, στραγγαλισμένη κραυγή ήρθε από τα χείλη της.

«Ένα κέικ φεγγάρι», είπε στα κινέζικα. Τότε με κοίταξε και χαμογέλασα.

«Γουόνγκ Κβάι, θέλω να σε βοηθήσω», είπα. «Και εγώ είμαι τώρα Κινέζα. Μπορείς να μου πεις πώς έφτασες εδώ; Πες μου πώς μπορώ να σε βοηθήσω. »

Με κοίταξε πολύ ώρα. μετά από την τσέπη της τράβηξε μια δέσμη επιστολών

«Μπορείς να διαβάσεις;» ψιθύρισε.

Έγνεψα καταφατικά.

«Από τον γιο μου, αλλά δεν μπορώ να τα διαβάσω», είπε με μια τραγική αδύναμη φωνή.

Άνοιξα ένα και το διάβασα - ένα απλό μικρό γράμμα από έναν ευγενικό γιο που παρακαλούσε τη μητέρα του να του πει που ήταν και γιατί δεν είχε ακούσει τίποτα από αυτήν.

Πολύ πριν τελειώσω, η Γουονγκ Κβάι έτρεμε, στη συνέχεια άρχισε να κλαίει με λυγμούς με έναν ήσυχο, τρόπο που έδειχνε την απελπισία της.

Την άφησα να κλάψει για λίγο, και μετά της είπα απαλά, «Τώρα πες μου πώς έφτασες εδώ και θα γράψω στον γιο σου για σένα».

Έτσι, σιγά-σιγά, έμαθα την ιστορία της. Την είχε δεσμεύσει στην Κίνα ένας Ιρλανδός καπετάνιος με τη σύζυγό του για να την έχουν ως νοσοκόμα στα δύο μικρά παιδιά τους και είχε έρθει μαζί τους, στο σπίτι τους, μαζί τους. Τότε την είχαν αφήσει με τα παιδιά στο σπίτι της μητέρας του καπετάνιου, ενώ πήγαν να επισκεφθούν την Αγγλία. Η ηλικιωμένη γιαγιά ήταν μια φανατική Ιρλανδέζα που μισούσε όλους τους ξένους, θεωρώντας τους ως κατάσκοπους και πράκτορες της πέμπτης φάλαγγας. Δεν μπορούσε να μιλήσει κινέζικα και η Γουόνγκ Κβάι δεν μπορούσε να μιλήσει αγγλικά, οπότε δεν πέρασε πολλή ώρα και ξεκίνησε η φασαρία. Η Γουόνγκ Κβάι είπε ότι η γιαγιά συνήθιζε να ξεσπάει σε τρομερή λυσσασμένη οργή, και σε μια κατάσταση οργής, ξέσπασε πάνω στην Γουόνγκ Κβάι, η οποία προσπάθησε να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Η γιαγιά κάλεσε αμέσως την αστυνομία και δήλωσε ότι αυτή η Κινέζα ήταν διάβολος, ήταν ένας τρελός- τρελός διάβολος που της είχε επιτεθεί. Δεν τολμά να την κρατήσει άλλο στο σπίτι.

Η φτωχή Γουόνγκ Κβάι δεν μπόρεσε να καταλάβει τι είπε, αλλά η θέα της αστυνομίας την τρομοκρατούσε. Όταν την κράτησαν για να την πάρουν μακριά, φώναζε και κλοτσούσε με μια φρενίτιδα τρόμου. Δεν υπήρχε κανείς να την υπερασπιστεί, κανείς δεν μπορούσε να την καταλάβει, οπότε μπήκε στο άσυλο και αποδείχθηκε εξαιρετικά χρήσιμη ως «η γυναίκα που σκούπιζε». Για μήνες είχε μείνει εκεί, ένα μοναχικό, λυπημένο, μπερδεμένο μικρό πλάσμα.

Τότε άρχισα τον αγώνα να την απελευθερώσω και ξαφνικά θυμήθηκα την υπόσχεση του αστυνομικού επιθεωρητή μου. Θα μπορούσε σίγουρα να βοηθήσει σε αυτό το θέμα. Και ήταν τόσο καλός όσο ο λόγος του.

Ανακάλυψε ακόμη και ότι ο εργοδότης της ήταν υπεύθυνος για τον ναύλο επιστροφής της στο Χονγκ Κονγκ, καθώς μόνο με αυτή τη δέσμευση του επιτράπηκε να την φέρει από την Κίνα.

Έπρεπε να είμαι προσωπικά υπεύθυνη για τη συμπεριφορά της κυρίας Γουόνγκ και να υπογράψω πολλά χαρτιά, αλλά επιτέλους ήταν ελεύθερη και θα μπορούσα να την πάρω σπίτι στην Αγγλία στο διαμέρισμά μου όπου η φίλη μου η Rosemary και εγώ μπορούσαμε να την αντιμετωπίσουμε για άλλη μια φορά ως ανθρώπινο ον. Και πόσο άνοιξε κάτω από τη φροντίδα και την αγάπη μας!

Δεν της κηρύξαμε ποτέ, αλλά άκουσε τις προσευχές μας και της άρεσε πολύ να με ακούει να διαβάζω τις ιστορίες της Βίβλου στα κινέζικα. Τότε μια μέρα ήρθε με το πρόσωπό της να λάμπει. «Αι Βε Τε, υπάρχει ειρήνη εδώ, γιατί τώρα ο Ιησούς είναι εδώ», είπε, πιέζοντας το χέρι της στο στήθος της.

Η δική μου καρδιά τραγουδούσε για αυτήν καθώς την κοίταξα. Τι αλλαγή από το άθλιο μικρό αδέσποτο που είδα για πρώτη φορά.

Λίγες μέρες αργότερα η κυρία Γουόνγκ επέστρεψε με μια άλλη Κινέζα, την κυρία Τσενγκ (Cheng), την οποία είχε γνωρίσει στο δρόμο. «Πρέπει να της μιλήσω για τον Ιησού μου», είπε. Και καθώς ήταν απασχολημένη στην κουζίνα, μπόρεσα να την ακούσω να εξηγεί με τον δικό της απλό τρόπο τα υπέροχα πράγματα που είχε κάνει ο Ιησούς γι' αυτήν.

Λίγες μέρες πριν από τα Χριστούγεννα η κυρία Τσενγκ δέχτηκε τον Σωτήρα, και μαζί αυτές οι δύο μικρές γυναίκες μας ξεκίνησαν να εργαστούν για τον Κύριό τους όπου μπορούσαν να συναντήσουν έναν συμπατριώτη.

* * *

Εκείνη την εποχή ένιωθα πολύ κουρασμένη μετά από μια μακρά σειρά συναντήσεων.

Η κυρία Rosemary Brisco, η οποία μου είχε παράσχει ένα σπίτι και είχε εργαστεί πολύ σκληρά και για να βοηθήσει το έργο της Κίνας, συμφώνησε ολόψυχα όταν πρότεινα να έχουμε ήσυχα Χριστούγεννα για μία φορά, μόνο η Rosemary, εγώ και ο Γουόνγκ Κβάι.

Ο Γουόνγκ Κβάι γέλασε όταν επανέλαβα την πρότασή μου στα κινέζικα. Είχε γνωρίσει το σπίτι μας τώρα και ήξερε ότι ήταν σπάνια ήσυχο.

Την επόμενη μέρα η Rosemary είπε, «Σκέφτομαι τη φτωχή κα Τσενγκ. Είναι μόνη, θα μπορούσαμε να της ζητήσουμε να έρθει την ημέρα των Χριστουγέννων, έτσι δεν είναι; Το μικρό μας κοτόπουλο θα φτάσει για τέσσερις. »

Εκείνο το βράδυ ο Πέτρος, ένα αγόρι από την Κίνα που ήταν πολύ ντροπαλό, ήρθε να με δει.

«Τι κάνεις για τα Χριστούγεννα, Πέτρο;» Ρώτησα.

«Λοιπόν, τίποτα», απάντησε.

Κοίταξα τη Rosemary και μπόρεσα να διαβάσω τις λέξεις «Το φτωχό μου κοτόπουλο!» στα μάτια της, αλλά έγνεψε καταφατικά.

«Τότε έλα να περάσεις τα Χριστούγεννα μαζί μας, Πέτρο», και τα ντροπαλά καστανά μάτια του άναψαν.

Πριν φύγει, ο Άλαν, ένας νεαρός Γάλλος που είχε πρόσφατα μεταστραφεί στο Χριστό, έφτασε και κάπως πριν φύγει ο Άλαν είχε προστεθεί επίσης στους προσκεκλημένους.

Νωρίς το επόμενο πρωί ήρθε ένα τηλεγράφημα από τη Τζέιν, την Κινέζα κοπέλα στην Ιρλανδία που μου είπε για πρώτη φορά ότι η Γουόνγκ Κβάι ήταν στο ψυχιατρείο. Η Τζέιν ρώτησε αν μπορούσε να έρθει για τα Χριστούγεννα και φυσικά έφτασε την επόμενη μέρα.

«Το φτωχό μου κοτόπουλο!» αναστέναξε η Rosemary. «Γίνεται όλο και μικρότερο!»

Η Γουόνγκ Κβάι, ωστόσο, γέλασε χαρούμενα, ενθουσιασμένη με τη σκέψη ότι τα πρώτα της Χριστούγεννα ως χριστιανή θα τα περνούσε ανάμεσα με τόσους πολίτες της χώρας της.

Την παραμονή των Χριστουγέννων χτύπησε το κουδούνι και η Γουόνγκ Κβάι, που αγαπούσε να απαντά στην πόρτα, έσπευσε να την ανοίξει. Ακούσαμε τη φωνή της να ανεβαίνει με χαρούμενη έκπληξη και μετάφρασα για τη Rosemary.

«Λέει ότι τα αγόρια έχουν έρθει», ψιθύρισα. «Για ποια αγόρια μιλάει;»

Η Γουόνγκ Κβάι έτρεξε στο δωμάτιο, με το πρόσωπό της να ακτινοβολεί και πίσω της στέκονταν τρεις χαμογελαστοί Κινέζοι νέοι.

«Τα αγόρια έχουν έρθει», φώναξε η Γουόνγκ Κβάι. «Τα αγόρια έχουν έρθει από το Χονγκ Κονγκ.»

«Τα αγόρια» ήρθαν προς τα εμπρός και ο καθένας τους υποκλίθηκε σκύβοντας χαμηλά σε όλους μας με τη σειρά. Στη συνέχεια, κάποιος που φαινόταν ο ηγέτης εξήγησε: «Υπάρχουν δεκαέξι στην ομάδα μας.»

Είμαστε όλοι μαθητές, αγόρια και κορίτσια, από το Χονγκ Κονγκ. Λίγο πριν αράξει το πλοίο στο μόλο ένας από τους επιβάτες εξήγησε ότι αύριο είναι τα Χριστούγεννα. Όλα τα καταστήματα θα είναι κλειστά και τα κολέγια δεν θα είναι ανοιχτά, οπότε δεν ξέραμε τι να κάνουμε. Στη συνέχεια, ένα αγόρι θυμήθηκε ότι πριν φύγουμε από το σπίτι, ένας νεαρός άνδρας του είχε πει ότι αν είχε δυσκολία στην Αγγλία, πηγαίνετε σε μία από αυτές τις διευθύνσεις.

Μου έδωσε ένα κομμάτι χαρτί και είδα ότι μια διεύθυνση ήταν στο Λιντς, μία στο Μάντσεστερ, η άλλη ήταν η δική μου.

«Τρεις ήρθαμε να σας βρούμε. Οι υπόλοιποι έμειναν με τις αποσκευές», εξήγησε ο ηγέτης.

«Πρέπει να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε», είπα, και η Rosemary και εγώ ξεκινήσαμε να σχεδιάζουμε τρόπους και μέσα. Ήταν αδύνατο για εμάς να παρέχουμε κρεβάτια, αλλά όχι πολύ μακριά από μας υπήρχε ένας ξενώνας που θα μπορούσε να τους φροντίσει. Πήγα και βρήκα την ιδιοκτήτρια που φάνηκε πρόθυμη να τους δώσει κρεβάτια να κοιμηθούν, αλλά δεν μπορούσε να παράσχει φαγητό σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

Έτσι, η οικογένειά μας είχε μεγαλώσει τρομαχτικά, και ακόμη και το επόμενο πρωί προστέθηκαν και άλλοι. Το φτωχό μικρό κοτόπουλο της Rosemary εξαφανίστηκε σε υπέροχα μπουλ ρυζιού, και η Γουόνγκ Κβάι, ήταν στο στοιχείο της, καθώς πέρασε την ημέρα μαγειρεύοντας τη μια κατσαρόλα μετά την άλλη με κινέζικα φαγητά.

Τα ήσυχα Χριστούγεννα μας ήταν μόνο ένα όνειρο. Δεν θυμάμαι καν αν δοκίμασα ένα κομμάτι κοτόπουλο, γιατί οι καλεσμένοι μας τελικά αριθμούσαν είκοσι επτά. Αλλά τι σημασία είχε το φαγητό σε σύγκριση με τη μεγάλη ευτυχία που γέμισε το μικρό μας σπίτι εκείνη την ημέρα, και η ευλογία του Θεού που ακολούθησε.

Λίγο μετά από αυτό, η κα Γουόνγκ αποφάσισε ότι υπήρχε δουλειά για αυτήν στο σπίτι της στο Χονγκ Κονγκ.

«Ο γιος μου δεν ξέρει για τον Ιησού», είπε. «Η θεία μου που ζει στο λόφο δεν τον έχει ακούσει. Πρέπει να επιστρέψω και να τους μιλήσω, καθώς και σε πολλούς άλλους. »

Έτσι, η κυρία Γουόνγκ μας άφησε και πόσο χάσαμε την ευτυχισμένη και χρήσιμη παρουσία της.

Εβδομάδες αργότερα λάβαμε ένα γράμμα από τον γιο της μαζί με ένα όμορφο φόρεμα για μένα. Ήταν γεμάτος ευχαριστίες για όλα όσα είχαμε κάνει για τη μητέρα του και έγραψε ότι ήθελε να μας πει ότι είχε ακόμα ειρήνη και μιλούσε στον καθένα για τον υπέροχο Ιησού της.

18

Ένα παλιό κουστούμι

ΛΙΓΟ ΚΑΙΡΟ ΜΕΤΑ ΠΟΥ ΕΠΕΣΤΡΕΨΑ στην Αγγλία άρχισα να θυμάμαι όλους τους Κινέζους που δεν είχαν σχεδόν τίποτα να φορέσουν. Εκατοντάδες είχαν διωχθεί από τα σπίτια τους και είχαν συσσωρευτεί στην Ελεύθερη Κίνα. Πολλοί είχαν φύγει από την ηπειρωτική χώρα και πήγαν στη Φορμόζα (Ταϊβάν) ή σε άλλα νησιά. Συγκεντρώθηκαν πλήθος κόσμου σε πολύ χειρότερες συνθήκες από τα ζώα των στάβλων μας. Ακόμα και σε οργανωμένους καταυλισμούς προσφύγων το φαγητό ήταν λιγοστό, και υπήρχαν λίγα επιπλέον ρούχα που μπορούσαν να διανεμηθούν όταν τα κουρέλια που φορούσαν για μήνες διαλυόντουσαν.

Κοιτούσα τους Άγγλους, τυλιγμένους με τα ζεστά χειμωνιάτικα ρούχα τους παρόλο που πολλά απ' αυτά τα είχαν πάρει με κουπόνια και ήταν φτιαγμένα από φθηνό υλικό. Δεν είδα κανέναν σε απελπιστική ανάγκη για τροφή ή για ρούχα. Στην πραγματικότητα, υπήρχαν πολύ λιγότερες δυσκολίες από όσες υπήρχαν όταν έφυγα από την Αγγλία πριν από χρόνια,

Εικόνα 1 Πρόσφυγες στη Φορμόζα (σήμερα Ταϊβάν)

γιατί εκείνη την εποχή είχαμε τεράστιες γραμμές ανέργων, και πολλοί άνδρες, γυναίκες και παιδιά ήταν υποσιτισμένοι και ντυμένοι με κουρέλια.

Καθώς ταξίδεψα μιλώντας σε διάφορες εκκλησίες, είπα για την απελπιστική κατάσταση πολλών από τους Κινέζους Χριστιανούς. Και πριν περάσει πολύς καιρός, κατέφθασαν πολλά δέματα από ξεπερασμένα ρούχα ή ρούχα που είχαν απορριφθεί.

Μοιραζόμουν ένα σπίτι στο Λονδίνο με την αγαπητή μου φίλη, κυρία Rosemary Brisco. Κάποτε το μικρό μας σπίτι ήταν μέρος των μικρών σπιτιών (mews: σπίτια που προερχόντουσαν από στάβλους) οικογενειών που ανήκαν στα

μεγάλα «τζάκια» των μεγάλων της κοινωνίας που είχαν τα σπίτια τους στο Λονδίνο στην πλατεία Μπράινστον. Τώρα δεν χρειάζονταν πλέον τα βόδια, κι έτσι οι στάβλοι μετατράπηκαν σε πολύ άνετα μικρά διαμερίσματα, το καθένα με το δικό του μικρό γκαράζ.

Δεν είχαμε αυτοκίνητο, οπότε το γκαράζ ήταν η αποθήκη για τα μεταχειρισμένα ρούχα που λάβαμε.

Η Rosemary ήταν κυρία από τη γέννησή της και είχε μια πολύ διαφορετική εκπαίδευση και υπόβαθρο από τη δική μου, και δεν έκανε καθόλου φασαρία όταν επρόκειτο να τακτοποιήσει το σύνολο των πραγμάτων που συλλέγαμε κάθε βδομάδα. Δεν μπορούσε να κηρύξει και δεν είχε πάει ποτέ στην Κίνα, αλλά αγαπούσε τους Κινέζους που μας επισκέφτηκαν και ενδιαφερόταν τόσο πολύ όσο κι εγώ για κάθε πτυχή του έργου.

Ενώ παρακολουθούσα συναντήσεις ταξιδεύοντας από το βορρά στο Νότοσ' όλη τη χώρα, η Rosemary ήταν απασχολημένη με ταξινόμηση, πλύσιμο, επιδιόρθωση και συσκευασία όσων από τα ρούχα ήταν κατάλληλα για αποστολή στο εξωτερικό. Δεν ήταν θεαματική ----

+δουλειά, αλλά δεν θα ξέρουμε ποτέ πόσο άνεση έφεραν αυτά τα ρούχα σ' αυτούς τους φτωχούς άστεγους.

Λίγο πριν τη μεγάλη χριστουγεννιάτικη ταχυδρομική κίνηση, στείλαμε δεκαπέντε δέματα βάρους δώδεκα κιλών το καθένα σε μια Νορβηγίδα ιεραπόστολο που εργαζόταν σε ένα τεράστιο στρατόπεδο προσφύγων λίγο έξω από την κομμουνιστική περιοχή.

Όπως πάντα, όταν έφτασε η αποστολή των δεμάτων και πριν τα ανοίξουν, η ιεραπόστολος διοργάνωσε μια ειδική συνάντηση προσευχής ώστε να προσευχηθούν για καθοδήγηση στη διανομή αυτών των ρούχων.

Εκείνο το βράδυ η ιεραπόστολος συνάντησε έναν χριστιανό Κινέζο έμπορο που της είπε ότι ταξίδευε μεταξύ του Χονγκ Κονγκ και Μακάο με τα εμπορεύματά του.

«Υπάρχουν πολλοί πρόσφυγες στο Μακάο;» ρώτησε.

«Το μέρος είναι φίσκα γεμάτο με πρόσφυγες», ήταν η απάντηση.

Εικόνα 20: Οι πρόσφυγες φτάνουν με ελάχιστα ρούχα-----

+«Υπάρχει κάποια χριστιανική διακονία ανάμεσά τους;»

«Δεν επιτρέπεται σε κανέναν να κάνει τίποτα επειδή το Μακάο ανήκει στους Πορτογάλους.»

«Θα πάρετε ένα από αυτά τα δέματα και θα προσευχηθείτε ότι θα σας καθοδηγήσει ο Θεός να δώσετε τα ρούχα σε αυτούς που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη;»

Έτσι, με ένα από τα κλειστά

πακέτα, ο έμπορος ξεκίνησε για το Μακάο.

Είχε ένα δωμάτιο στην πόλη, και πήγε κατευθείαν σε αυτό για να αφήσει τα πράγματα του. Τότε αποφάσισε να βγει για να αγοράσει κάποιο φαγητό. Κατεβαίνοντας στο δρόμο συναντήθηκε με έναν άντρα που φαινόταν άρρωστος και λιμοκτονούσε, αλλά φερόταν με πολλή υπερηφάνεια παρά το γεγονός ότι το μόνο που φορούσε στο αδύναμο σώμα του ήταν ένα αμάνικο γιλέκο και ένα ζευγάρι γυναικεία εσώρουχα!

Ο έμπορος τον κοίταξε, και έμεινε έκπληκτος. Αυτός ο άντρας κάποτε ήταν ένας από τους πιο εξέχοντες άντρες της Κίνας.

«Κύριε, ψάχνετε για κατάλυμα;» Ρώτησε ο έμπορος με αξιοπρεπή τρόπο.

Ο ξένος κούνησε το κεφάλι του.

«Θα έρθεις να φας μαζί μου;» συνέχισε ο έμπορος.

«Σας ευχαριστώ, δέχομαι», ήταν η αξιοπρεπής απάντηση.

Μαζί πήγαν σε ένα μικρό εστιατόριο και ο έμπορος παρήγγειλε ένα απλό γεύμα.

«Σε αναγνώρισα καθώς ήρθες στο δρόμο», είπε ο έμπορος καθώς το γεύμα προχωρούσε.
«Υπάρχει κάτι που μπορώ να κάνω για να σε βοηθήσω;»

«Πιστεύω ότι είσαι Χριστιανός. Θα προσευχηθείτε μαζί μου;»

Ο έμπορος έσκυψε το κεφάλι του, και πολύ απλά ο ευγενής κύριος είπε: «Κύριε, σας ευχαριστώ που απαντήσατε στα δύο πρώτα μέρη της προσευχής μου. Με έφερες στην ασφάλεια. Μου έδωσες κάτι να φάω. Τώρα παρακαλώ απαντήστε στο τρίτο μέρος και δώστε μου κάτι να φορέσω, ώστε να μπορώ να βρω εργασία και να διατηρήσω τον αυτοσεβασμό μου.»

«Πιστεύω ότι ο Θεός έχει ήδη απαντήσει σε αυτήν την προσευχή», είπε ο έμπορος ανυπόμονα. «Ελάτε σπίτι μαζί μου τώρα.»

Μαζί άνοιξαν το πακέτο που είχαμε στείλει από το Λονδίνο που είχαμε προσευχηθεί και εκεί, μέσα, έβαλαν κάτι που σπάνια είχε έρθει στα χέρια μας - ένα πλήρες ανδρικό κοστούμι! Συχνά είχαμε περιέργα μπουφάν ή περιέργα παντελόνια, αλλά σχεδόν ποτέ δεν ταίριαζαν.

Εβδομάδες αργότερα λάβαμε μια επιστολή από το Μακάο, που έφερε την υπογραφή ενός άνδρα που κάποτε ήταν ένας από τους πλουσιότερους και πιο ισχυρούς άντρες της Κίνας πριν οι Κομμουνιστές πάρουν την εξουσία και του αρπάξουν το σπίτι, τα χρήματα και την οικογένεια.

Σε αυτό το γράμμα υπήρχαν πολλές θερμές ευχαριστίες για τα ρούχα που είχε λάβει και μέσω των οποίων κατάφερε να βρει απασχόληση. Τώρα έλπιζε να εξοικονομήσει λίγα χρήματα για να βοηθήσει τη γυναίκα του και την οικογένειά του να δραπετεύσουν και βρεθούν μαζί του για άλλη μια φορά.

Είπε πως αυτός, που ήταν ένας εξέχων Βουδιστής, του είχαν πάρει όλα όσα είχε, και στη συνέχεια τον ρίξαν στη φυλακή. Εκεί όμως είχε γνωρίσει τον Ιησού Χριστό ως Σωτήρα και Κύριό του.

Είχε χάσει όλα σε αυτόν τον κόσμο, αλλά είχε ειρήνη και χαρά στην καρδιά του, επειδή ήταν χριστιανός, και τίποτα δεν μπορούσε να κάνει ο εχθρός για να του την αφαιρέσει.

Ήταν γράμματα όπως αυτό, και η βαθιά λαχτάρα στην καρδιά μου να δω και πάλι μερικά από τα παιδιά μου, που με έκαναν να αποφασίσω να φύγω από τις άνετες, ασφαλείς ακτές της Αγγλίας και να πάω για άλλη μια φορά να μοιραστή τους κινδύνους των ανθρώπων που αγαπούσα τόσο πολύ.

Δεν μπορούσα να επιστρέψω στην Κομμουνιστική Κίνα, αλλά μπορούσα να πάω στη Φορμόζα και στο Χονγκ Κονγκ όπου πολλοί από τους αγαπημένους μου είχαν δραπετεύσει σε αυτά τα μέρη.

Ένωσα ότι είχα τελειώσει τη δουλειά μου στη Βρετανία. Είχα ταξιδέψει πολύ μακριά μιλώντας για τα δεινά των Κινέζων Χριστιανών, και τώρα ήθελα να πω την ιστορία του ευαγγελίου για άλλη μια φορά σε μέρη όπου δεν ήταν εύκολο να είναι κανείς Χριστιανός. Γερνούσα και ένιωσα ότι τα χρόνια που μου έμειναν έπρεπε να δοθούν στον Κινέζικο λαό μου.

Όταν έφτασα, μου δόθηκε ένα υπέροχο καλωσόρισμα - πόσο διαφορετικό από εκείνο όταν έφτασα την πρώτη φορά και πέρασα το κατώφλι της κυρίας Lawson στο Γιανγκτσένγκ. Τι

χαρά ένιωσα που συναντούσα πολλά από τα παιδιά μου, που τώρα μεγάλωσαν και είχαν τις δικές τους οικογένειες, αλλά εξακολουθούν να είναι πιστοί στον Σωτήρα τους. Και τι τρομερό ενθουσιασμό ένιωσα που προσκλήθηκα από την ίδια την κυρία Τσιανγκ Κάι Τσεκ (Chiang Kaishek) η οποία με ευχαρίστησε δημόσια για αυτά που είχα κάνει για τα παιδιά της Κίνας.

Οι συνθήκες υπό τις οποίες ζούσαν πολλοί εθνικιστές Κινέζοι με τρομοκρατούσαν και τα δεινά που υπέστησαν πολλοί πρόσφυγες σχεδόν έσπαζαν την καρδιά μου. Υπήρχε τόση πολλή δουλειά και εγώ είχα τόσο λίγα για να μπορέσω να κάνω κάτι. Με μια χούφτα άλλων χριστιανών ξεκίνησα μια αποστολή στην περιοχή των προσφύγων του Χονγκ Κονγκ, και ένα ορφανοτροφείο κοντά στην Ταϊπέι, αλλά δεν υπήρχαν χρήματα ούτε για τα απαραίτητα. Τότε ερχόντουαν συχνές προσκλήσεις από την Αμερική για να πάω εκεί και για να μιλήσω στους χριστιανούς εκεί για το έργο, και τελικά ένιωσα ότι αυτό ήθελε ο Θεός να κάνω. Από τη δική μου επιλογή θα προτιμούσα να μείνω με τα αγαπημένα μου πρόσωπα και να μοιραστώ τις στερήσεις τους, αλλά φάνηκε ότι πηγαίνοντας στην Αμερική θα μπορούσα να βοηθήσω με έναν πιο πρακτικό τρόπο. Εκκλησίες σε πολλά μέρη μου προσέφεραν το άμβωνα τους, και υποσχέθηκαν υποστήριξη. Έτσι, για άλλη μια φορά, ξεκίνησα για μια παράξενη χώρα, γνωρίζοντας πολύ λίγα από τα έθιμα ή τους ανθρώπους της, αλλά από την πρώτη στιγμή με υποδέχτηκαν πολύ εγκάρδια και ποτέ δεν μίλησα σε πιο ευγνώμονα ακροατήρια.

Και πάλι ο Θεός έχει αποδείξει ότι αν τον εμπιστευτούμε θα προσφέρει, γιατί η οργάνωση που είναι γνωστή ως World Vision Incorporated, έχει αναλάβει με πίστη να προμηθεύσει + χρήματα για την υποστήριξη της αποστολής στο Χονγκ Κονγκ και το ορφανοτροφείο κοντά στην Ταϊπέι.

Η καρδιά μου είναι γεμάτη δοξολογία για το πώς μια τόσο ασήμαντη, αμόρφωτη και συνηθισμένη με κάθε τρόπο γυναίκα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη δόξα Του και για την ευλογία του λαού Του στη φτωχή και διωκόμενη Κίνα.

Η ΓΚΛΑΝΤΙΣ ΠΕΘΑΝΕ ΣΤΗΝ ΤΑΪΒΑΝ ΣΤΙΣ 2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1970 ΣΕ ΗΛΙΚΙΑ 67 ΕΤΩΝ ΘΑΦΤΗΚΕ ΣΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ CHRIST'S COLLEGE CEMETERY ΤΗΣ ΤΑΪΒΑΝ